

Marius Letting Larssen

Fotballproff i utlandet

En eksplorerende historisk undersøkelse av Norges utenlandsproffer i fotball gjennom tidene

Masteroppgave i idrettsvitenskap

Seksjon for coaching og psykologi
Norges idrettshøgskole, 2011

Forord

Helt fra meget ung alder har jeg hatt en lidenskap for det meste innenfor sportsverden. Statistikk er en ting som alltid har fanget min interesse, og da spesielt tabeller, rankinger, lister og ulike fascinerende fotballigaer. Da jeg som 6 åring i 1992, måtte se vekk da Tyskland presset for utligning mot Danmark i EM-finalen, og min far senere måtte ta fra meg fjernkontrollen med bakgrunn i en ekstrem kartlegging av NRKs sportstabeller på tekst-tv, skjønte jeg fort at dette ville bli en lidenskap.

Jeg har alltid hatt en glede av å studere ekspertutøvere, disse er en fryd for øyet og nærmest uimotståelige å studere. Tenk på de nådeløse slagene Roger Federer utfører på gressteppet i Wimbledon, den avslappende og kalkulerende stilen Lewis Hamilton har på de forræderske rundene i Monaco, presisjonen og fatningen Tiger woods har på den nydelige St. Andrews banen, eller de sjarmerende fintene Cristiano Ronaldo gjør i den elektriske stemningen på Santiago Bernabeu.

Å gjennomføre en masteroppgave symboliserer stolthet og ikke minst en stor mestringsfølelse. Gleden er stor når et kapittel i livet nå skal avsluttes, etter 5 fine år med idrettsutdanning. Det er med en blandet følelse av brutal lettelse, og store forventninger til arbeidslivet man skal starte et nytt kapittel i livet. Likevel er det mange personer som fortjener en hyllest!

Først og fremst må jeg rette en stor takk til min veileder, førsteamanuensis Geir Jordet for hans bidrag til denne studien. Når det har vært helt svart og man ikke aner veien videre, har han hjulpet meg til å løse dette med et enkelt, men genialt svar. Han skal også takkes for å ha gitt meg muligheten til å forske på et område jeg virkelig brenner for. Gjennom samarbeidet vårt har jeg utviklet meg mye, både faglig og personlig.

Jeg vil også rette en stor takk til stipendiatene Mathias Haugaasen og Erik Hofseth for gode tips og mange fine samtaler knyttet til denne oppgaven.

En stor takk rettes også til Leif Tore Aasen, min samarbeidende part i innsamlingsprosessen.

Takk til gutta på kontoret for glimrende brygging av kaffe, jøgling på høyt nivå, og ikke minst oppmuntrende sosiale samtaler, både faglige og mindre faglige.

Takk til Dag T. Hoelseth for hans fantastiske arbeid med norske utenlandsproffer, noe som var til stor nytte for denne oppgaven.

Takk til Thomas Thoresen for god hjelp med teknisk arbeid og generelle utfordringer med oppgaven.

Sist men ikke minst må det rettes en enorm takk til mine nærmeste for økonomisk og moralsk støtte de siste 5 årene, uten dere hadde ikke dette latt seg gjennomføre.

Marius Letting Larssen

Oslo, Mai 2011

Sammendrag

I dette studiet ble det undersøkt om man kunne kartlegge kjennetegn på Norges mannlige utenlandsproffer i fotball gjennom tidene. Betydningsfulle spillerdata ble belyst ved å finne ut av når på året spillerne er født, når Norge sendte flest spillere til utlandet, hvilke ligaer de gikk til, hvor mange som fikk landskamper, hvor lenge de var i utlandet, og når spillerne avsluttet sin karriere.

Hvis man har oppnådd status som toppspiller (ekspertise), gjennom gode forutsetninger til å lykkes ute (Relativ alderseffekt), og senere har gått til utlandet som “expatriate” (en midlertidig reisende): kan man stille spørsmål til hva som kjennetegner disse toppspillernes karriereløp? Teorier knyttet til dette ble brukt for å belyse oppgavens ulike aspekter, omkring problemstillingene.

Opgaven ble gjennomført ved hjelp av historiske data, der datainnsamlingen besto av å innhente informasjon om norske utenlandsproffer gjennom tidene. Utvalget i studiet omhandlet 433 spillere, som ble belyst gjennom statistiske undersøkelser i programmet SPSS.

Funnene gir tydelige svar på studiens underproblemstillinger. Det fantes tendenser til at forsvarsspillerne var født tidligst på året ($q_1=29.33\%$, $q_2=27.33\%$), og at keepere var født sent på året ($q_4=29.05\%$). Norge sendte flest spillere til utlandet i årene 1999 og 2000 med henholdsvis 32 og 33 spillere. Det viste seg at majoriteten av norske spillere har gått til utlandet etter fylte 20 år ($M=24,10$, $SD=3,69$). Norge har eksportert flest spillere til det engelske ligasystemet. 185 (42,7 %) av de norske spillerne som har spilt i utlandet fikk A-landskamper, mens hele 248 (57,3 %) norske spillere har spilt i utlandet uten å få A-landskamper for Norge. Det viser seg også at spillerne har en gjennomsnittlig karrierelengde på 13,6 år (toppnivå), og at de er i snitt 5.14 år i utlandet. Spillerne som har spilt i de antatt beste ligaene i dette utvalget ($N=122$) avsluttet sin karriere i snitt når de var 33,7 år.

Nøkkelord: Utenlandsproffer, fotball, relativ alderseffekt, karriere, expatriate, migrasjon.

Innholdsfortegnelse:

Innhold

Forord.....	i
Sammendrag	iv
1.0 Innledning.....	1
2.0 Teori	2
2.1 Ekspertise	3
2.2.1. Begrepsavklaring, definisjon og empiri	3
2.2. Relativ alderseffekt	5
2.3 Expatriates.....	7
2.3.1Migrasjon	9
2.3.2Skandinaviske spillere i England.....	10
2.3.3Expatriates og suksess på A-landslaget.....	12
2.4 Eliteutøveres karriereløp (Career Transition and Termination).....	12
2.4.1 Idrettskarrierer	13
2.4.2 Karriereavslutning	14
2.4.3 Grunner til Karriereavslutning.....	15
2.5 Formålet med studiet.....	17
2.5.1 Problemstillinger og hypoteser	18
2.5.2 Overordnet problemstilling.....	18
2.5.3 Underordnede problemstillinger	18
3.0 Metode og Design	19
3.1 Historiske data.....	19
3.2 Styrker og svakheter ved historiske data	20
3.3 Bakgrunn for innsamlingen	21
3.4 Databehandling/Statistiske analyser.....	23
3.5 Utvalg	23
3.5.1 Variabler	23
3.6 Datainnsamling/Prosedyre.....	25
3.6Etiske overveielser	26
3.7 Reliabilitet	26
3.8 Validitet	27
4.0 Resultater	28

4.1 Deskriptiv statistikk	29
4.1.1 Fødselsmåned	29
4.1.2 Spillerposisjon	30
4.1.3 Relativ alderseffekt og spillerposisjoner	31
4.1.4 Eksport av utenlandsproffer.....	32
4.1.5 Utgangsalder	35
4.1.6 Land og liga.....	35
4.1.7 Landskamper	37
4.2 Karriereløp.....	40
4.2.1 Ulike karrierefaser	40
4.2.2 Demografiske data på karrierefaser	41
4.2.3 Utgangsalder til ulike ligaer.....	42
4.2.4 Utgangsalder ved posisjon	43
4.2.5 Norske klubbers eksport og import av toppspillere.....	44
Eksport.....	44
Import.....	45
4.2.6 Karriereavslutning	46
4.3 Sammenhenger mellom ulike variabler	47
4.3.1 Utgangsalder og antall år i utlandet.....	48
4.3.2 Antall år på toppnivå i Norge før utenlandsopphold og antall år i utlandet.....	48
4.3.4 Utgangsalder og alder ved karriereslutt	48
4.3.5 Landskamper og antall år i utlandet.....	48
4.3.6 Landskamper og antall år på toppnivå i Norge før utenlandsopphold	48
5.0 Diskusjon	49
5.1 Fødselsdato og spillerposisjoner	49
5.2 Utgangsalder, liga og posisjoner	51
5.3 Når er det mest hensiktsmessig å gå til utlandet for å få spille A-landskamper?	54
5.3.1 Hvor viktig er utenlandsproffer for det norske A-landslaget?	56
5.4 Norske spillere til utlandet.....	57
5.5 Eksport og import.....	58
5.6 Karriereløpet til norske spillere.....	59
5.7 Karriereavslutning	60
5.8 Når bør man reise til utlandet i forhold til å lykkes?.....	61
5.9 Tilleggsanalyser	62

5.10 Styrker og Svakheter	63
5.11.1 Styrker	63
5.11.2 Svakheter.....	64
6.0 Oppsummering.....	65
7.0 Forslag til videre forskning	68
Litteraturliste.....	69
Tabelloversikt	79
Figuroversikt.....	80
Vedlegg 1- Norske Utenlandsproffer gjennom tidene	81

1.0 Innledning

I løpet av de siste tiårene har det pågått en debatt i fotball-Europa angående migrasjonen av fotballspillere. Denne debatten har de senere årene blitt slått kraftig opp i fotball-Norge, og da spesielt blant de unge spillerne i tippeligaen. Man har sett en sammenheng mellom det stigende antallet utlendinger som har ankommet tippeligaen, og de synkende prestasjonene til Norges herrelandslag i fotball på starten av 2000-tallet. På bakgrunn av dette jobber NFF med å øke antall norske spillere til utlandet, i tillegg er det ytret ønske fra toppfotballsjef Nils Johan Semb om få flere norske spillere ut til de beste ligaene i Europa (fotballforbundet, 2010). Parallelt med dette er det blitt stilt spørsmål til når det er mest hensiktsmessig å forlate Norge for spill i utlandet (tv2sporten, 2010). Bør spillerne gå ut tidlig, eller vente til man har spilt på seg erfaring i den hjemlige ligaen? Dette er et spørsmål som ikke har et gitt fasitsvar, likevel kan man utarbeide statistikk som kan være nyttig å være oppmerksom på for spillere når de skal velge riktig tid og sted å forlate Norge på.

Etter at ”Bosman avtalen” kom på markedet gjennom EU domstolen i Luxemburg, ble det store forandringer i overgangsmarkedet i fotballen. Flere spillere byttet klubber på tvers av landegrensener, og lønninger og overgangssummer har økt og øker stort. Med bakgrunn i dette blir det mer og mer nødvendig for klubber å bruke ressurser på sine egne ungdomsavdelinger og talentutvikling, for å fortsette å være konkurransedyktige (Reilly & Gilbourne, 2003). På tross av dette har spillerimporten nådd nye høyder innen fotballen, og mange norske spillere har de senere årene blitt solgt til store klubber i utlandet. De klubbene som velger å hente spillere fra andre nasjoner, ser ofte på dette som et supplement til å rekruttere nasjonalt. Gammelsæter & Jakobsen (2006) påpeker at klubbdirektører oftest tenker kortsiktig når de rekrutterer utlendinger, kun med tanke på å prestere best mulig kommende sesong.

Den statistiske kulturen har de siste årene satt sitt preg på fotballverdenen. For både sportsdirektører, trenere og såfremt spillere har strategier for å kartlegge rekrutteringen av spillere ved hjelp av statistikk blitt en viktig del av hverdagen. Å ta avgjørelser basert på pålitelige data av god metodisk stand har blitt hverdagslig innenfor dagens fotballmarked (Besson et al, 2011). Denne studien tar for seg norske utenlandsproffer i fotball og ser på deres liv som proffspillere.

2.0 Teori

I denne delen av oppgaven vil jeg gjøre rede for brukte teorier og begreper, samt gå gjennom relevant litteratur for faktorer innenfor ekspertise, relativ alderseffekt, expatriates og karrieteori. Innledningsvis ønsker jeg å omtale hvorfor jeg har valgt å bruke disse teoriene, og hvordan disse henger sammen. Det at begrepet “fotballspillere” hele veien er det styrende element i oppgaven gjør det nokså komplekst, teorier og argumenter vil derfor gå noe over i hverandre gjennom denne delen.

Fotball er i dag verdens mest spilte idrett, og statistikk viser at hele 265 millioner spillere er aktivt involvert i dette lagspillet (FIFA, 2011). Likevel er det få av disse spillerne som får sjansen til å spille på et høyt internasjonalt nivå. Det er foreslått at hovedgrunnen til at noen lykkes bedre enn andre, er mye og fokusert trening (Ericsson et al, 1993). Det konkluderes med at det må om lag ti år, eller 10 000 timer med fokusert trening til for å nå toppen (Ericsson, 1996; Starkes & Ericsson, 2003).

Noen spillere får større mulighet til å oppnå denne fokuserte treningen og de 10 000 timene enn andre. Relativ alderseffekt handler om at spillere født tidlig på året har store fordeler fremfor de som er født senere det samme året (Delorme, Boiche & Raspaud, 2010). De som er født tidlig på året blir ofte selektert ut til treninger eller lag der de får mulighet til å trene mer, og med bedre kvalitet. Disse har som regel de beste trenerne, de beste treningstidene, de beste mulighetene til å kunne trene, i tillegg til en større sjanse for å bli plukket ut på U-landslag (Helsen et al. 2005).

Med bakgrunn i de nevnte faktorer kan man anslå at veien til ekspertise er lettere for en spiller født tidlig på året. Hva skjer så med spillerne som får bedre forutsetninger til å bli en ekspert? Spillere på toppnivå får ofte mulighet til å spille profesjonelt i utlandet, og debatten på når det er riktig at spilleren skal forlate Norge, er en pågående prosess (Tv2sporten, 2010). Mange av toppspillerne velger ofte å tilbringe sin neste karrierefase i utlandet, og dermed bli en av mange “expatriates” spillere. Dette er definisjonen på en person som reiser ut fra sin egen residens, eller sitt eget land for å oppholde seg på et nytt midlertidig sted (Ward et al, 2001). “Expatriates” perioden i utlandet virker for mange som en midlertidig fase i et karriereløp, noe man kan se positivt eller negativt på når man velger å avslutte karrieren.

Hvis man har oppnådd status som toppspiller (ekspertise), gjennom gode forutsetninger til å lykkes ute (RAE), og senere har gått til utlandet som “expatriate”: kan man da stille spørsmål til hva som kjennetegner disse toppspillernes karriereløp? Dette vil i denne teorien belyses gjennom spillernes ulike karrierefaser og karriereavslutning. Alfermann & Stambulova (2007) påpekte at en idrettskarriere er en betegnelse for mange års idrettsaktivitet, frivillig valgt av personen selv, med mål om å oppnå sin individuelle prestasjonstopp innenfor en eller flere idretter.

Ved å se på de nevnte faktorene, kan store deler av en spillers fotballkarriere dekkes. Primært kan dette begrunnes med at målrettet trening i 10 år (ekspertise), og relativ alderseffekt er mest gjeldende tidlig i karrieren, expatriates (migrasjon) er mest aktuelt i 20-årene, mens karriereløpet er noe man ser tilbake på når man er i ferd med å legge opp. De nevnte teoriene vil videre bli gjort greie for, basert på de gitte sammenhengene i en fotballspillers fotballkarriere.

2.1 Ekspertise

Norge er det landet i verden med flest registrerte fotballspillere i forhold til populasjon (8,5 %, Kuper & Szymanski, 2009). Likevel finnes det en konstant uro blant fotballsjefer, trenere, spillere og fans om at unge talentfulle fotballspillere i Norge ikke får ut sitt fulle potensial. Dette kommer frem gjennom manglende internasjonale prestasjoner og resultater, som ikke oppfyller forbundenes krav (Report from the Norwegian Football Association, 2008). Et viktig mål for fotballspillere og andre idrettsutøvere er å oppnå ekspertise innenfor sin idrettsgren, likevel krever dette høye ferdigheter, erfaring og ikke minst store evner innenfor et spesifikt område (Farrington-Darby & Wilson, 2006).

2.2.1. Begrepsavklaring, definisjon og empiri

Et forskningsfelt som de seneste årene har hatt stor betydning innenfor idrettspsykologien er ekspertise innen idrett (ekspertprestasjon). Det finnes mange definisjoner på dette begrepet, og det kan være vanskelig å skille mellom ekspertise og ekspertprestasjon. Derfor blir det en utfordring å skulle strukturere forskjellene på disse faktorene. Med dette som utgangspunkt har jeg lagt mest vekt på innholdet, da jeg mener dette er det mest vesentlige. Det kreves uansett noen avklaringer innledningsvis hvor nøkkelord defineres/forklares. De senere årene har man gjort utallige forsøk på å forklare og beskrive hva begrepet ekspertise innebærer. Før det går videre inn på dette, må man spørre seg hva dette begrepet egentlig betyr? Wikipedia (2010) beskriver en

ekspert på denne måten: *“An expert is someone widely recognized as a reliable source of technique or skill whose faculty for judging or deciding rightly, justly, or wisely is accorded authority and status by their peers or the public in a specific well-distinguished domain”*. Ericsson (2006) påpeker at ekspertise refererer til særpreget, ferdighetene og erfaringen som skiller eksperter fra nybegynnere og personer med mindre erfaring. Ekspert prestasjon har senere blitt definert som: *“The consistent superior athletic performance over an extended period”* (Janelle & Hillmann, 2003). Det er dette unge talenter skal jobbe med å oppnå, som følge av at ekspertise og talentidentifisering henger sterkt sammen. Det ligger en betydelig og lang historie av arbeid bak det å forstå ekspertise på ulike områder og kontekster, inkludert brettspill, musikk og sport. Studier viser at ekspertise utvikler seg i samsvar med personens utvikling. Etter dette kommer en grense hvor maks prestasjon er nådd, slik at en automatisk nedgang vil være naturlig (Cross & Edmonds, 2003). Denne toppen blir oppnådd i ulike aldre på ulike felt, ved fysiske idretter vil denne som regel inntreffe i midten av tyve- årene. I vitenskapen ser det ut til at toppen slår inn i tretti- årene, mens kunstnere ikke ser ut til å oppnå toppen før i førti-årene (ibid.). Ericsson`s Expert Performance Approach har vært den mest brukte teorien, likevel har den også utviklet seg til å bli en av de mest kontroversielle (Singer & Janelle, 1999; Abernethy, Farrow & Berry, 2003). Sentrale punkter i veien fra talent til ekspertise er ifølge Ericsson en langvarig prosess der treningen blir beskrevet som av stadig større omfang og høyere kvalitet.

Hovedlinjene i denne teorien er hypotesen om Deliberate Practice og det man omtaler som den såkalte 10-års regel. Den mest effektive og nødvendige fremgangsmåten for å nå det høyeste nivået blir kalt Deliberate Practise (målrettet trening). Dette blir definert som: *“Any highly structured goal-directed activity aimed exclusively at improving performance”* (Durand-Bush & Salmela, 2001). Ifølge Ericsson deltar ikke personer i målrettet trening fordi de liker det, men med en intensjon om å forbedre seg og bli bedre. Likevel utdyper han at trening i talentutviklingens tidligste fase bør omfatte mer ustrukturert trening og lek for å skape den nødvendige motivasjonen for de unge talentene våre.

Gjennom sine studier konkluderte Ericsson med at det tar lang tid å bli en ekspert. Det må om lag ti år, eller 10 000 timers målrettet trening til for å nå toppen (Ericsson, 1996; Starkes & Ericsson, 2003). Dette gjelder også de mest talentfulle personene, som må

bruke minst like mange timer på intens trening, før de kan være med å konkurrere om å vinne internasjonale konkurranser (Ericsson et.al, 2007). På noen områder er læringstiden enda lenger, og det er vist at det nå tar musikere i snitt mellom 15 og 25 år med vedholdende trening før de lykkes på internasjonalt nivå (ibid.). Historisk sett var det enklere å oppnå en ekspert-status ved starten av det nittende og tjuende århundret. Her finnes eksempler på personer som oppnådde verdensklasse etter mindre enn 10 års systematisk trening. Et bemerkelsesverdig tilfelle var Bobby Fischer som fikk tittelen “grand master” i brettspillet chess på kun 9 år. Likevel anslås det at Fischer trente enda mer enn de nødvendige timene for å oppnå dette (ibid.). De senere årene har man på tvers av ulike idretter, brettspill og musikk funnet en lineær sammenheng mellom endelig oppnådd nivå og volumet av målrettet trening gjennom karrieren. En tydelig forskjell mellom eksperter og amatører ble påvist i en studie av fiolinister, der de fremste hadde tilbakelagt minst 10 000 timer med spilling, mens de mer amatørmessige kun hadde viet cirka 2000 timer til spillingen (Ericsson, 2003). Hvordan kan man så vite at man hankses med en virkelig ekspert? Ifølge Ericsson et.al (2007) må virkelig ekspertise passere tre tester; den må lede til en prestasjon som er konsekvent bedre enn andre prestasjoner. Den må også føre til konkrete resultater, slik at for eksempel en hjernekirurg ikke bare må være fremragende med sin skalpell, men også ha vellykkede resultater med pasientene sine. Virkelig ekspertise må kunne reproduseres og måles i et laboratorium. Her refereres det til den britiske vitenskapsmannen Lord Kelvin, som uttalte at hvis man ikke kan måle det, kan man heller ikke forbedre det (Ericsson et.al, 2007).

Det har tidligere blitt gjort mange studier innenfor ekspertise. Det gjenstår likevel en god del forskning før man kan tilegne seg en komplett forståelse av hva som må til for å lykkes som toppspiller. Uavhengig av dette er det i dag pågående debatter om hvorfor og hvordan spillere lykkes i utlandet, og ikke minst om når det er mest hensiktsmessig å bli proff (Tv2 sporten, 2010). I innledningen på teorien ble det påpekt at spillere født tidlig på året kan ha en stor fordel når det kommer til ekspertise. Av den grunn studeres denne aldersforskjellen videre i neste avsnitt.

2.2. Relativ alderseffekt

Relativ alderseffekt baserer seg på en skjevfordeling innenfor elite utøveres fødselsdatoer. Dette innebærer en klar over-representasjon av de som er født i de to

første kvartilene av seleksjonsåret og en under-representasjon av de som er født i de to siste kvartilene av seleksjonsåret (Delorme, Boiche & Raspaud, 2010). Dette fenomenet har blitt studert på ulike områder, men spesielt innenfor idrett. Musch & Grondin (2001) viste i sin studie at spillere som er på samme lag eller utfører samme oppgave, vil bli forskjellsbehandlet i forhold til fødselsdato. Dette henger sammen med at utvelgelse av spillere i yngre avdelinger ofte baserer seg på størrelse, modenhet og fysikk. Her vil fødselsdatoen spille en vesentlig rolle (Musch & Grondin 2001).

Innenfor idretten er relativ alderseffekt ganske nytt innenfor forskningslitteraturen. Fenomenet ble først lagt merke til blant kanadiske hockey- og volleyball spillere (Daniel & Janssen, 1987). Grondin et al. (1984) fant ulike fødselsrater blant spillere i begge idretter i sesongen 1981/1982. Etter disse funnene har det de to siste tiårene blitt gjort en rekke studier som har påvist RAE innenfor idretten. RAE har blitt påvist innenfor baseball, cricket, tennis, fotball, ishockey og rugby (Delorme, Boiche & Raspaud, 2010). Det er likevel spesielt fremtredende innenfor fotball, og det har blitt påvist i både Australia, Brasil, Japan, Tyskland (Musch & Hay, 1999), Storbritannia (Dudink, 1994), Belgia (Helsen, Starkes, & Van Winckel, 1998), Spania (González Aramendi, 2007) og Frankrike og Nederland (Verhulst, 1992).

Innenfor fotball er det blitt vanlig å dele spillerne inn i kronologiske år (januar-desember). Dette har gitt utslag blant spillerne som er født tett inntil denne “cut-off” datoen. De som er født i januar er nesten ett år eldre enn de som er født i desember samme år, noe som kan gi store utslag i spillernes fysiske ferdigheter (Musch & Grondin, 2001). I Norge er de fleste U-landslagene overrepresentert med spillere født tett opptil denne “cut-off” datoen (Eide & Ripegut, 2009). I den norske eliteserien ble det gjort lignende funn da Wiium et al (2010) fant en overvekt av spillere født i Juni (14,3 %) og Januar (11,1 %).

Totalt sett var det en klar overvekt av spillere født i de seks første månedene av året. I 1996 skjedde det en regelendring i “cut-off” datoen blant spillere (denne blir gjort rede for i metod delen). Av denne artikkelen fremgår det ikke at denne “cut-off” endringen er tatt hensyn til, man må derfor være forsiktig med å sammenligne funnene opp mot artikkelen. Utfra dette usikkerhetsmomentet bør man være forsiktig med å trekke konklusjoner, da forutsetningene for innsamlingen er noe uklar. Primært har RAE blitt påvist innenfor eliteidretten, mest sannsynlig fordi de beste spillerne må være

kompatible til å delta internasjonalt. Det har også blitt mest utbredt blant mannlige utøvere (Vincent & Glamsér, 2006), dette med bakgrunn i strengere krav til å delta i herreidretten.

Forskning indikerer at det kan være en forskjell i RAE innenfor ulike karrierestadier. Schorer et al. (2009) tok for seg RAE blant tyske håndballspillere i deres ulike karrierefaser. De fant en signifikant alderseffekt i samtlige av spillernes karrierefaser, men ingen forskjeller mellom de ulike fasene ble funnet. De satt seg likevel en hypotese om at RAE ville bli mindre synlig i de senere karrierefasene, spesielt med tanke på at spillere som gikk ut senere i karrieren ikke ville vise samme RAE (Schorer et al, 2009).

Relativ alderseffekt i forhold til spillerposisjoner er et annet aspekt det har blitt gjort interessante funn på. Schorer et al. (2009) så på håndballspillere i den tyske toppligaen. De klarte ikke å påpeke noen spesiell trend, likevel viste resultatene at venstre bakspillere hadde overvekt av spillere født i første kvartil (q1) av året. Dette kan henge sammen med at et håndballag ofte plasserer de beste skytterne i denne posisjonen, og disse spillerne blir ofte betraktet som lagets viktigste spillere i angrep. Vi kan anta at disse spillerne ble selektert til yngre landslag og utviklet seg mer som spillere, basert på at de er født tidlig på året. Tidligere forskning indikerer at spillere som er født sent på året ofte blir “glemt bort” av trenerne, noe kan føre til redusert selvtillit blant spillerne. I tillegg vil man kunne risikere å miste mange talenter, fordi disse velger å gi seg med idrett, som følger av at de blir vraket fra en spillertropp eller ikke kommer med på laget (Thompson et.al, 1991).

Med bakgrunn i de to gitte teorier kan man anslå at veien til ekspertise er lettere for en spiller født tidlig på året. Hva skjer så med disse ekspertene? Spillere på toppnivå får ofte mulighet til å spille profesjonelt i utlandet, og debatten rundt riktig tidspunkt å forlate Norge på er en pågående prosess (Tv2sporten, 2010). Mange av toppspillerne velger ofte å tilbringe sin neste kommende karrierefase i utlandet, og dermed bli en av mange “expatriates” spillere i utlandet.

2.3 Expatriates

En expatriate blir definert som en person som reiser fra sin egen residens, eller sitt eget land, for å oppholde seg på et nytt sted midlertidig (Ward et al, 2001). Personen blir i forskningslitteraturen ofte omtalt som en “sojourn” (oppholde seg) (Brustuen, 2007). Disse personene er mennesker som reiser til utlandet frivillig, og deretter planlegger å

returnere tilbake til hjemlandet etter en bestemt periode (ibid.). Lignende definisjoner har blitt utarbeidet og Andreason (2003) definerte dette som en person som lever eller jobber utenfor sitt hjemland på ikke-permanent basis. Expatriates kan omfatte business personer, studenter, militære styrker, diplomater, misjonærer, frivillige, eller profesjonelle idrettsutøvere. Personene er mer bundet til sin nye lokalisering enn turister, men mindre bundet enn immigranter. I tillegg er dette som regel høyt utdannede personer med god motivasjon for det de driver med (Ward et al, 2001).

Når man i den eksisterende litteraturen sammenligner fotballspillere opp mot den “typiske” expatriate, tenderer disse til å være yngre enn andre, men de tjener signifikant mer penger (Ward et al, 2001). Setter man dette opp mot faktorene prestasjonspress og statusen det er å være profesjonell (Giulianotti, 2002), er disse utenlands spillerne i fotball en meget sårbar gruppe personer. Det er likevel viktig å understreke at disse spillerne har samme forutsetninger som andre utenlands arbeidere, fordi de må utføre arbeidet utenfor sitt eget land (Maguire & Pearton, 2000). Dette linkes også opp mot en av de viktigste drivkreftene til å flytte utenlands. For mange har dette vært den økonomiske muligheten de ikke kan si nei til, når de vurderer å emigrere til utlandet (Winter-Ebmer, 1994).

Med bakgrunn i expatriates har det vist seg at erfaring spiller en vesentlig rolle blant spillere. De som har tidligere erfaring med utenlandsopphold, viser seg å ha lettere for å tilpasse seg den nye kulturen og vil dermed kunne prestere bedre i en ny gruppe personer (Donaldson, 2006). I sin studie viste Donaldson (2006) til tre ulike karakteristikk av spillere som kom til England. Den første kategorien var spillere som kom til England av profesjonelle grunner, med en ytre motivasjon for høye lønninger og goder. I stor kontrast, hadde den andre kategorien spillere helt andre drivkrefter for å dra til England. Denne gruppen spillere hadde en genuin lidenskap til å oppleve den engelske ligaen, og var ofte store beundrere av det engelske spillet i seg selv. Tidligere forskning (Landy & Conte, 2004, sitert i Donaldson, 2006) indikerer at spillere med sterk indre motivasjon har større sjanse for å oppnå suksess enn de med ytre motivasjon. Den tredje kategorien var de eldre spillerne som nærmet seg slutten på karrieren. Disse hadde ofte mye til felles med hverandre gjennom alder, erfaring, tidligere utenlandsopphold, støtte fra familien og evnen til å sosialisere seg utenfor fotballen.

Som kommende utenlandsproff må man venne seg til levevilkår og arbeidsforhold noe utenom det vanlige. Forskere har kartlagt nye faktorer for å finne ut av denne suksessfulle eller i mange tilfeller manglende tilvenningen (Mcginley, 2008).

Innvirkningen av tverrkulturelle erfaringer for “sojournere” har blitt omtalt som “kultur sjokk”. Dette begrepet går helt tilbake til 1960, da Oberg (1960) omtalte begrepet som et slags angstbegrep for expatriates. Han mente dette var tegn på savn av familie, sosialt samvær, status og posisjon i gruppa. I tillegg ble frustrasjon, overraskelser og følelse av inkompetanse innenfor det nye miljøet sett på som viktige faktorer. Senere påpekte Ward et al (2001) at tilvenningen til et nytt sted ofte øker med avstanden fra den nye kulturen til hjemlandet.

Lee & Sukoco (2008) viste en rekke viktige faktorer knyttet til expatriates. Blant annet kom det frem at dersom personene hadde vanskeligheter med å tilpasse seg sin egen kultur, ville det være forventet at deres utreise ville bli mislykket. Videre påpekte de at det har blitt stor interesse rundt utvandrerens justeringsvner de senere årene. Det har spesielt blitt sett på to områder innenfor dette; den første faktoren baserer seg på personenes trivselnivå i forhold til ulike karakteristikk av sin egen kultur. Det andre området knyttes til utvandrerens evner til å tilpasse seg deres nye miljø (ibid.).

Når man vet at utallige fotballklubber legger store summer på bordet for å sikre seg nye spillere, tar de ofte en stor sjans med å gamble på at spilleren vil lykkes i å tilvenne seg sin nye liga (Donaldson, 2006). Den eneste måten klubbene kan spå spillerens suksess på, er å basere seg på den respektive spillerens tidligere prestasjoner. Dette kan ofte være problematisk med tanke på at suksessen har utspilt seg i en annen liga, og i en annen kultur (ibid.). Fotballverden har sett mange eksempler på dette de senere årene, noe som har ført til at mange spillere fra andre nasjoner enten har slitt med å tilvenne seg den nye kulturen, underprestert, eller blitt løst fra sine kontrakter. Noe har igjen ført til at spillerne er blitt sendt til et annet land i en annen liga, noe som igjen har ført til at mange klubber har tapt store summer penger de senere årene (Donaldson, 2006).

2.3.1 Migrasjon

Ser man på migrasjon i et historisk perspektiv har dette lenge vært et kjent fenomen (Taylor, 2007). De seneste 200-årene har man opplevd to store migrasjonsbølger; den første strakk seg mellom 1860 og 1914 (Taylor, 2006), og det ble estimert at 52

millioner europeere emigrerte til vestligere strøk, flest til Nord-Amerika, men også mange til Asia og Oceania. Første verdenskrig satte en stopper for videre migrasjon, og den andre bølgen strakk seg derfor fra 1945 og pågår enda (ibid.). Migrasjonen av profesjonelle fotballspillere har de senere årene blitt et meget populært emne. De siste ti årene har antall bøker, artikler og journaler økt kraftig, og det har i tillegg blitt stor debatt rundt dette i media (Taylor, 2006). *The Global Sports Arena* av John Bale og Joseph Maguire (1994) var den første studien som belyste migrasjonen innenfor fotball (Taylor, 2006; Taylor, 2007). Senere har mange forskere prøvd å bygge oppunder denne teorien med nye vinklinger og undertemaer. Jonathan Magee og John Sugden har vært ledende i den historiske delen av migrasjon, knyttet opp mot strømmen av utenlandsproffer (Taylor, 2006). De siste årene har det blitt sett på strømmen av afrikanske spillere til europeiske klubber (Darby, 2007). I tillegg har statistikker blitt lagt frem helt siden 2005, da Proffesional Football Players Observatory (PFPO) i samarbeid med www.soccerassociation.com la frem sin årlige migrasjonsrapport på fotballspillere (Besson et al, 2011).

I dagens fotballverden leser man stadig om nye overganger i ulike ligaer verden rundt, og overgangsmarkedet viser seg å bli stadig mer aktivt. Giulianotti (2002) argumenterte for at det har blitt en internasjonalisering av ulike typer mønstre i dagens fotballverden. Han påpekte dette ved å vise til hvordan engelske klubber først og fremst har hentet spillere fra de britiske øyer og Nord-Europa, Spanske og portugisiske klubber har primært hentet spillere fra Sør-Amerika, mens Frankrike har hatt en tendens til å hente afrikanske spillere. Dette tyder på at det finnes et slags mønster i dagens spillermigrasjon, og at Norge som nasjon sender flest spillere til de britiske øyer.

2.3.2 Skandinaviske spillere i England

Stead & Maguire (2000) påpekte i sin artikkel at bevegelsen av nordiske/skandinaviske spillere til England de seneste årene har økt betraktelig. Dette har på 2000-tallet igjen sunket noe, likevel har det har ført til at det norske spillermarkedet har blitt et attraktivt område for engelske klubber. I tillegg har det engelske markedet utviklet seg til å bli svært attraktivt for mange expatriates som kommer til England for å prøve lykken, gjennom å signere kontrakt med en engelsk klubb (ibid.). Tar man for seg de fire øverste divisjonene i England, anslås alle disse ligaene å være bedre betalt enn de

respektive ligaer i øvrige nasjoner i Europa. I følge tall fra 2006, var snittlønnen i Premier League 7,2 millioner kroner, noe som antagelig økte med 60-100 prosent etter at spillerne hadde mottatt diverse prestasjonsbonuser og andre godtgjørelser. I divisjons spillere (Championship) hadde en snittlønn på 2 millioner norske kroner, mens nivå 3 og 4 spillere i snitt hadde henholdsvis 700 000 og 500 000 norske kroner i årslønn (football talents, 2011). Tar man inflasjonen på disse verdiene fra 2006 og frem til i dag i betraktning, understreker dette at lønningene har blitt usannsynlig høye i England, og at mange fristes av dette lukrative tilbudet. Dette kan linkes opp mot Stead og Maguire (2000) som i sin studie tok for seg skandinaviske spilleres motivasjon til å spille i det engelske ligasystemet. De påpekte at spillere ofte blir lokket av muligheten til å arbeide som fotballspiller på heltid, motta høye lønninger og i tillegg trene og spille under vesentlige bedre forhold enn i skandinavia.

Det engelske ligasystemet opplevde en stor økning av spillerimporter på 90-tallet, noe som ser ut til å øke år for år. Stead & Maguire (2000) støttet oppunder dette ved å vise til tall på spillerimport i England. I sesongen 1994/1995 var hele 17 (42,5 %) av de europeiske utlendingene i England spillere fra skandinavia, dette tallet økte til 28 i sesongen 1996/1997. I samme sesong spilte hele 213 spillere fra 46 ulike nasjoner i den engelske ligaen, av disse spillerne kom en stor andel fra skandinavia og spesielt Norge. Videre viste det seg at en tredjedel av de skandinaviske spillerne spilte i ligaer på et lavere nivå enn premier league, likevel viste det seg at spillerne var villige til å flytte til England selv om den respektive klubben hadde en lavere status i en lavere divisjon (Stead & Maguire, 2000). I den samme studien ble det også vist statistikk på nordiske spillere i England mellom sesongene 1945/1946 og 1995/1996. Det kom frem at Danmark og Norge var de nasjonene som hadde sendt flest spillere til England, med henholdsvis 33 % og 32 % av de nordiske spillerne. Sverige sendte 19 % av, mens island og Finland var representert med 8 % hver (Stead & Maguire, 2000).

Importspillerne fra Europa som kom til England hadde en snittalder på 26,32 år i sesongen 1996/1997 og spillerne fra skandinavia lå på nesten det samme med sine 26,37 år (Stead & Maguire, 2000). Brorparten av disse spillerne hadde ikke spilt i utlandet før, og hele 65 % av importspillerne var i sin første eller andre sesong i England. 50 % av de norske spillerne var i samme situasjon, mens hele 70 % av svenskene var i sitt første eller andre år i England (ibid.). Kun 26 % av de nordiske/skandinaviske spillerne hadde spilt i utlandet før de kom til den engelske ligaen.

2.3.3 Expatriates og suksess på A-landslaget

Stead & Maguire (2000) la frem tall på antall expatriates i de fire øverste divisjonene i England. I starten av 2004/2005 var det registrert totalt 2766 spillere i disse ligaene (Premier League, Championship, League One, League Two), av disse var 560 (20,2 %) expatriates. Utvalget baserte seg på 93 ulike klubber i ligasystemet, der 83 (90,2 %) av disse hadde expatriate spillere i sine klubber. I snitt hadde klubbene 31,4 spillere i spillerstallen, noe som inkluderte 6,4 (20,5 %) expatriates. Dette omfattet både klubbene med høyest og lavest andel av expatriates, disse hadde henholdsvis 82,2 % og 0 % expatriates i sin spillerstall (Stead & Maguire, 2000).

En relevant faktor er viktigheten av å ha norske spillere i utenlandske ligaer for å få suksess med det norske A-landslaget. Mange av de beste landslagene har majoriteten av sine spillere i ligaer utenfor sitt hjemland, og dette har ofte ført til suksess for det respektive landslaget (Global Player Migration Report, 2011). Baur & Lehmann (2008) undersøkte viktigheten av å ha spillere i utenlandske ligaer for at nasjonens landslag skulle levere gode resultater og oppnå suksess. De tok for seg de 32 nasjonene som deltok i VM i Tyskland i 2006, noe som innebar over 700 spillere med en vanvittig høy markedsverdi. Funnene ble karakterisert som svært avgjørende, da de foreslo at alle nasjoner som ville oppnå suksess burde sende spillerne sine utenlands. Et eksempel som viste dette tydelig var stormaktene Brasil og Tysklands spillere. I begge nasjonenes tilfeller viste det seg at majoriteten av disse spillerne spilte utenlands, og at dette viste seg å være helt avgjørende for landslagets suksessfaktor. Det er likevel viktig å påpeke at dette også kan gå motsatt vei, noe man kan eksemplifisere med landslagene til de to best rangerte ligaene i verden (Europa League Ranking, 2010). Man har man sett at spesielt Spania primært har gjort suksess med sitt landslag, basert på spillere fra sine hjemlige ligaer.

2.4 Eliteutøveres karriereløp (Career Transition and Termination)

Når man har oppnådd en status som toppspiller (ekspertise) gjennom gode forutsetninger til å lykkes ute (RAE), og senere har gått til utlandet som “expatriate” kan man stille spørsmål til hva som kjennetegner disse ekspertenes karriereløp? Dette vil belyses gjennom spillernes ulike karrierefaser og karriereavslutning.

I dagens idrettsverden tjener mange utøvere store summer penger på sin respektive idrettsgren. Likevel har de fleste av dem overhodet ikke sett for seg sine ulike stadier av karrieren, eller planlagt et liv etter endt karriere. Utøveres karriereløp er et spennende og fremtredende felt innenfor idrettspsykologien, og da spesielt career transition og career termination. Disse feltene vil bli sett nærmere på, og de viktigste funnene vil bli presentert. Videre i teorien vil career transition bli omtalt som karriereoverganger, mens career termination vil bli omtalt som karriereavslutning.

2.4.1 Idrettskarrierer

En eliteutøvers karriere er ofte lang og innholdsrik. Likevel kan den være preget av faser med både “oppturer” og “nedturer” såfremt som skader, depresjoner og angst for å mislykkes. I korte trekk kan man si at det er en risikabel, uforutsigbar og ikke minst usikker jobb, med tanke på alle farene som kan felle en underveis. Teorien viser til ulike modeller, utsagn og vinklinger et karriereløp innebærer, med bakgrunn i dette vil tidligere forskning innenfor dette belyses.

En idrettskarriere er en betegnelse for mange års idrettsaktivitet, frivillig valgt av personen selv, med mål om å oppnå sin individuelle prestasjonstopp innenfor en eller flere idretter (Alfermann & Stambulova, 2007, s. 713). Avhengig av det høyeste oppnådde nivået for en utøver, kan en karriere foregå på lokalt, nasjonalt eller internasjonalt nivå. Likeledes er utøverens status med på å avgjøre om karrieren er på amatørmessig eller profesjonelt nivå (Alfermann & Stambulova, 2007). Det er også mulig å snakke om tidlig og sent påbegynte karrierer, med tanke på alder ved karrierestart. Både langvarige og kortvarige karrierer har blitt lagt frem, avhengig av hvor lenge utøveren holder seg innenfor sin idrett og når den respektive utøver legger opp (ibid). Forskning viser at en idrettskarriere i gjennomsnitt starter i syv- ti års alderen, unntaksvis også tidligere, avhengig av hvilken idrett man bedriver. I tillegg vil det vanligvis ta cirka ti år med målrettet trening før man kan strekke seg til sitt toppnivå (Ericsson & Charness, 1994). Videre vil man i snitt holde seg på topp i fem-femten år før man legger opp (Stambulova, 1994), mer nøyaktig fant Stråhlman (2006) at mannlige eliteutøvere hadde en karrierelengde på i snitt 13 år, mens de kvinnelige eliteutøverne i snitt hadde 11 år lange karrierer.

Karriereoverganger kan tolkes på mange måter og i en større sammenheng blir en overgang definert slik: “A transition is an event or nonevent which results in a change in

assumptions about oneself and the world and thus requires a corresponding change in one's behavior and relationships" (Schlossberg, 1981, s.5). Dette innebærer prosessen når en spiller/utøver går inn i en ny fase av sin karriere, der tanker om seg selv, forventninger fra andre og væremåte vil endres betraktelig. Schlossberg (1981) legger vekt på at man ikke bør betrakte "karriereoverganger" som en serie hendelser gjennom årene, men mer som en prosess der de ulike fasene påvirker hverandre. Det påpekes at denne prosessen kan være ganske lineær for noen individer, mens den for andre kan omfatte ulike platåer, tilbakeganger, tilbakevendinger og sluttspurter. En idrettskarriere blir beskrevet i fire faser: først vil individet bli sosialisert inn i barne- og ungdomsidretten, deretter vil personen delta i idrett i tidsgitt periode som blir påvirket av idrettens verdier og normer. Etter dette vil individet trekke seg tilbake fra idretten og avslutte sin aktive idrettskarriere. I en fjerde fase vil så individet strekke seg etter en ny karriere innenfor arbeidslivet (ibid.). I motsetning til Schlossberg (1981) knytter Alfermann & Stambulova (2007) en idrettskarriere og overganger i karrieren opp mot en firedelt modell. Den første og viktigste biten baserer seg på mye av det samme som Schlossberg (1981) innenfor idrettsnivå, men det går mer spesifikt inn mot alder i de ulike fasene. Eksempelvis blir det snakket om en innføringsfase barn retter seg etter frem til 12 års alderen, en utviklingsfase de er inne i ved 12-20 års alderen, en ekspertfase der de har sine beste år (20-29 års alderen), og en avsluttende nedadgående fase resten av sin aktive idrettskarriere (Alfermann & Stambulova, 2007). Den psykologiske biten ligner en slags miniatyr livssyklus med faser nærliggende barndom, ungdomstid, moden alder og eldre alder. Denne syklusen strekker seg fra innføringen av idrettsdeltakelse til karriere slutt. De to siste faktorene i modellen baserer seg på sosialt og akademisk nivå, noe som blir mindre relevant i denne studien. Det er viktig å påpeke at Alfermann & Stambulovas (2007) foreslåtte aldersstadier ikke kan tas som nøyaktige og bestemte, med bakgrunn i spilleres individuelle utvikling og deres fysiske modning.

2.4.2 Karriereavslutning

Overgangen ut fra en innholdsrik idrettskarriere har vist seg å være en meget vanskelig og krevende prosess for mange utøvere (Baillie & Danish, 1992). Det har foregått diskusjoner rundt at mange utøvere viser seg å være dårlig forberedt når de skal forlate sine respektive idretter. Dette kan videre ha negative innvirkninger på mange av utøverne som vil få en tøff hverdag etter sin idrettskarriere. Det er spesielt overgangen fra å være en aktiv idrettsutøver til å bli idrettspensjonist som kommer uventet og brått

på mange av dagens utøvere. Tidligere studier betraktet en karriereavslutning som en kritisk og rystende begivenhet, som ville føre til problemer og vanskeligheter i tilpasningen til livet etter karrieren (Ogilvie & Howe, 1986). Dette synet har de senere årene blitt endret betraktelig, noe som kommer klart frem i nyere studier.

Karriereavslutning blir nå betraktet som en åpen avslutningsprosess, som fortsatt kan føre til krise, men mer positivt vil dette gi en sjanse for utvikling og personlig vekst (Perna, Ahlgren & Zaichkowsky, 1999; Perna, Zaichkowsky & Bocknek, 1996).

Alfermann & Stambulova (2007) foreslår fire avgjørende faktorer til hvordan man best mulig kan tilpasse seg livet etter endt karriere. Først og fremst spiller årsaken til at personen la opp en stor rolle, som både kan være tvunget og frivillig, noe jeg vil komme tilbake til i neste avsnitt. Neste faktor viser til viktigheten av å planlegge avslutningen på karrieren på forhånd, som skal gi en jevnere overgang til livet etterpå. Tredje faktor viser til at utøveren må besitte en sterk idrettsidentitet for å kunne få et sunt og godt liv etter å ha lagt opp. Den siste faktoren omfatter utøverens personlige og sosiale ressurser, spesielt viktig er det å ha et godt sosialt nettverk med støtte, dette vil hjelpe utøveren mye når det kommer til overgangen mellom karriere og karriereavslutning.

2.4.3 Grunner til Karriereavslutning

En profesjonell idrettskarriere blir avsluttet på forskjellige måter, frivillig eller ufrivillig. Vi hører ofte om utøvere som legger opp på bakgrunn av skader, manglende motivasjon eller rett og slett fordi de er utbrente og trenger en forandring. Med bakgrunn i dette har det blitt satt opp forsøk på å kategorisere de ulike grunnene til karriereavslutning, for å kunne få en bedre og mer komplett oversikt. Taylor & Ogilvie (2001) foreslår fire hovedgrunner til hvordan en karriere ender, tre av disse er ufrivillig. De tre første faktorene korrelerer med synkende prestasjoner, som ender med ufrivillige avgjørelser om å avslutte karrieren. Disse tre ufrivillige grunnene til karriereavslutning består av alder, vraking av utøver(e), samt skader. Den fjerde og siste grunnen er fritt valg, altså når utøveren selvvalgt bestemmer seg for å legge opp (Taylor & Ogilvie, 2001).

I dagens idrettsverden kan vraking (ingen ny kontrakt) føre til at spiller/utøver blir tvunget til å legge opp eller gå til mindre klubber, noe som også innebærer et steg nærmere karriereavslutning. Zaichkowsky, King & McCarthy (2000) eksemplifiserte med fotballklubben Boston University, som alle måtte avslutte sine kontrakter samme dag fordi universitetet bestemte at klubben skulle legges ned.

Skader har blitt utpekt som et kritisk punkt i idretten, og dette omtales som en av de tre tvungne faktorene for ufrivillig karriereavslutning. Når en snakker om skader i idrettsforskningen har fokuset ofte vært på personer som må avslutte karrieren som følger av dette. Dette har korrelert med en vanskeligere tilpasning til livet etterpå (Mayer, 1995), spesielt hvis skaden leder til en alt for tidlig avslutning på karrieren (Busmann & Alfermann, 1994). Det er også funnet forskjeller i tilfredsstilhet blant tidligere spillere; Drawer & Fuller (2002) gjennomførte en studie med tidligere spillere i det engelske ligasystemet, som påpekte at skadede spillere var mindre tilfredse med den beskyttende hjelpen de fikk av sitt eget fotballforbund, enn spillerne som ikke var plaget av skader. Dette vitner om at skader fører til at utøvere mister kontrollen, i tillegg til å bli offer for en ufrivillig, uforutsett og tvungen avslutning på sin karriere.

Alder er satt opp som den tredje ufrivillige faktoren man forbinder med karriereavslutning. En aldrende utøver/spiller innser ofte at han/hun mister ferdigheter og ikke lenger er kompatibel til å konkurrere på samme nivå. Samtidig vil mange bli eliminert ut av sine idretter av yngre utøvere som trer frem som friskt blod og potensielle arvtagere. Med bakgrunn i dette vil utøver/spiller før eller senere bestemme seg for å avslutte karrieren.

Den fjerde faktoren er fritt valg, dette oppstår når utøvere/spillere velger å legge opp frivillig. Utøverne bestemmer selv når de vil avslutte sin karriere, vanligvis uten eksterne grunner og press fra andre (Alfermann & Stambulova, 2007).

Haerle (1975) gjorde sentrale funn i forhold til spilleres forberedelser til karriereavslutning. Hans utvalg på 312 tidligere baseballspillere er et av de største i forskningen, slik vi i dag kjenner den. Det ble fokusert på forberedelsene spillerne gjorde i forkant av sin karriereavslutning, og holdningen deres da dette skjedde. Studien fant at hele 75 % av respondentene ikke tenkte på sin karriereavslutning, før de var i sin siste fjerdedel av karrieren, vanligvis tidlig i 30-årene. Resultatene viste også at 50 % var mer opptatt av fortiden enn fremtiden den dagen de la opp. I tillegg var kun 25 % fremtidsorientert og la planer for sitt videre liv. Mihovilovic (1968) gjorde lignende funn blant jugoslaviske fotballspillere i forhold til karriereavslutning. Denne studien fant at oppsiktsvekkende lave 5 % av spillerne som ble undersøkt la opp av frivillige grunner. Resten av spillerne la opp på bakgrunn av skader, aldring, dårlige klubbforhold, eller på grunn av å ha blitt vraket til fordel for yngre spillere. 52 % av

spillerne mente karriereavslutningen kom som en ikke-planlagt prosess som korrelerte med sykdom, faktorer i familien eller aldring. De resterende 48 % mente karriereavslutningen foregikk som en trinnvis prosess. Et annet interessant funn var at 66 % av spillerne avsluttet karrieren etter at deres ferdigheter hadde begynt å synke, mens de resterende 34 % la opp mens de fortsatt var på toppen av sin karriere. Dette er tall som oppfordrer til fremtidig forskning. Mihovilovic (1968) konkluderte med at overgangen fra aktiv sport til andre arbeidsgivere var et stort problem som krevde korrigering.

2.5 Formålet med studiet

I lys av disse teoriene vil hovedmålet med denne studien være å finne kjennetegn på mannlige norske utenlandsproffer i fotball. Vi håper å kunne gjøre funn knyttet til de belyste faktorene i de gitte teorier.

Jordet (2009) utdyper at det bør være et hovedmål å utvikle bedre individuelle ferdigheter blant norske fotballspillere, og samtidig sørge for at spillere, trenere og ledere kan ta del i denne prosessen (s.2). Derfor trenger man mer kunnskap om hva som kjennetegner norske fotballspillere som presterer på toppnivå (ekspertise nivå), og hvilke prosesser som førte dem dit (ekspertise utvikling).

Per dags dato er det empiriske rammeverket på dette området veldig tynt, og det finnes derfor et stort behov for å øke kompetansen i forhold til dette. Med dette studiet ønskes det å få kartlagt hva som kjennetegner norske mannlige fotballspillere. Det blir derfor ikke unaturlig å vende blikket mot utlandet når man skal kartlegge dette. I en ranking som sist ble oppdatert 16.09.2010, ligger den norske ligaen (tippeligaen) plassert som nummer 29 av de 32 høyest rangerte ligaene i Europa ("Eurotopfoot League Ranking," 2010). Rankingen baserer seg på antall ganger klubbene i hver nasjon har deltatt, og vunnet noen av de europeiske turneringene (Champions League og Europa League). For eksempel kommer den norske ligaen ut med kun 8 poeng, mens den engelske har hele 3538 poeng ("Eurotopfoot League Ranking," 2010). Det er derfor ikke unaturlig at de beste spillerne i Norge drar til utlandet for å spille fotball, og at det i den sammenheng er de norske utenlandsproffene som bør vurderes som det ypperste spiller materialet vi har i forhold til ekspertisenivå.

2.5.1 Problemstillinger og hypoteser

Med grunnlag i teoridelen i denne oppgaven og tidligere studier, er følgende problemstillinger utledet.

2.5.2 Overordnet problemstilling

Hva kjennetegner norske mannlige utenlandsproffer i fotball?

2.5.3 Underordnede problemstillinger

Når på året er spillerne født?

Når sendte Norge flest spillere til utlandet?

Hvor gamle er spillerne når de går til utlandet?

Hvilke ligaer går spillerne til?

Hvor mange av spillerne får landskamper?

Hvor lenge er spillerne i utlandet?

Hvor gamle er spillerne ved karriereavslutning?

3.0 Metode og Design

“Vitenskapelig forskning er søken etter kunnskap og erkjennelse som tilfredsstillende de teoretiske, og metodiske normer og regler som gjelder for den type forskning som bedrives” (Loland, 2000, s.6). Hvis man sammenfatter metode er dette den veien man velger å gå for å komme til et bestemt sted (Kruuse, 1999). Metode har også blitt omtalt som et middel, eller en slags prosedyre man bruker for å løse et problem, for å kunne tilegne seg ny kunnskap (Hellevik, 1991). Dette kapitlet vil fremstå som en redegjørelse for studiens forskningsdesign, som kan forklares med studien fra start til mål. Designet på studien vil begrunne logikken fra de innledende spørsmålene forskeren stiller, til de avsluttende konklusjonene forskeren gjør (Yin, 2003).

Generelt sett handler metodevalget om å gå til verks med en kvalitativ eller kvantitativ tilnærming. Denne studien er kvantitativ, gjennom historisk innhentede datamateriale. Kvantitative undersøkelser blir gjort gjennom å skaffe opplysninger fra mange respondenter, for deretter å kunne sammenligne deltakernes opplysninger (Hellevik, 2002). Opplysningene som blir hentet inn blir som regel stilt frem som tall man kan analysere, og deretter finne trender og spesielle mønstre av datamaterialet (Hellevik, 2002).

Denne oppgaven baserer seg på Norske fotballspillere i utlandet gjennom tidene. Når man metodisk skal gjøre greie for en slik innsamling, er det viktig å sette arbeidet inn i et større forskningsmetodisk perspektiv, drøfte fordeler og ulemper ved metoden. I tillegg bør man gjøre rede for utvelgelsesprosessen, datamaterialet, og prosedyren for hvordan dette gikk til. Denne oppgaven baserer seg på historiske data, noe som i praksis betyr at det stort sett har blitt hentet informasjon fra andres utgivelser og publikasjoner. Basert på dette er det viktig å belyse forskningsmetodens reliabilitet og validitet, i tillegg til å belyse etiske overveielser ved denne studien.

3.1 Historiske data

Simonton (2003) påpeker at historiske data ikke korrelerer spesielt sterkt med andre forskningsmetoder innenfor psykologien. Innenfor denne metoden baserer nemlig forskeren primært seg på andres arbeider og utgivelser, og dermed er det ikke forskeren selv som samler inn sitt materiell. Ut fra dette kan følgene være at datainnsamlingen i utgangspunktet ikke blir gjort for å svare på et vitenskapelig spørsmål, men at selve innsamlingen også blir interessant for forskeren selv (Simonton, 2003). Det påpekes at

starten på en historisk innsamling handler om å velge et tema man virkelig brenner for (Thomas et al, 2005), noe som stemmer bra med denne studien. Deretter er forskeren nødt til å starte sin innsamling i andrehånds kilder, eller den eksisterende litteraturen, noe som er likt for alle forskere (ibid). *“The secondary literature includes the books, articles, and other media (such as films or tape recordings) that are histories, in contrast to the primary or firsthand sources that are the actual evidence”*(Thomas et al, 2005, s.218). Dette reflekterer innsamlingen i denne studien, som baserer seg på allerede utarbeidede mindre lister av Norges utenlandsproffer. Mange av disse er allerede publisert på diverse nettsider/forum eller på klubbenes/forbundenes egne sider.

All forskning innebærer å besvare spørsmål, noe som også gjelder for historiske innsamlinger. Likevel er det et kritisk punkt ved denne type forskning det har blitt stilt spørsmålstegn ved; forskerens objektivitet. Thomas et al (2005) nevner tre deler av dette problemet:

- *Vil forskeren reprodusere fortiden, eller fortelle en egen historie?*
- *Vil forskeren tro på at den allerede utførte innsamlingen er sann?*
- *Vil forskeren gjøre innsamlingen med en klar hypotese, eller vet han/hun allerede svaret på den kommende innsamlingen?*

Disse punktene er sentrale i denne studien, med tanke på hvordan det skal gås fram under innsamling og analyse. Ifølge Simonton (2003) kan man betegne historiske data som både kvalitativ og kvantitativ metode. Når forskeren skal bruke et slikt datamateriell, blir han nødt til å gjøre seg opp et valg;

- *Forskeren kan velge å beholde den registrerte informasjonen i sin opprinnelige form og deretter tolke dette kvalitativt*
- *Forskeren kan kvantifisere informasjonen gjennom en objektiv koding, for deretter å utføre en statistisk analyse av materialet*

I denne studien er det andre alternativet valgt, spillerne som er blitt undersøkt har blitt kodet objektivt og analysert statistisk.

3.2 Styrker og svakheter ved historiske data

Psykologer mener kvantitative analyser av historiske data har en fordel i forhold de som driver kvalitative analyser av de samme dataene (Simonton, 2003). Denne metoden har allerede vist frem styrker gjennom ulike teknikker og rutiner. Kvantitative historiske metoder blir også sett på som mer objektive og strenge (ibid.). Dette argumentet blir lagt frem på bakgrunn av at metoden er designet for bruk av mange deltakere, men at

disse kan bli anvendt og plottet direkte inn i statistiske programmer, med minimale modifikasjoner. Simonton (2003) viser til tre ulemper og tre fordeler ved historiske data:

Ulemper:

- *Kvantitative analyser av historiske data er alltid korrelerende og derfor kan dette bli betraktet som svakt i forhold til kriteriene om intern validitet (Campbell & Stanley, 1966). Med bakgrunn i dette må forskeren trekke slutninger med ekstrem forsiktighet.*
- *Historiske data er ikke alltid like reliable som tradisjonelle data, visse ganger kan dokumentene inneholde hull eller feil som kan påvirke analysene.*
- *Historiske data har ofte begrenset teoretisk anvendelighet.*
(Simonton, 2003, s.628).

Fordeler:

- *Korrelasjonsstudier av historiske data blir ofte kritisert for deres svake indre validitet, dette kompenseres ofte av en bedre ytre validitet.*
- *Historiske data kan bevise gjennomsnitt for å vise det samme som resultater gjort i tradisjonelle studier.*
- *Historiske data viser til informasjon om en begivenhet eller personligheter som har stor praktisk verdi for forskere som vil se signifikante funn og problemer i den virkelige verden.*
(Simonton, 2003, s.629).

Av dette håper studiet å kunne vise frem resultater av verdi for andre forskere som kan bruke dette i sine betraktninger ved fremtidige studier.

3.3 Bakgrunn for innsamlingen

Det ble gjennomført en kartlegging av nivået på de ulike europeiske fotballigaene. Denne oversikten er en god indikator på de ulike liganivåene innad i Europa. Den engelske ligaen topper statistikken, med Norge ranket som nummer 29 (oktober, 2010). Nedenfor følger en oversikt på rankingen (eurotopfoot, 2010).

Tabell 4.7: Figuren viser den europeiske ligarankingen.

Ranking	Liga	Poeng
1	England	3538
2	Spania	3309
3	Italia	2615
4	Tyskland	1949
5	Portugal	1340
6	Frankrike	1035
7	Nederland	932
8	Russland	749
9	Ukraina	619
10	Skottland	455
11	Hellas	408
12	Tyrkia	360
13	Belgia	228
14	Romania	209
15	Tsjekkia	131
16	Sveits	123
17	Serbia	110
18	Østerrike	82
19	Danmark	81
20	Bulgaria	61
21	Israel	34
22	Kroatia	24
23	Polen	23
24	Hviterussland	19
25	Ungarn	16
26	Kypros	14
27	Slovakia	13
28	Moldova	10
29	Norge	8
30	Latvia	5
31	Makedonia	1
32	Slovenia	0

3.4 Databehandling/Statistiske analyser

Dataene ble først lagt inn i Microsoft Office Excel 2010, her noen av analysene ble utført. Deretter ble alle data lagt inn i SPSS 18.0 (Statistical Package for the Social Sciences). Videre var man nødt til å sjekke datamaterialet for manglende og feilaktig informasjon, som ble dobbeltsjekket opptil flere ganger for å få det så nøyaktig som mulig. Noen av spillerne måtte som tidligere nevnt fjernes på grunn av mangler på informasjon, disse ble det ikke tatt høyde for i studien. På bakgrunn av dataene ble det utført statistiske beregninger i form av frekvenstabeller, deskriptiv statistikk og korrelasjonsanalyser. Basert på problemstillingene gjort innledende, ble Pearsons korrelasjonsanalyse utført for å se sammenhenger mellom noen av variablene.

3.5 Utvalg

Data til denne studien er samlet inn og satt sammen til en ferdig liste med spillermateriale bestående av alle Norske utenlandsproffer gjennom tidene. Når innsamlingen av spillermateriale startet, viste det seg å bli en utfordring å skille spillerne som skulle brukes til de ulike analysene. Nedenfor vises en oversikt over kriteriene for de ulike analysene, og hvilke spillere som ble tatt vekk til selve analysene. Spillerne som ble tatt med i utvalget var menn i alderen mellom 15-35 år når de gikk til utlandet.

Tabell 3.1: Studiets forutsetninger for utvalg av spillere

n= 521	Førsteutkast på den fullstendige listen
n= 498	Komplett liste (23 spillere tatt vekk grunnet manglende opplysninger)
n= 433	Gjeldende utvalg (65 spillere fra universitets lag tatt vekk)
n= 122	Disse spillerne ble valgt ut til grunnlag for karriereanalyser (spillere som har vært i ligaer bedre rangert enn den norske i forhold til rankingen i tabellen over)

3.5.1 Variabler

Variabel 1 og 2:

Spillernes fullstendige fornavn.

Variabel 3:

Spillernes fødselsdato.

Variabel 4:

Spillernes fødselskvartil ble lagt inn etter når på året de var født. For å kunne sammenligne den relative alderseffekten mellom de ulike spillerne, ble figurene regnet i %. RAE ble regnet i måneder og kvartiler der 1. kvartil gikk fra januar til mars, 2. kvartil fra april til juni, 3. kvartil fra juli til september og 4. kvartil fra oktober til desember.

Her måtte vi ta hensyn til en meget viktig regelendring som skjedde i retningslinjene til FIFA i 1996. Tidligere var seleksjonsåret fra 1. august til 31. juli, men etter regelendringen ble det forandret fra 1. januar- 31. desember. Overgangen inntraff i 1997 og dette hadde en stor påvirkning for seleksjonen av spillere og skillet for regelendringen gikk ved året 1981. Dermed hadde spillerne født før 1981 sitt seleksjons år fra 1. august til 31. juli, mens de etter 1981 hadde 1. januar - 31. desember som seleksjons år (Eide & Ripegut). Denne regelendringen ble tatt høyde for når spillernes kvartil ble satt inn i databasen.

Variabel 5:

Her ble antallet A-landskamper spillerne hadde lagt inn. A-landskamper kamper både før og etter utenlandsreise ble tatt høyde for.

Variabel 6:

Her ble spillernes posisjon på banen lagt inn. Det ble kategorisert på tallene 1 (keeper), 2 (forsvar), 3 (midtbane) og 4 (angrep). Her hadde vi en utfordring med tanke på at spilleren ofte kan spille i flere ulike posisjoner. Spillerposisjonen den respektive spilleren spilte i ble brukt.

Variabel 7:

Her ble spillerens utgangsalder lagt inn, noe som baserte seg på alderen til den respektive spilleren når han gikk til utlandet. Hvis spilleren var 24 år og 11 måneder da han gikk til utlandet, ble spilleren fortsatt oppført som 24 år. Manglende informasjon på nøyaktig dato spillerne gikk til utlandet på, førte til at dette ble gjort slik.

Variabel 8 & 9:

Her ble ligaen spilleren gikk til rangert etter nivå og ranking i forhold til europaranking (tabell 4.7).

Variabel 10, 11 & 12

Her ble klubb, periode og antall kamper lagt inn. Dette innebar den første klubben spilleren var i, perioden spilleren var der og antall kamper han spilte for den respektive klubben.

Variabel 13-49

Disse variablene baserer seg på de neste klubbene spillerne var i. Noen av spillerne hadde kun en klubb i utlandet, mens 4 av spillerne hadde hele 8 klubber de var innom i utlandet. Med bakgrunn i dette ble det opprettet nye variabler med klubb2, periode2 og kamper2 osv.

Variabel 50- 62:

Disse variablene baserer seg på den andre problemstillingen i studiet. Her ble de spillerne som har spilt i ligaer høyere rangert enn den norske tatt høyde for, og karrierfasene deres ble kartlagt. Disse variablene innebærer alderen til spillerne når de nådde eliteseriespill i Norge, antall år de spilte i Norge før utenlandsopphold, hvilke klubber de spilte i før utenlandsopphold, antall år de spilte i utlandet, antall år de spilte i Norge etter utenlandsopphold, hvilke klubber de spilte i når de vendte hjem, alder ved karriereslutt, og det totale antall år på toppnivå.

Listen omfatter norske spillere i 67 ulike ligaer, fordelt på 41 ulike nasjoner der rankingen på ligaene er tatt i betraktning. Det er viktig å påpeke at det er tatt hensyn til når spillerne var i de respektive klubbene. Dette innebærer at en toppklubb i dag ble rangert dårligere hvis denne klubben var på lavere nivå når spilleren var en del av dette laget. Eksempelvis ville Wimbledon være på nivå 1 i England i 1998, mens klubben i dag er degradert i lavere divisjoner.

3.6 Datainnsamling/Prosedyre

Data til studien ble samlet inn fra diverse kilder og nettsider, noe som omhandlet svært mange mindre lister som allerede var utarbeidet. Dette var egne lister med unge spillere, Englands proffer, lister på spillere i andre verdensdeler og all informasjon vi klarte å drive opp. Det må påpekes at ingen av disse listene var komplette, og det er gjort svært mange grep for å få spillerinformasjonen i denne listen komplett. Blant nettsidene som ble brukt var vg (VG, 2010), bt, (BT,2010), nettavisen (nettavisen, 2010) og wikipedia (wikipedia, 2010), og nærmest samtlige nettsider som har kommet med tall på antall utenlandsproffer. I tillegg har det vært utført mangfoldige søk på både nettsider og forum. Man har også fulgt tett med på nye overganger de senere årene. Det har også

blitt samarbeidet med arbeidet Dag Trygslund Hoelseth har gjennomført (Hoelseth, 2010). Han oppdaterte sin egen liste med utenlandsproffer gjennom tidene i oktober 2010, noe som vil si at han drev liknende historisk arbeid i den samme perioden som denne studien. Noe av den informasjonen vi manglet ble supplert med hans informasjon, og dette gjorde arbeidet lettere i slutfasen av innsamlingen.

Det er listet opp så mange spillere som var mulig å oppdrive, tatt i betraktning at de er registrert som profesjonelle spillere. Det tas forbehold om at spillere kan mangle og at listen ikke nødvendigvis er komplett. Derfor kan det forekomme mangler, eller feilaktige opplysninger om spillerinformasjon. Vi håper på forståelse for dette, med grunnlag i at data er hentet inn som annenhånds innsamling. Det ble også snakket med NFF og noen av spillerne/klubbene ble kontaktet gjennom nettsidene til daglig leder, sportsdirektør eller spillerne selv. Det var en stor utfordring å skaffe de respondentene vi trengte i de ulike klubbene, og det var en prosess som tok mye lengre tid enn først antatt.

3.6 Etiske overveielser

Denne oppgaven bruker verdifulle spillere som forsøkspersoner, og det er her viktig å føre en god og hensynsfull etikk. Med dette er det viktig å tenke gjennom risikoen for at disse kan bli skadet, eller på noen måte oppleve negative konsekvenser som følge av forskningen. Ifølge Thomas et. al., (2005) må risikoen, deltakernes rettigheter, og den potensielle verdien i forskningen vurderes opp mot hverandre. I denne studien blir ingen spillere testet personlig eller satt i fare for å skade seg, likevel er det ting som må tenkes over.

Denne oppgaven vil utføres så objektivt som overhodet mulig, og vil ikke komme med nedsettende utsagn om spillere som ikke har lyktes. Funnene som blir gjort vil presenteres objektivt, og ikke legges frem for å sette spillere i skyggen av andre. Dette er meget viktig med tanke på spilleres omdømme ved senere anledninger. Spillerne i denne studien er offentlige personer som allerede ligger ute på nett med den gitte spillerinformasjon.

3.7 Reliabilitet

Når det snakkes om reliabilitet er dette ofte knyttet til forskningsresultatenes troverdighet og pålitelighet. Med dette menes hvordan undersøkelsen er innrettet og også hvor nøyaktig empirien er blitt behandlet (Kvale et al, 2009). Likeledes kan alle

målinger inneholde både mangler og feil, og feilkildene kan være respondentene, testingen, skalaene man måler score med eller selve instrumentene (Thomas et al, 2005). I min studie prøvde jeg å operere så nøyaktig som mulig, og ut fra dette kan en reliabilitetsanalyse gjøres med bakgrunn i databehandlingen, analysene og min egen tolkning av dette.

3.8 Validitet

I denne oppgaven er det viktig å få frem validiteten som må tas i betraktning. To viktige punkter som er viktig å tenke på er tolkningsvaliditet og teoretisk validitet. Maxwell (2002) får frem dette på en god måte når han skal forklare disse to punktene. Teoretisk validitet omhandler evnen til å forstå det aktuelle fenomenet, ved å senere sette sine data inn i en teoretisk sammenheng. I tillegg til dette er man nødt til å kunne forklare disse sammenhengende på en tilfredsstillende måte, slik at det kommer klart frem for leseren. Tolkningsvaliditet handler om hvordan forskeren tolker det materialet som blir hentet inn. Her er det viktig å tolke data ut fra informantenes side, og ikke av sin egen forståelse. Objektiviteten i denne oppgaven blir her igjen viktig, og det vil bli gått til verks så objektivt som overhodet mulig. Ingen subjektive vurderinger vil bli lagt frem.

4.0 Resultater

I dette kapitlet vil en beskrivelse av resultatene fra de statistiske analysene bli presentert i rekkefølge.

Tabell 4.1: Utvalg

n= 433	Dette er spillerne i hoved innsamlingen som ble brukt i analysene til den første problemstillingen. Disse ble brukt for å gjøre greie for kjennetegn ved utenlandsproffene.
n= 122	Dette er spillerne som ble plukket ut til oppgavens andre problemstilling. Dette er grunnlaget for analysene av spilleres karrierefaser og karriereavslutning.

Resultatdelen vil bli kategorisert i to deler, der den første delen består av oversiktstabeller og deskriptiv statistikk. Dette blir vist gjennom en presentasjon av oppgavens hoved innsamling på de norske utenlandsproffene (n=433). De 433 spillerne det ble tatt høyde for er spillere fra 67 ulike ligaer, fordelt på 41 nasjoner i Europa.

Den andre delen tar for seg norske spillere i ligaene bedre rangert enn den norske (tabell, og består kun av de fremste toppspillerne Norge har fostret til utlandet (n=122). Det ble her gjort en grundig vurdering i forhold til ligaranking, og man kom frem til at ligaer rangert som dårligere enn nummer 18 er på samme eller lavere nivå enn den norske ligaen. Derfor blir ikke disse ansett som et steg opp i karrieren. Det må påpekes at denne delen kun består av spillere som ikke lenger er aktive, med bakgrunn i at kartleggingen av deres karriere ikke kan innebære spillere som fortsatt spiller fotball. Dette fordi deres ulike faser av karrieren skal kartlegges, og dermed vil blant annet antall år i utlandet, antall år i Norge etter utenlandsopphold, alder ved karriereslutt og totalt antall år på toppnivå bli vanskelig å gjøre greie for. Av hoved innsamlingen på 433 spillere er 105 av disse spillerne fortsatt aktive. Korrelasjonstabellen vil bli gjennomgått i forbindelse med funnene som blir lagt frem.

4.1 Deskriptiv statistikk

Med utgangspunkt i studiets problemstillinger følger en gjennomgang av deskriptive data for de ulike problemstillingene. Her presenteres primært signifikante funn i forhold til disse, men også oversiktstabeller som ikke viser signifikans er tatt med i denne delen.

4.1.1 Fødselsmåned

For å finne ut alderseffekten på norske fotballspillere i utlandet måtte man først finne ut når de ble født. RAE ble regnet ut fra utvalget i studien, og alle figurer er regnet i %.

Effekten ble regnet i måneder og i kvartiler der 1. kvartil er fra januar til mars, 2. kvartil fra april til juni, 3. kvartil fra juli til september og 4. kvartil fra oktober til desember. I 1996 ble det gjort en regelendring i retningslinjene hos FIFA. Tidligere gikk seleksjonsåret fra 1. august til 31. juli, men nå ble det forandret til 1. januar og til 31. desember. Overgangen i Norge skjedde i 1997 og det påvirket seleksjonen av spillere, der skillet gikk ved året 1981.

De som er født før 1981 har seleksjons år fra 1. august til 31. juli, mens de etter 1981 har 1. januar som første dag og 31. desember som siste. Med bakgrunn i at denne overgangen skjedde såpass tidlig er det mange av spillerne i studiets utvalg som er påvirket av dette.

I denne undersøkelsen kartla vi samtlige av de norske fotballspillerne i utlandet, og når på året de ble født. Deretter delte vi månedene inn i fire kvartiler for å finne alderseffekten.

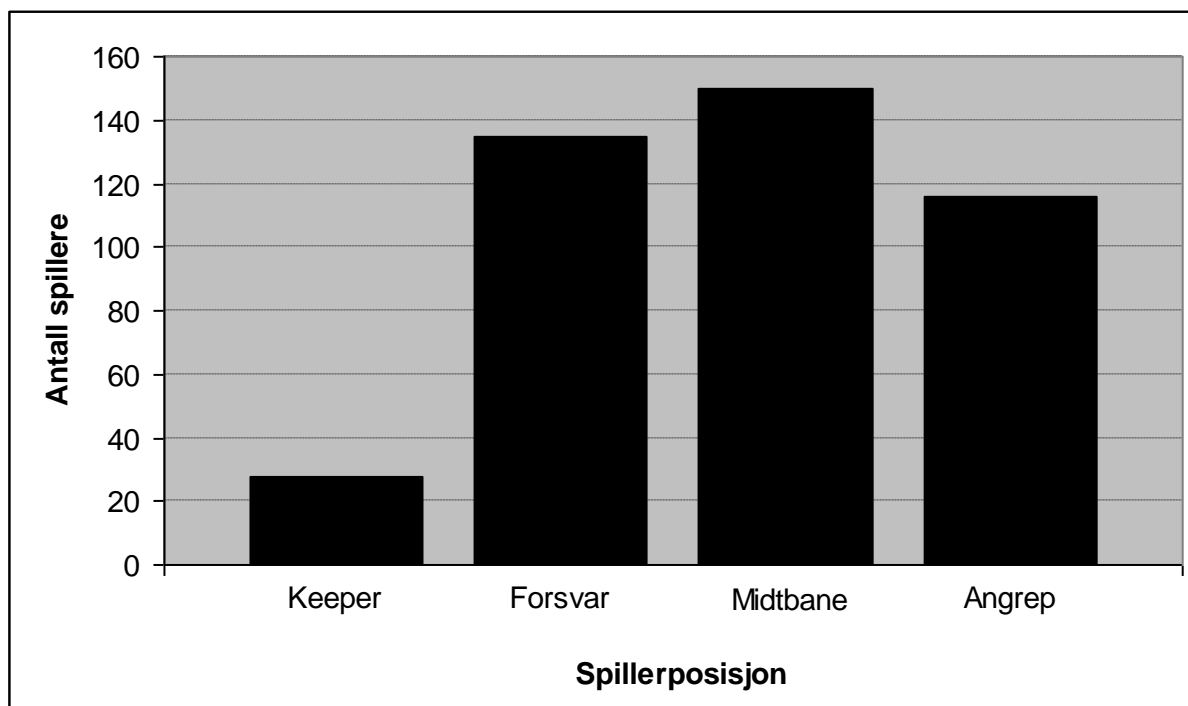
Tabell 4.2: Figuren viser antall utenlandsproffer og når på året de er født.

Kvartil	Måned	Antall spillere	Prosent
1	1-3	120	27,24 %
2	4-6	115	27,81 %
3	7-9	107	24,91 %
4	10-12	91	20,04 %
Totalt		433	100 %

Analysen av RAE blant spillerne (N=433) viser at flere av de norske utenlandsproffene er født de 6 første månedene av året. Tabell 4.1 viser at 235 (55,05 %) av spillere er født i de to første kvartilene, mens 198 (44,95 %) av spillere er født i de to siste kvartilene. Dette understreker en skjevfordeling, som tenderer mot en liten overvekt av spillere født tidlig på året.

4.1.2 Spillerposisjon

Her ble det undersøkt antall spillere Norge har eksportert til utlandet, målt opp mot de ulike spillerposisjonene. Ingen signifikante resultater utmerket seg i dette tilfellet, og ingen eksakt bekreftelse ble gitt. Det ble funnet en tendens: i forhold til dette utvalget kan det se ut som om Norge har eksportert flest midtbanespillere til utlandet. I tillegg kan det se ut som om Norge også har eksportert flere forsvarsspillere enn angrepsspillere. Av det eksporterte materialet (N=433), fordelte de ulike spillerposisjonene seg slik: Keepere (N=28), Forsvarsspillere (N=137), Midtbanespillere (N=150), Angrepsspillere (N=118). Dette fremgår av figur 4.1.

Figur 4.1: Utenlandsproffer fordelt på posisjon

4.1.3 Relativ alderseffekt og spillerposisjoner

Forholdet mellom Relativ alderseffekt og spillerposisjon ble undersøkt på samme måte som den ordinære RAE. Det ble ikke funnet overvekt av spillere født tidlig på året blant keeperne som har spilt i utlandet. Derimot fremgår det av tabell 4.3 at keepere oftest var født sent på året.

Tabell 4.3: Figuren viser Norske utenlandsproffers alderseffekt fordelt på keepere.

Kvartil	Måned	Antall spillere	Prosent
1	1-3	8	25,80 %
2	4-6	8	25,80 %
3	7-9	6	19,35 %
4	10-12	9	29,05 %
Totalt		31	100 %

Vi fant en overvekt av spillere født tidlig på året blant forsvarerne, disse tallene fremgår i tabell 4.4.

Tabell 4.4: Figuren viser Norske utenlandsproffers alderseffekt fordelt på forsvarsspillere.

Kvartil	Måned	Antall spillere	Prosent
1	1-3	44	29,33 %
2	4-6	41	27,33 %
3	7-9	33	22,00 %
4	10-12	32	21,33 %
Totalt		150	100 %

Det fremgår av tabell 4.5 at fødselsdatoene blant midtbanespillerne fordelte seg ganske jevnt.

Tabell 4.5: Figuren viser Norske utenlandsproffers alderseffekt fordelt på midtbanespillere.

Kvartil	Måned	Antall spillere	Prosent
1	1-3	42	24,85 %
2	4-6	48	28,40 %
3	7-9	42	24,85 %
4	10-12	37	21,90 %
Totalt		169	100 %

Tabell 4.6 viser oss at ingen alderseffekt ble funnet blant angriperne i utlandet.

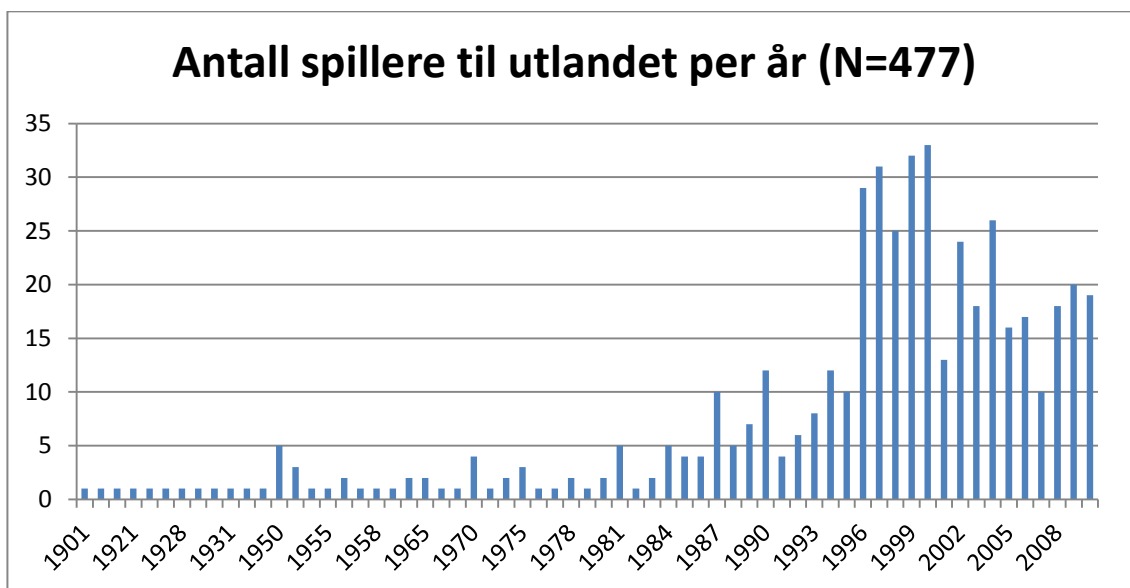
Tabell 4.6: Figuren viser Norske utenlandsproffers alderseffekt fordelt på angrepsspillere.

Kvartil	Måned	Antall spillere	Prosent
1	1-3	24	18,75 %
2	4-6	38	29,69 %
3	7-9	36	28,13 %
4	10-12	30	23,43 %
Totalt		128	100 %

4.1.4 Eksport av utenlandsproffer

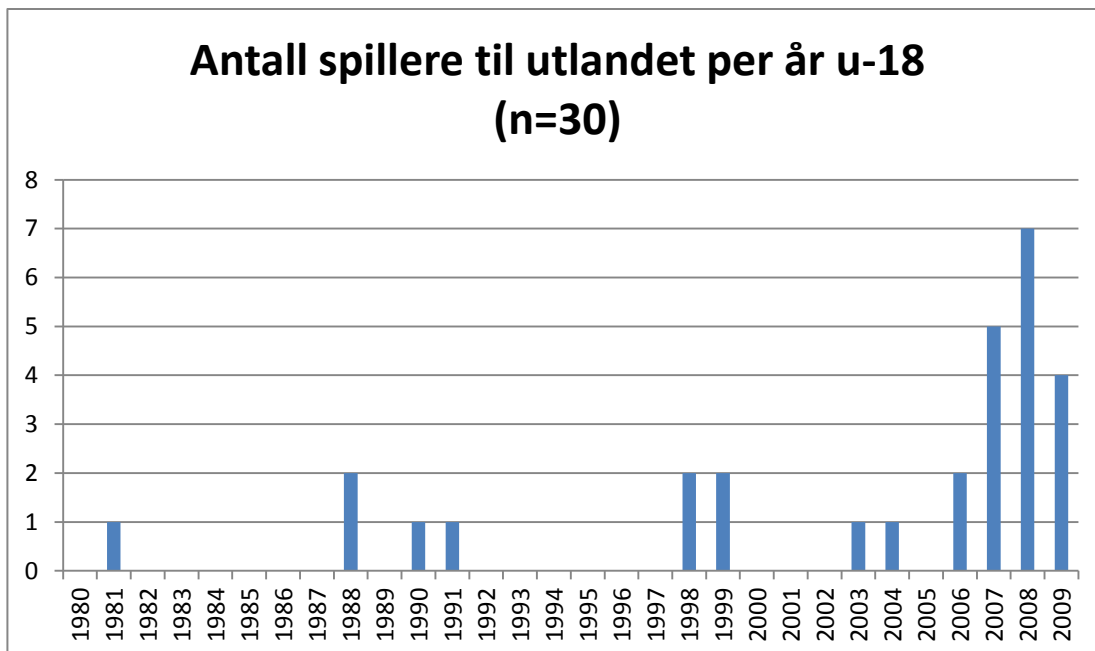
En analyse av når Norge eksporterte flest spillere til utlandet ble utført, og resultatet er vist i figur 4.2. Denne figuren viser antall spillere som gikk til utlandet hvert år fra 1901 til oktober 2010. Før 1970 gikk kun 34 spillere til utlandet, derfor er det tatt høyde for spillere som gikk ut fra 1970 til oktober 2010 blant spillere under 24 år. Tendensen viser seg å være rimelig klar ved at det ble en kraftig økning av spillere som gikk til

utlandet etter VM i 1994 der Norge leverte gode prestasjoner. I 1996 ble det eksportert 29 spillere til utlandet, året det ble eksportert flest spillere var i 2000 (N=33).

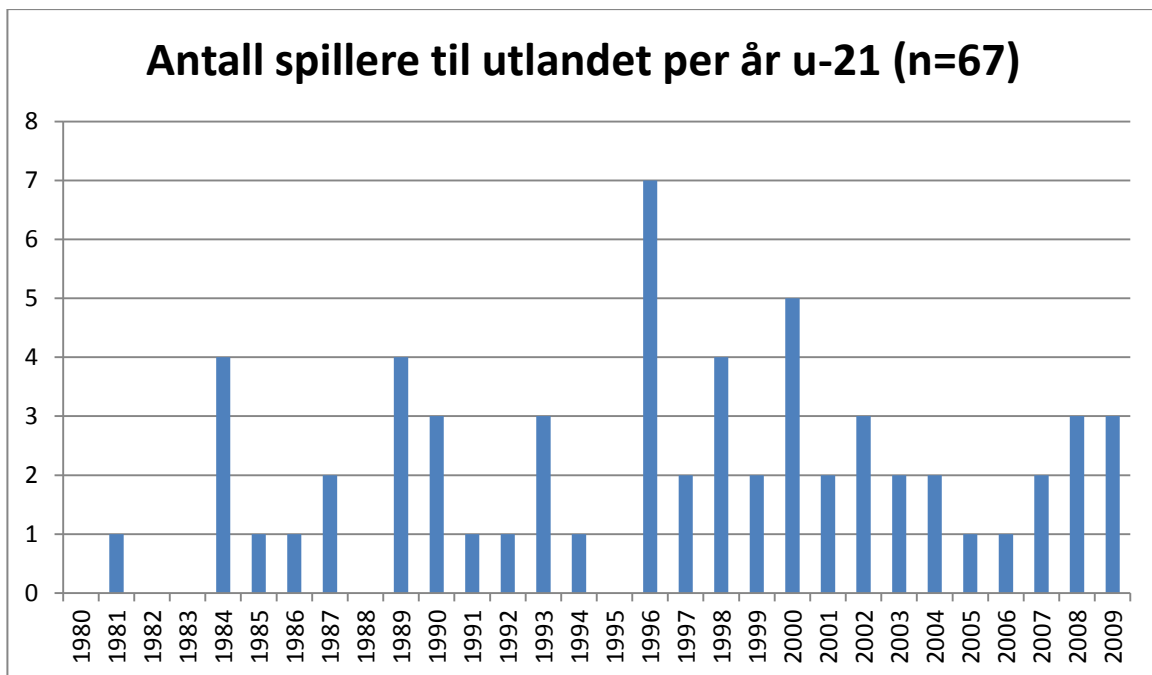
Figur 4.2: Figuren viser antall spillere eksportert fra Norge til utlandet per år.

Det ble videre tatt for seg spillere som har gått til utlandet i en alder av 18 år eller yngre, resultatet vises i figur 4.3.

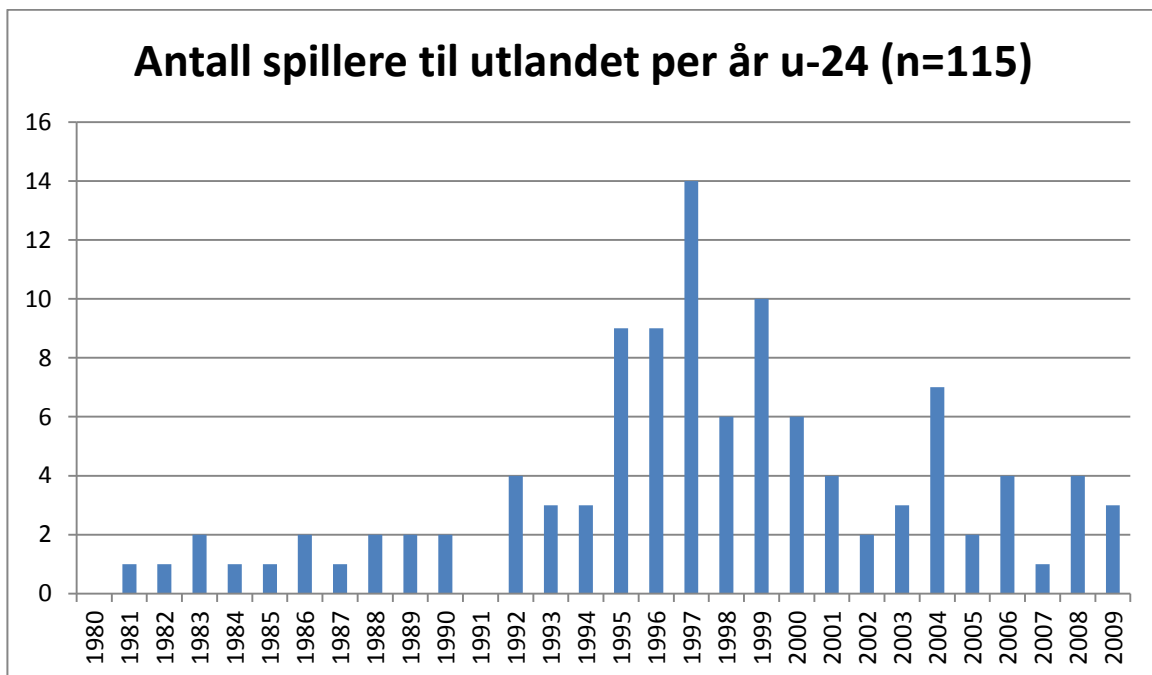
Figur 4.3: Figuren viser antall spillere under 18 år som har gått til utlandet per år siden 1980.

Det samme ble gjort med spillerne under 21 år (se figur 4.4).

Figur 4.4: Figuren viser antall spillere under 21 år som har gått til utlandet per år siden 1980.

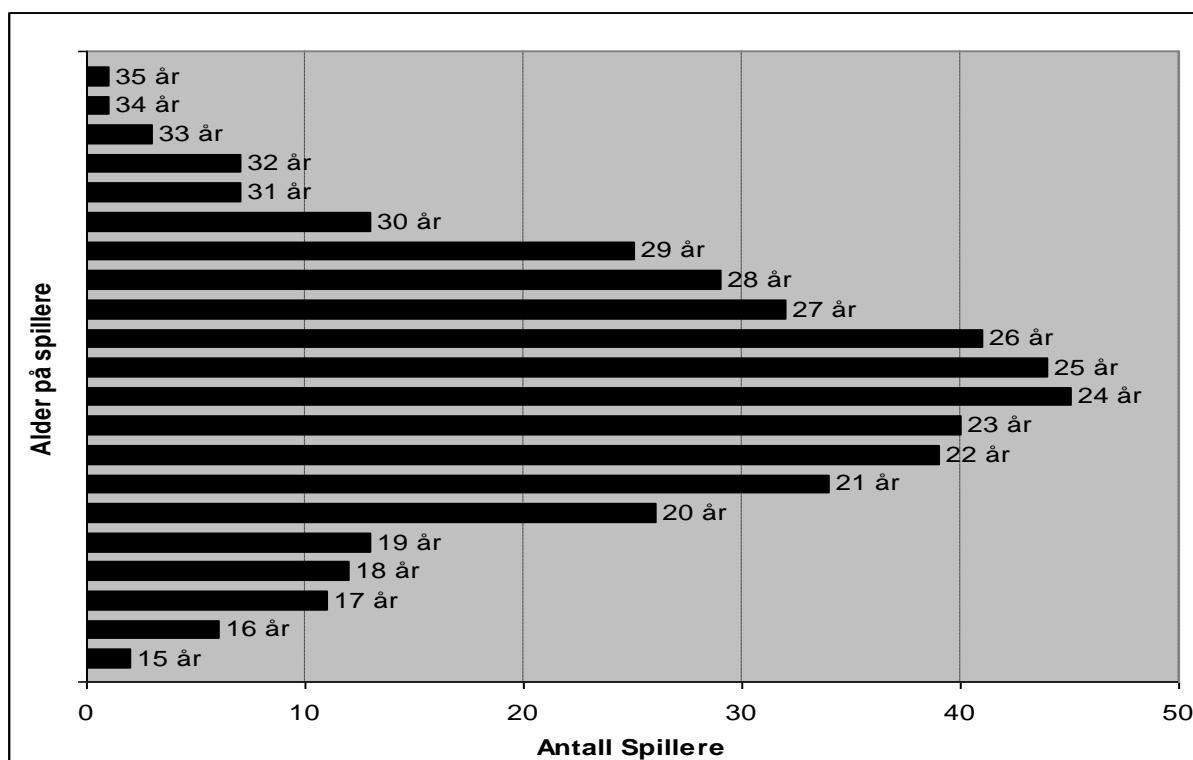
Spillerne under 24 år ble også undersøkt (se figur 4.5).

Figur 4.5: Figuren viser antall spillere under 24 år som har gått til utlandet per år siden 1980.

4.1.5 Utgangsalder

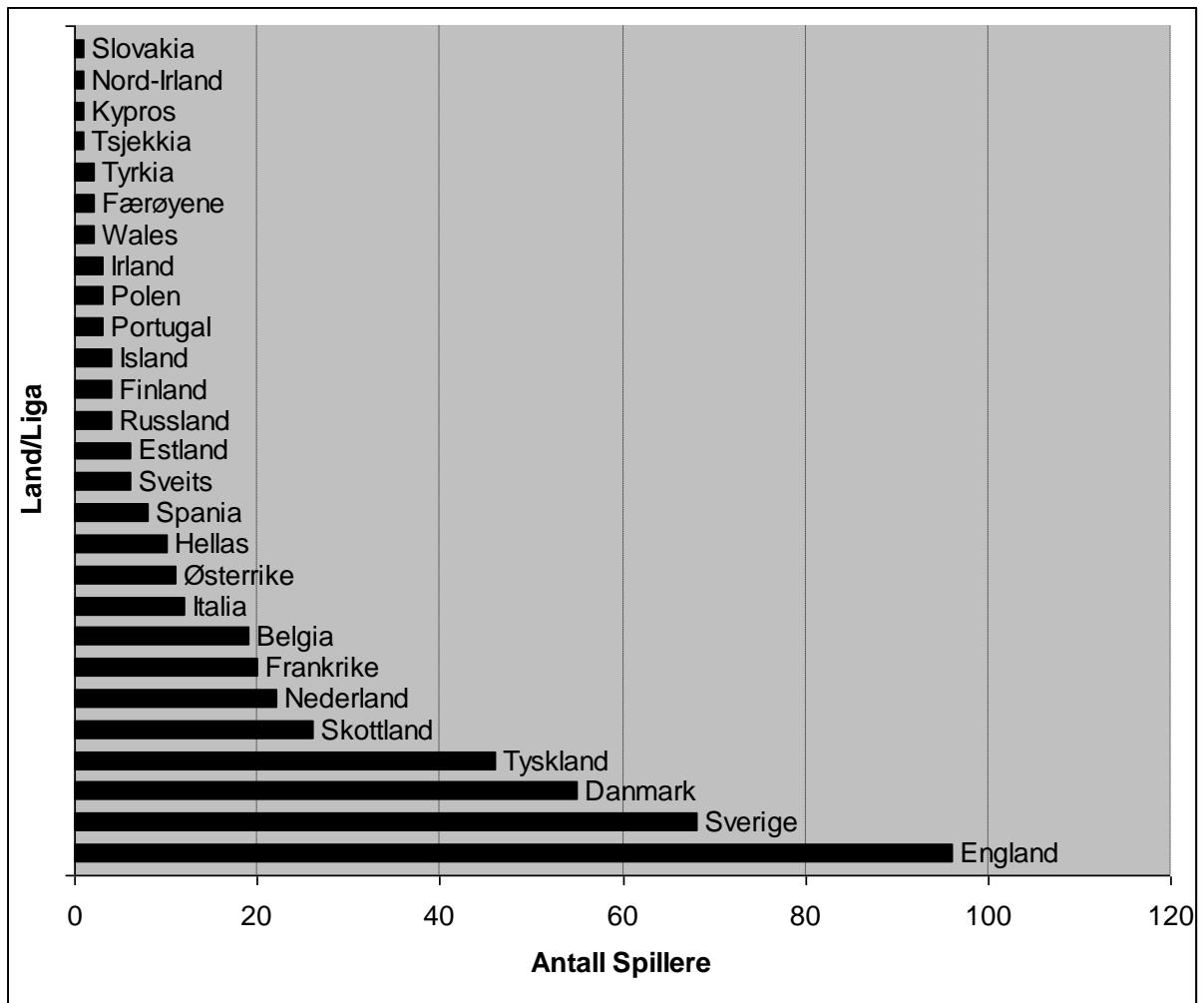
En analyse av forholdet mellom utgangsalder (alderen når spiller går til utlandet) og utenlandsproffer ble utført, resultatene er vist i figur 4.6. Analysen viser at majoriteten av Norges utenlandsproffer går til utlandet etter fylte 20 år (N=433, M=24,12, SD=3.69).

Figur 4.6: Figuren viser utgangsalder for de norske fotballproffene.

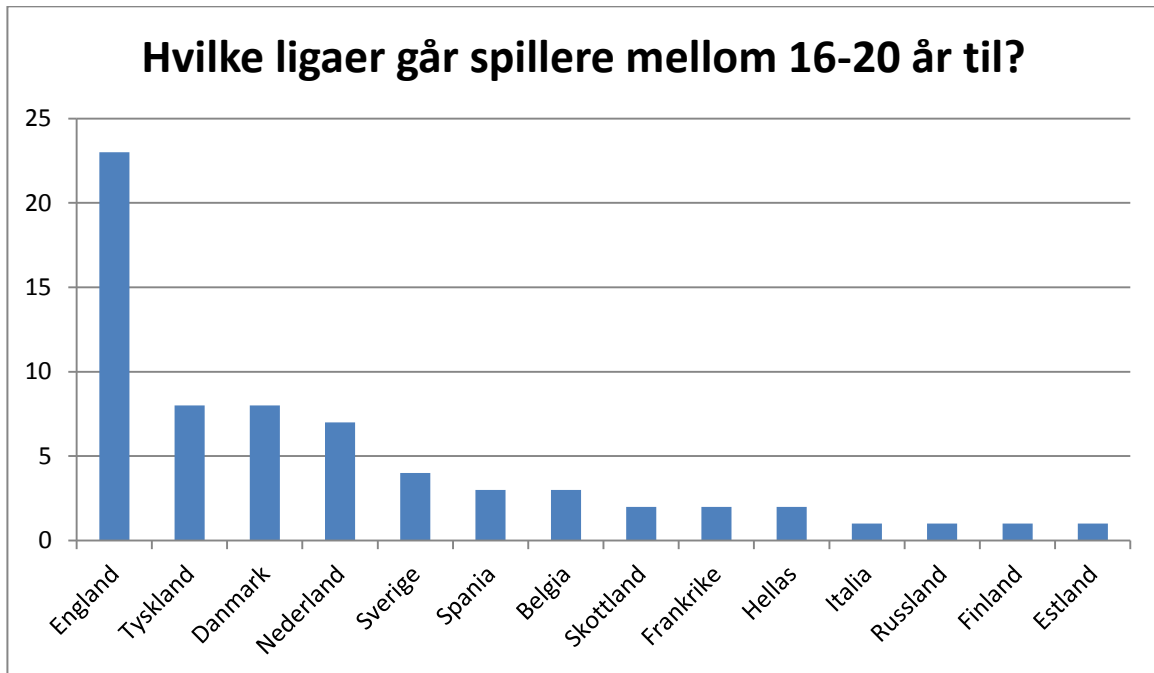
4.1.6 Land og liga

Her ble det undersøkt hvilke ligaer Norge eksporterer flest spillere til. Det ble gjort en deskriptiv analyse av antall spillere som går til de ulike europeiske ligaene. Resultatet fremgår av figur 4.7. Undersøkelsen viser at klart flest spillere gikk til det engelske ligasystemet (N=91). Av disse spillerne hadde hele 53 spilt i den øverste divisjonen.

Figur 4.7: Figuren viser antall spillere og hvilket land/liga de drar til.

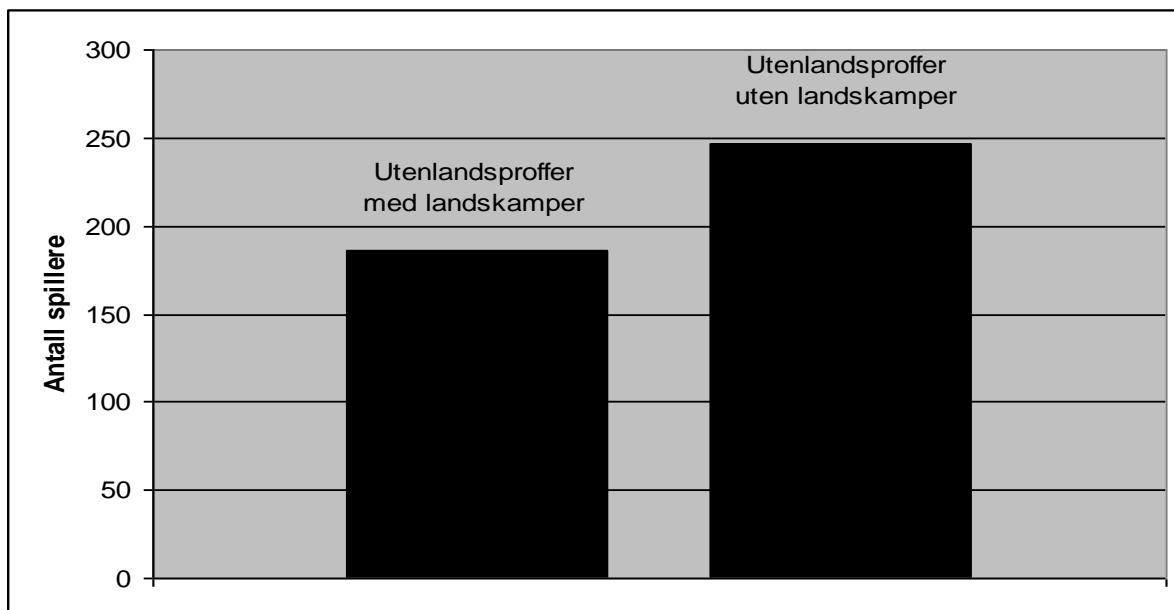
Spillere mellom 16 og 20 år ble også undersøkt, og ligaene disse spillerne går til er vist i figur 4.8.

Figur 4.8: Spillere i alderen 16-20 år til utlandet.

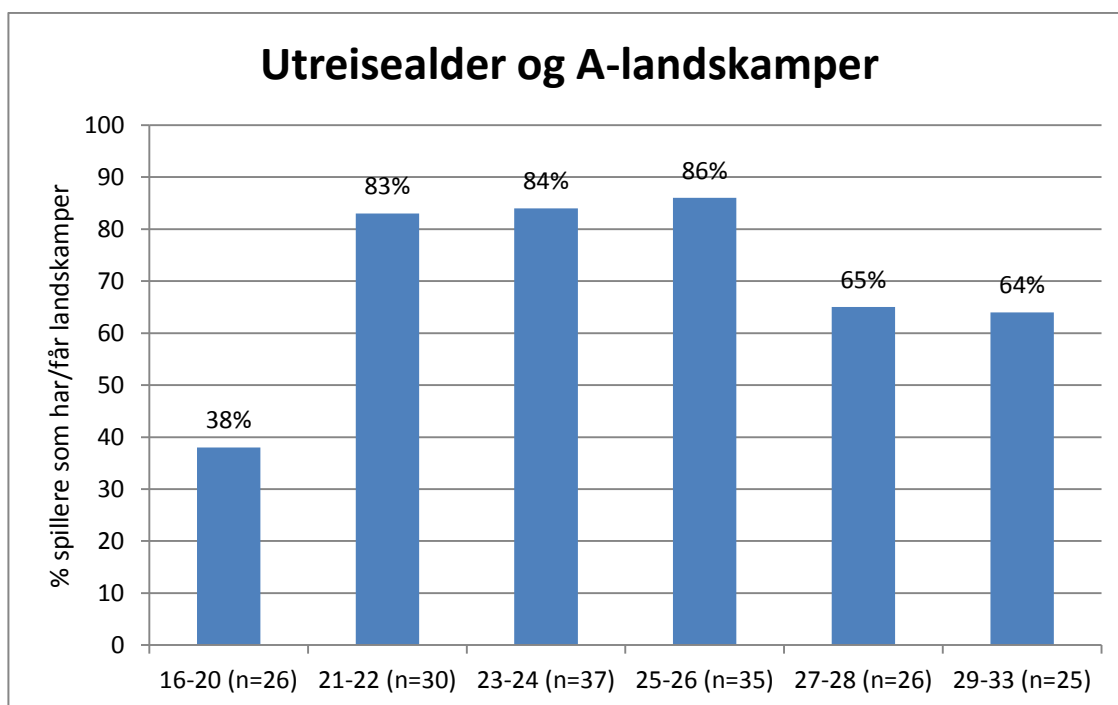
4.1.7 Landskamper

Her ble det undersøkt sammenhengen mellom utenlandsproffer (n=433) og antall landskamper (se figur 4.9) I dette utvalget tenderer det mot at nesten halvparten av spillere som går til utlandet vil få en eller flere landskamper i løpet av sin karriere. Hele 185 av utenlandsproffene har landskamp(er) for Norge (42,7 %), mens de resterende 248 spillerne står uten landskamper for Norge (57,3 %).

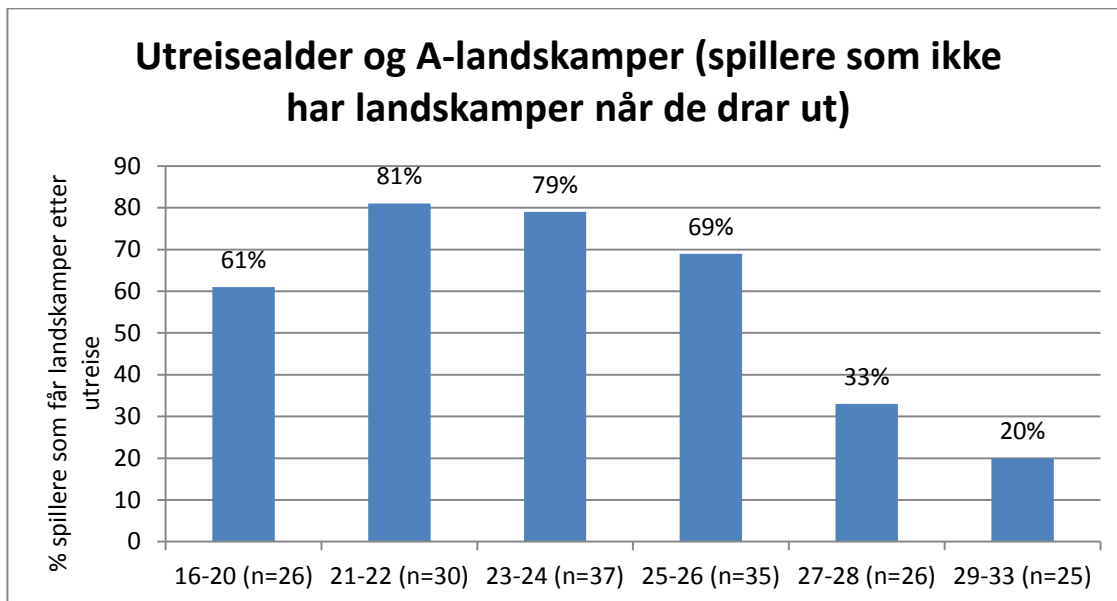
Figur 4.9: Antall utenlandsproffer med og uten landskamper

Figur 4.10 viser oss hvor gamle spillerne var da de gikk til utlandet første gang, og hvor mange av disse som fikk A-landskamper for Norge.

Figur 4.10: Figuren viser når spillerne gikk til utlandet første gang og hvor mange av disse som fikk landskamper.

Man ville også finne ut av hvor mange av spillerne som ikke har landskamper når de går til utlandet, men får dette etter utenlandsreise. Resultatet fremgår av figur 4.11.

Figur 4.11: Figuren viser spillere som ikke har landskamper når de drar til utlandet, og hvor mange som fikk landskamper etter at de reiste til utlandet.

Nedenfor vil noen av spillerne som gikk til utlandet i ulike aldersgrupper bli presentert. Det vises til spillere som fikk og ikke fikk landskamper etter utreise. Ingen av disse hadde landskamper før de gikk til utlandet.

Spillere i alderen 16-20 år som fikk landskamper: Iversen, John Arne Riise, Bjørn Helge Riise, Trond Egil Soltvedt. Fikk ikke: Tommy Knarvik, Trond Fredrik Ludvigsen

Spillere i alderen 21-22 år som fikk landskamper: Håland, Soma, Nevland, Andresen, Eirik Bakke, Jørn Andersen. Fikk ikke: Runar Normann

Spillere i alderen 23-24 år som fikk landskamper: T. Andersen, Myhre, H. Berg, Bjørnebye, Heggem, Gamst, Solskjær, Riseth, Herlovsen, Fakiri. Fikk ikke: T.H. Hovi, Fuglestad

Spillere i alderen 25-26 år som fikk landskamper: Stensaas, Kvarme, S. Johansen, S. Nilsen, M. Johnsen. Fikk ikke: J.O. Hjelde, Schei Lindbæk, K.H. Haraldsen

Spillere i alderen 27-28 år som fikk landskamper: Jo Tessem, Bengt Sæternes. Fikk ikke: Arne Sandstø, Jørgen Jalland

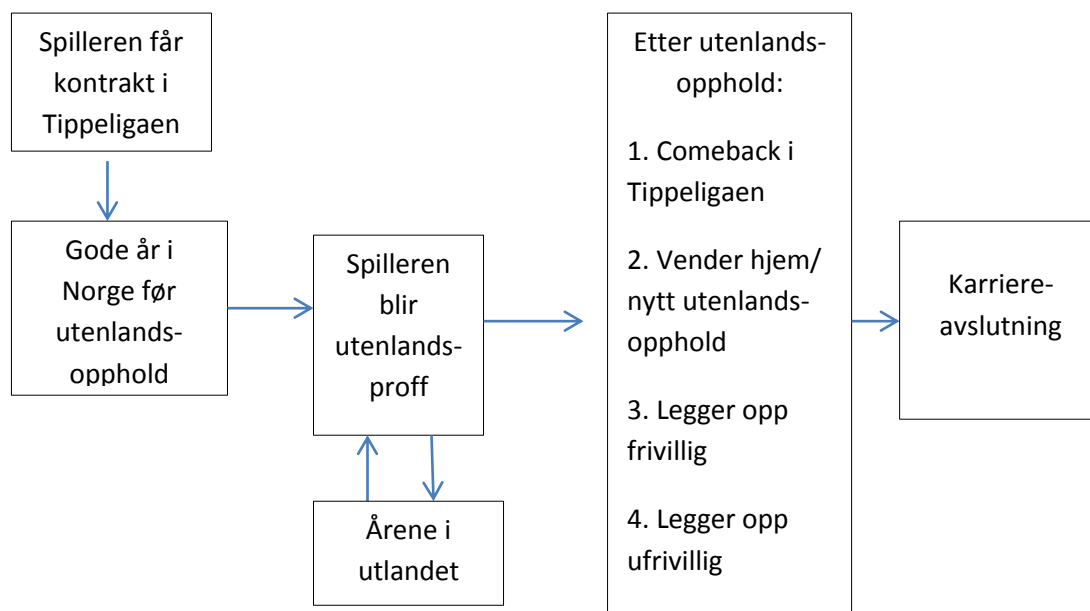
Spillere i alderen 29-33 år som fikk landskamper: Torjus Hansen, Morten Bakke. Fikk ikke: Kalvenes, Torgeir Bjarmann

4.2 Karriereløp

I denne delen av resultatene vil de fremste av Norges utenlandsproffer i fotball bli analysert, og deres kjennetegn og ulike karrierefaser vil bli gjort greie for ved hjelp av oversiktstabeller og figurer. I tillegg vil det bli sett på sammenhenger mellom variabler som er brukt i studiet. Disse dataene omfatter Norges tidligere (ikke lenger aktive) utenlandsproffer (n=122), som har spilt i de 18 beste ligaene i Europa (se tabell 4.7). Denne avgrensningen har sammenheng i at disse 18 ligaene er antatt å være på et høyere nivå enn den norske ligaen, og det blir dermed å regne som et steg opp i karrieren. En viktig variabel i kartleggingen av spillernes karrierefaser er den siste fasen som innebærer når spilleren legger opp. Gjennom denne avgjørende faktoren ble aktive spillere ikke tatt i betraktning i denne delen.

4.2.1 Ulike karrierefaser

Her ble det undersøkt om Norske toppspillers ulike karrierefaser kunne settes opp som en figur. Spillernes ulike faser av karrieren ble kategorisert, se figur 4.12.

Figur 4.12: Norske spilleres kjennetegn og mest karakteristiske faser i karrieren.

Denne figuren viser norske utenlandsproffers mest vanlige karrierefaser. Denne figuren ble utledet med bakgrunn i denne oppgavens variabler, som viste at de fleste spillere alle var innom disse fasene av karrieren.

4.2.2 Demografiske data på karrierfasene

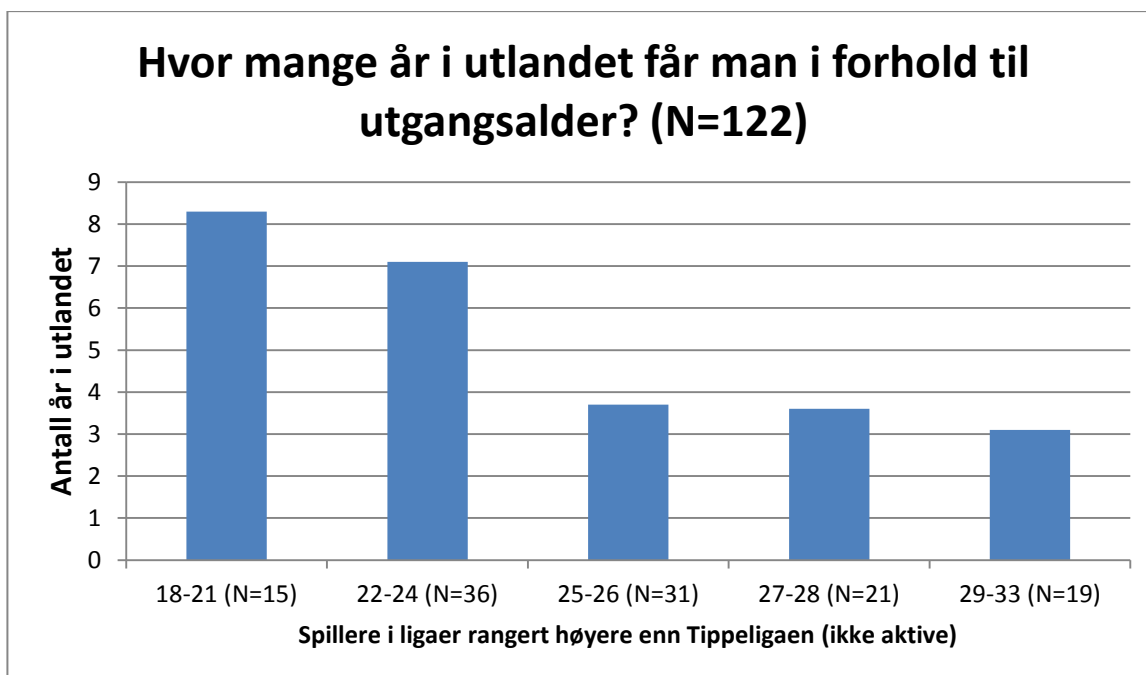
Det ble foretatt en deskriptiv analyse av spillerne i ligaer rangert bedre enn den norske i fotball (n=122), for å kartlegge deres karrierfaser (se tabell 4.7). Testen viste at spillerne gikk til utlandet i aldersrommet 18-33 år (N=122, M=25,29, SD=3.195). Det var stor varians i forhold til når spillerne nådde spill i tippeligaen (kontrakt i eliteserien), og dette varierte i alderen 16-26 år (N=122, M=19,95, SD=2,147). Spillerne spilte mellom 0 og 15 år i Norge før utenlandsopphold (N=122, M=5,72, SD=3.102). Videre ble det påpekt at spillerne var alt fra 1 til 15 år i utlandet (N=122, M=5.14, SD=3,836). Etter endt utenlandsopphold var tendensen alt fra å legge opp til å spille 12 år i Norge (N=122, M=3,37, SD=3,110). Spillernes alder ved karriereslutt varierte fra 22 til 40 år (N=122, M=33,66, SD=3,190). Det totale antall år på toppnivå varierte fra 4 til 23 år (N=122, M=13,57, SD=3,591).

Tabell 4.7: Norske utenlandsproffers ulike karrierfaser.

	LL	UL	M (SD)
Alder når spiller gikk til utlandet	18	33	25.3 (3.2)
Alder når spiller spilte i eliteserien i Norge	16	26	19.9 (2.1)
Antall år spilleren er i Norge før Utenlandsopphold	0	15	5.7 (3.1)
Antall år i utlandet	1	14	5.1 (3.8)
Antall år på toppnivå i Norge etter utenlandsopphold	0	12	3.4 (3.1)
Alder ved karriereslutt	22	40	33.7 (3.2)
Totalt antall år på toppnivå	4	23	13.6 (3.6)

Note. n=122, LL=lower limit, UL=upper limit, M=mean, SD=standard deviation

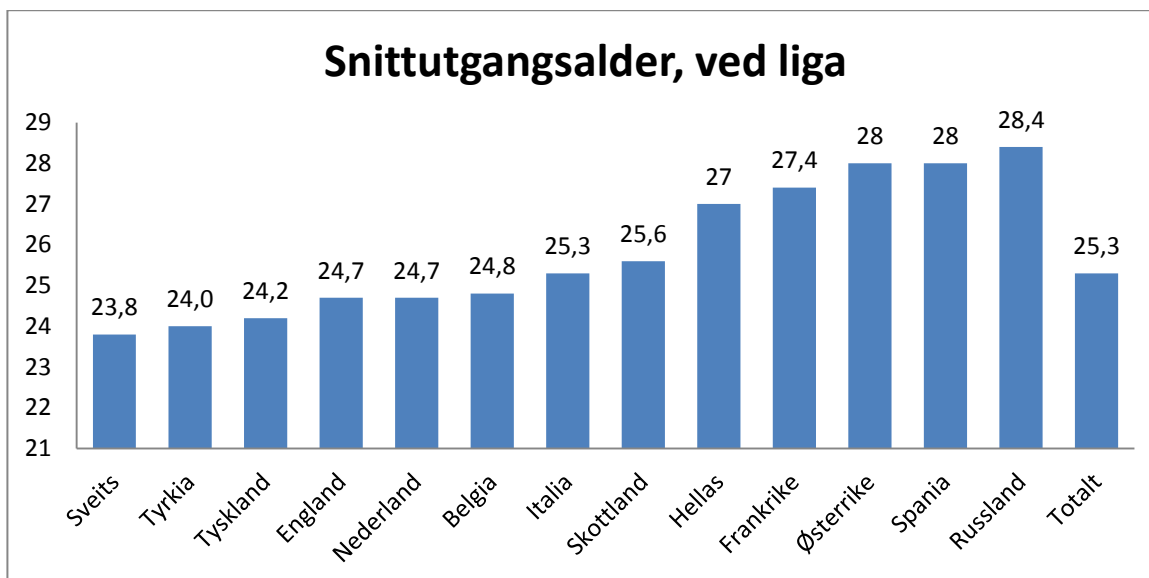
I denne oppgaven ville man også undersøke hvor mange år i utlandet spillerne ville få, i sammenheng med hvor gamle de var når de gikk til utlandet. Resultatet kommer frem i figur 4.13.

Figur 4.13: Figuren viser hvor mange år i utlandet spillere i ulike alderskategorier får.

4.2.3 Utgangsalder til ulike ligaer

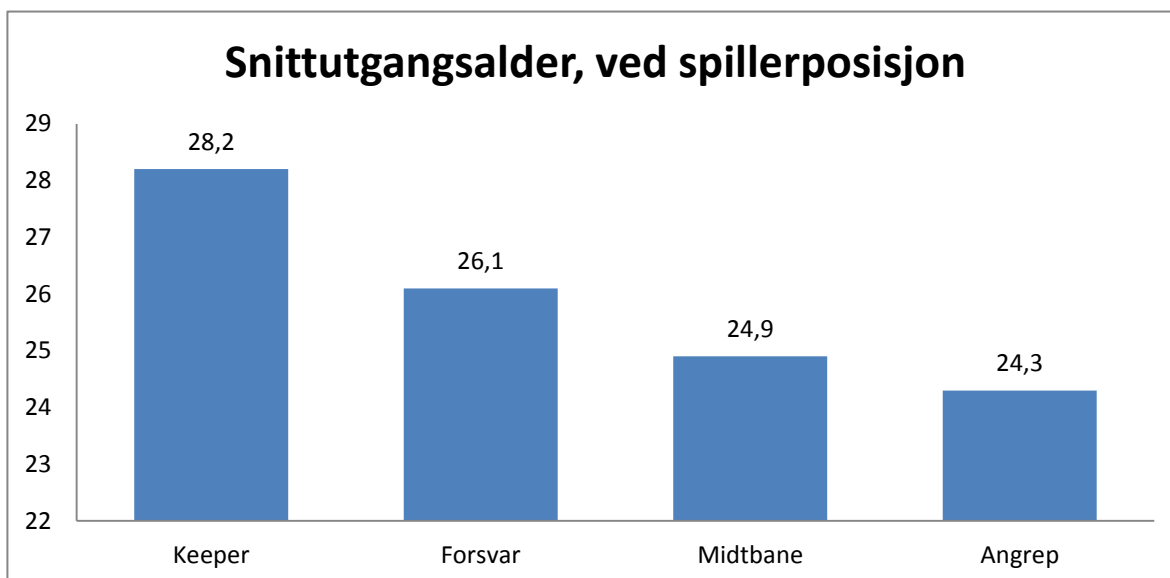
Norges toppspillere i fotball (N=122), ble ut fra rankingen (se tabell 4.7). Utgangsalder til de ulike ligaene ble sett på. Det tenderer mot en ganske jevn utgangsalder per liga, Sveits scoret lavest i forhold til utgangsalder, tett etterfulgt av Tyrkia. Norske spillere gikk til den engelske ligaen i snitt ved 24.7 år, mens spillerne ofte gikk ut senere til Østerrike, Spania og Russland. En oppsummering finnes i figur 4.14.

Figur 4.14: Snittutgangsalder til de ulike ligaene i Europa.

4.2.4 Utgangsalder ved posisjon

Det ble gjort en analyse av spillernes utgangsalder målt opp mot deres ulike spillerposisjoner (N=122), se figur 4.15. Det viste seg å være en signifikant forskjell (målt ved Anova Post Hoc Test) mellom Keepere og Angripere ($p=0.46$). Analysen viste også en tendens til signifikans mellom posisjonene ($p=0.12$, $F= 3.84$)

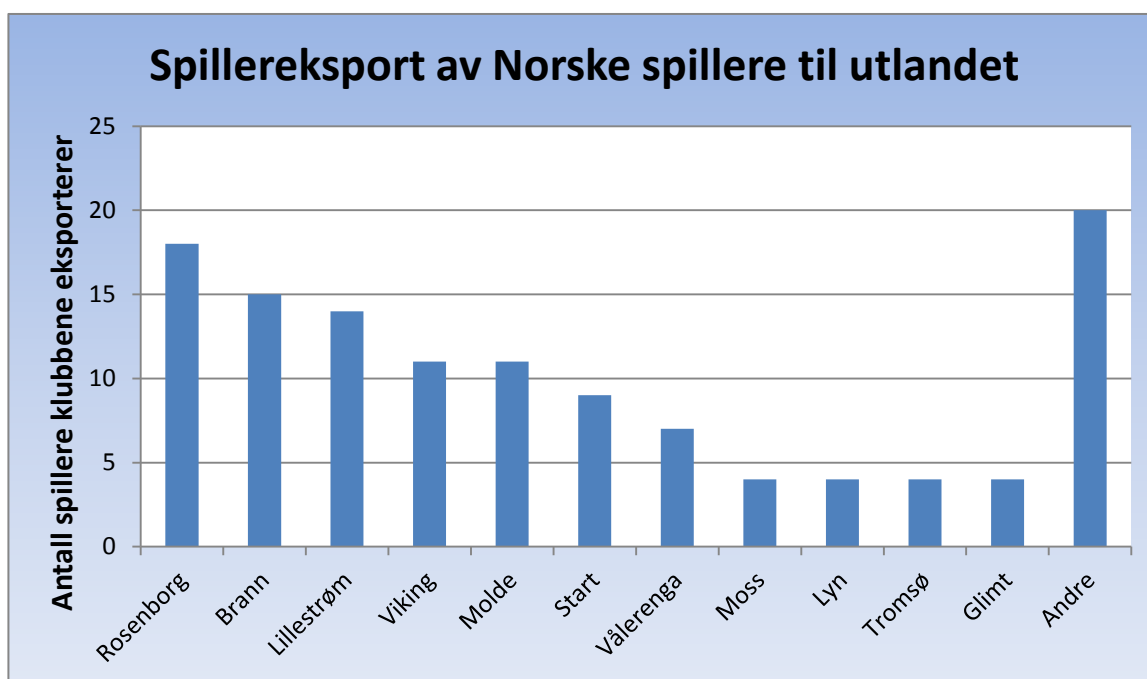
Figur 4.15: Ekspertspilleres utgangsalder i forhold til spillerposisjon

4.2.5 Norske klubbers eksport og import av toppspillere

Eksport

Forholdet mellom spillereksport til utlandet ble undersøkt opp mot antall spillere tippeligaklubbene eksporterer, se figur 4.16. Det ble sett på antall spillere hver klubb eksporterte, og disse ble målt opp mot hverandre. I denne undersøkelsen ble kun spillere fra de 18 beste ligaene brukt (N=122).

Tendensen viser at det kan ha vært en fordel å spille i Rosenborg hvis man vil til utlandet. Hele 18 av ekspertene forlot Rosenborg til utenlandsopphold. I tillegg tenderte det mot at både Brann (N=15), og Lillestrøm (N=14) eksporterte mange spillere til utlandet.

Figur 4.16: Antall spillere de ulike norske klubbene har eksportert til utlandet.

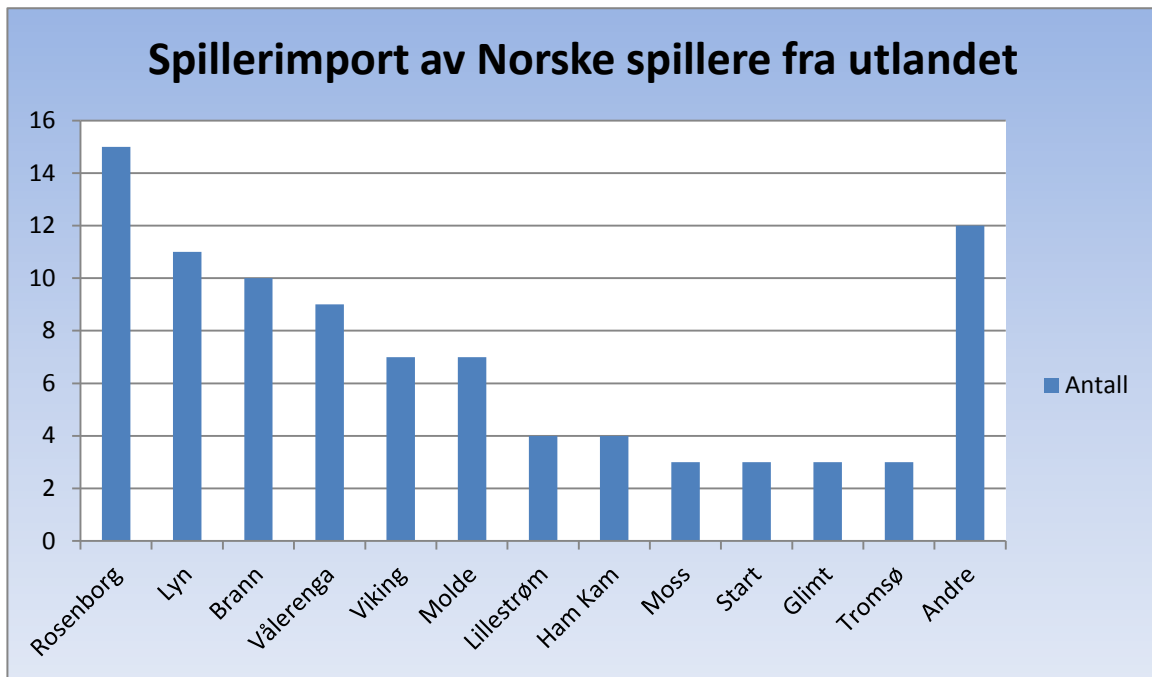
Vi undersøkte også spillere som gikk ut under 24 år, resultatet fremgår i figur 4.17.

Figur 4.17: Antall spillere under 24 år de ulike norske klubbene har eksportert til utlandet.

Import

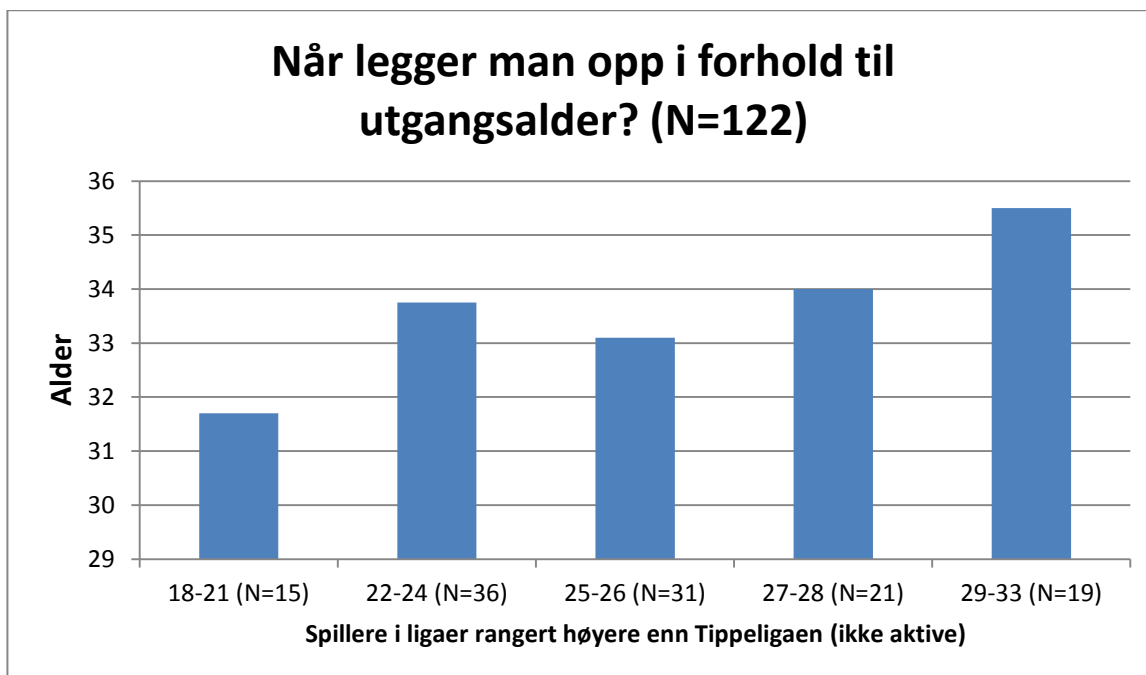
Forholdet mellom spillerimport av hjemvendte spillere fra utlandet ble undersøkt opp mot antall spillere tippeligaklubbene importerer. Det ble sett på antall spillere hver klubb importerte, og disse ble målt opp mot hverandre (se figur 4.18). I denne undersøkelsen ble kun spillere fra de 18 beste ligaene brukt (N=122). Det ble også kun sett på spillere som har lagt opp.

Figur 4.18: Antall ekspertspillere de ulike norske klubbene har importert tilbake fra utlandet.

4.2.6 Karriereavslutning

Spillerne i dette utvalget (N=122) avsluttet sin karriere i snitt når de var 33,7 år. Figur 4.18 viser både spillernes utgangsalder kategorisert i grupper etter alder, og når disse spillerne la opp. Figuren viser klart at spillerne som går ut i ung alder vil få flest år i utlandet, samtidig som de ofte velger å legge opp før de som går ut senere. Det kommer frem at spillerne som går ut tidligst legger opp i snitt når de 31,7 år, videre ser man at spillerne som går ut seint legger opp noen år senere.

Figur 4.19: Figuren viser sammenhengen mellom når spillerne gikk til utlandet og når de avsluttet karrieren.

4.3 Sammenhenger mellom ulike variabler

Med utgangspunkt i tabell 10.0 følger en gjennomgang av relasjonene mellom studiets variabler (del 2 av resultatene). Her presenteres primært signifikante funn i forhold til hypotesene, men tendenser som ikke oppnådde statistisk signifikans er også tatt noe med. Det er også tatt med hensiktsmessige funn og tendenser som det ikke er oppsatte hypoteser på.

Tabell 4.9: Korrelasjon mellom spillernes ulike faser av karrieren.

	Tabell x Korrelasjon								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Kvartil	-								
2. Landskamper	-.17	-							
3. Utgangsalder	-.12	-.12	-						
4. Alder når toppnivå i Norge	.13	-.13	.33**	-					
5. Antall år på toppnivå i Norge før utenlandsopphold	-.10	-.05	.68**	-.31**	-				
6. Antall år i utlandet	-.01	.54**	-.45**	-.20*	-.30**	-			
7. Antall år på toppnivå i Norge etter utenlandsopphold	-.06	-.21*	-.05	.01	-.10	-.42**	-		
8. Alder ved karriereslutt	-.13	.27**	.33**	.13	.27**	.24**	.37**	-	
9. Totalt antall år på toppnivå	-.20*	.33**	.12	-.42**	.42**	.33**	.33**	.83**	-

Note: n= 122, ** p<.01, *p <.05

4.3.1 Utgangsalder og antall år i utlandet

Forholdet mellom Utgangsalder og antall år i utlandet ble undersøkt ved hjelp av Pearson's r. Analysen viste en signifikant sammenheng ($r=-.45$ og $p<.01$). Dette vil si at med bakgrunn i studiens utvalg, tenderer det mot at det er større sjanse for en lang karriere i utlandet ved å gå ut tidlig.

4.3.2 Antall år på toppnivå i Norge før utenlandsopphold og antall år i utlandet

Forholdet mellom antall år på toppnivå i Norge før utenlandsopphold og antall år i utlandet ble undersøkt ved hjelp av Pearson's r. Analysen viste en signifikant sammenheng ($r=-.30$ og $p<.01$). Dette innebærer med bakgrunn i studiens utvalg at det tenderer mot at kortvarige opphold i Norge før man går ut, gir en lengre karriere i utlandet.

4.3.4 Utgangsalder og alder ved karriereslutt

Forholdet mellom utgangsalder og alder ved karriereslutt ble undersøkt ved hjelp av Pearson's r. Analysen viste en signifikant sammenheng ($r=.33$ og $p<.01$). Dette innebærer at spilleres alder ved karriereslutt jo senere de velger å gå til utlandet.

4.3.5 Landskamper og antall år i utlandet

Forholdet mellom landskamper og antall år i utlandet ble undersøkt ved hjelp av Pearson's r. Analysen viste en signifikant sammenheng ($r=.54$ og $p<.01$). Dette viser at jo flere år i utlandet spilleren har, desto flere landskamper vil han få.

4.3.6 Landskamper og antall år på toppnivå i Norge før utenlandsopphold

Forholdet mellom landskamper og antall år på toppnivå i Norge før utenlandsopphold ble undersøkt ved hjelp av Pearson's r. Analysen viste ingen statistisk signifikans. Med bakgrunn i dette kan dette tyde på at det ikke har noen betydning hvor mange år man har i Norge før utenlandsopphold i forhold til å få spille landskamper.

5.0 Diskusjon

Målet med dette studiet var å finne ut av hva som kjennetegner norske mannlige utenlandsproffer i fotball. Dette innebar å finne ut av når på året spillerne var født, hvilke år Norge sendte flest spillere til utlandet, hvilke ligaer spillerne gikk til, hvor mange av spillerne som fikk A-landskamper, hvor lenge spillerne spilte i utlandet og også hvor gamle spillerne var når de valgte å avslutte sin karriere. Det viste seg å være et utvalg som ga mange muligheter for undersøkelser, dette førte til noen tilleggs analyser.

Prediksjonene i studiet ble primært basert på forskning innenfor idrettens verden. I denne delen vil resultatene bli diskutert, med bakgrunn i de gitte problemstillinger. Tilleggs analyser og andre relevante funn/tendenser vil også bli gjort greie for. Metoden i denne studien vil også diskuteres i henhold til styrker og svakheter. Avslutningsvis vil det bli gjort en konklusjon, i tillegg vil fremtidig forskning bli foreslått.

5.1 Fødselsdato og spillerposisjoner

I starten på livet opplever man at alle skal ha de samme forutsetningene, og ingen skal behandles forskjellig når det kommer til en situasjon. Dette gjelder på skolen, i arbeidslivet og ikke minst på det private plan. Likevel kan ting tyde på at disse forutsetningene ikke stemmer overens i fotballens verden. Dette gjelder spesielt den relative alderseffekten (RAE). Basert på teorien og tidligere forskning er det naturlig å anta at RAE spiller en vesentlig rolle for spilleres muligheter til å lykkes (Musch & Hay (1999). "Cut-off" datoen i fotball er 1. januar hvert år, dette fører til at seleksjonsåret er det samme som et vanlig år, fra 1. januar til 31. desember. Musch & Hay (1999) påpekte at "cut-off" datoen er den viktigste grunnen til den relative alderseffekten.

Når er spillerne i studien født på året? I den første underproblemstillingen fant vi at spillerne født i første del (kvartil 1 & 2) av seleksjonsåret er representert med 55,05 % av spillerne, mens spillerne født i siste del (kvartil 3 & 4) er representert med 44,95 %. Dette viser at det er en svak tendens til at spillerne i denne studien er født tidlig på året, likevel er dette et lite sentralt funn, og man kan anta at dette er en tilfeldig sammenheng for dette utvalget.

Dette funnet kan sies å være i tråd med tidligere forskning, og man har påvist RAE innenfor idrettene baseball, cricket, tennis, fotball, ishockey og rugby (Delorme, Boiche & Raspaud, 2010). Det korrelerer likevel spesielt godt med fotball, og RAE har blitt

påvist i både Australia, Brasil, Japan, Tyskland (Musch & Hay, 1999), Storbritannia (Dudink, 1994), Belgia (Helsen, Starkes, & Van Winckel, 1998), Spania (González Aramendi, 2007) og Frankrike og Nederland (Verhulst, 1992). Hvorfor har det blitt en fordel å være født tidlig på året innenfor idretten? Vi vet nå at å være født kort tid etter ”cut-off” datoen, kan gi fordeler i forhold til muligheten for å lykkes med fotballkarrieren. Spillere som i ung alder kommer med på klubbens førstelag får bedre muligheter til å utvikle seg ved at både trenere, medspillere og kvaliteten på treningen er bedre (Helsen et al. 1998). Dette kan bekreftes av Ericsson et al. (1993) som påpeker at den som har trent mest og best er den beste spilleren. Likevel må man ta i betraktning at spillerne i denne studien har spilt/spiller på svært ulike nivåer, derfor kan det også være nærliggende å tro at dette kan være en tilfeldig sammenheng for dette utvalget. Uansett er man nødt til å ta høyde andre faktorer som spiller inn; Shearer et al. (2007) påpekte at den fysiske modningen til spillerne har en stor innvirkning. Dette påpeker hvor avgjørende fysiske ferdigheter er, hvis man vil slå gjennom på fotballbanen. I de yngre lagene kan dette skape problemer for spillere basert på at spillerens fysiske faktorer henger sammen med den biologiske modningen til den respektive spilleren (Beunen et al. 2002; Gil et al. 2007). Dette vil igjen kunne føre til at spillere som ikke har utviklet seg tilstrekkelig biologisk, sliter med å komme med på de beste lagene. Malina et al. (2000) antyder dette i sin studie av u- landslag i Portugal, som viser at spillere fra 13 til 16 år som er seint utviklet sliter med å komme med på landslagene. Dette kan med andre ord si at spillere som blir ansett som store talenter i ung alder, faktisk bare har bedre fysiske egenskaper tidligere i livet. Dette kan være en av grunnene til at alderseffekten ofte jevner seg ut, slik som blant utvalget i denne studien.

Vi ville også se om vi kunne finne forskjeller i alderseffekten i forhold til de ulike spillerposisjonene på banen. Keeperne, forsvarsspillere, midtbanespillere og angripere ble målt opp mot hverandre. Det fantes ingen signifikant forskjell mellom de ulike spillerposisjonene, likevel kom det fram en tendens om at forsvarsspillerne var født tidligere på året ($q_1=29.33\%$, $q_2=27.33\%$), og at keeperne var født i den siste fjerdedelen av året ($q_4=29.05\%$). Det er naturlig å spørre seg hvorfor det ikke er noen sammenheng mellom de andre spillerposisjonene. Dette kan virke underlig i forhold til at angripere oftest er spillerne som avgjør kamper, likevel kan man koble dette opp mot spilleres fysiske modning. De spillerne som er tidligst utviklet og er viktige spillere i ung alder, blir ofte plassert i forsvarsrekka for å hindre motstanderlaget i å score mål.

Det kan hevdes at forsvarsspillere ofte er lagets viktigste ledd, for å demme opp mot motspillere i deres angrepsfase og dette medfører en uvurderlig viktig egenskap blant enkelte forsvarere. Schorer et al. (2009) utførte en studie på mannlige håndballspillere i den tyske ligaen, et utvalg som kan sammenlignes med denne studien. Forskerne fant ingen spesiell trend, likevel viste resultatene at venstre bakspillere hadde overvekt av spillere født i første kvartil (q1) av året. Dette kan linkes opp mot funnene blant utenlandsproffene. På et håndballag er ofte de beste skytterne plassert i denne posisjonen, og likeledes betraktet som en av lagets viktigste spillere. Dette kan tyde på at et lags viktigste spillere ofte er født tidlig på året. Et eksempel på dette fenomenet kan vi tydelig se blant noen av de største forsvarsstjernene i Europa; John Terry (Chelsea), David Luiz (Chelsea), Nemanja Vidic (Manchester United), Rio Ferdinand (Manchester United), Gerard Pique (Barcelona) og Pepe (Real Madrid), er alle født i de to første kvartilene i året, regelendringen i 1996 tatt i betraktning. Dette kan forsterke antydningen om at sentrale forsvarsspillere er født tidlig på året. Samtidig må man ta høyde for at dette er meget tilfeldig og man kan også finne gode forsvarere som er født sent på året.

5.2 Utgangsalder, liga og posisjoner

Hvor gamle er spillerne når de går til utlandet? I denne oppgaven forventet man å finne en sammenheng mellom samtlige spillere som har gått til utlandet for å spille profesjonelt. En tydelig normalfordeling mellom spillerne som gikk til utlandet ble funnet. Undersøkelsen viste at hele 45 spillere gikk til utlandet når de var 24 år, mens 44 spillere dro ut når de var 25. Videre gikk 70 spillere til utlandet i aldersgruppen 15-20 år, mens 32 spillere dro ut etter fylte 30 år. Det viste seg at majoriteten av norske spillere har gått til utlandet etter fylte 20 år ($M=24,10$, $SD=3,69$).

Det er interessant å sette de gjennomsnittlige utgangsalderne opp mot hverandre for å kartlegge noen av tendensene i de ulike ligaene. Figur 4.6 viser at snittutgangsalderen (spillerens alder når han går til utlandet) til norske spillere gjennom tidene ligger på 24,1 år. Figur 4.14 viser at norske spillere som har gått til England, i snitt har vært 24,7 år gamle. Videre fant man en jevn fordeling mellom hyppigheten av spillere som har gått til utlandet i forhold til spillerposisjon. Det viste seg å være flere forsvarsspillere enn angrepsspillere som har gått til utlandet gjennom alle tider. Dette var likevel en marginal forskjell som fordelte seg ganske likt, og dermed ikke har noen spesiell betydning i en større sammenheng.

Disse funnene kan tyde på at norske spillere velger riktig tidspunkt å gå til England på. Tall fra global player migration report (2011) viser at snittalderen i den engelske toppdivisjonen i 2010/2011 sesongen var på 24,99 år. Dette betyr at norske spillere ligger i samme aldersgruppe som majoriteten av spillerne i den engelske ligaen når de går til England. (Stead & Maguire, 2000) viste til at spillerne som kom fra europa til England hadde en snittalder på 26,32 år i sesongen 1996/1997, spillerne fra skandinavia lå på nesten det samme med sine 26,37 år. Brorparten av disse spillerne hadde ikke spilt i utlandet før, og hele 65 % av importspillerne var i sin første eller andre sesong i England. 50 % av de norske spillerne var i samme situasjon, mens hele 70 % av svenskene var i sitt første eller andre år i England (ibid.). Kun 26 % av de nordiske/skandinaviske spillerne hadde spilt i utlandet før de kom til den engelske ligaen.

Videre var det interessant å studere sammenhengen mellom når spillerne gikk til utlandet, og deres spillerposisjon på banen. Keepere, forsvarere, midtbanespillere og angripere ble kategorisert og utgangsalderen til spillerne ble lagt inn. Av dette fant man en klar tendens blant norske spillere som har spilt i ligaer bedre enn den norske. Figur 4.15 viser tydelige tegn til at jo lenger frem på banen spillerne var posisjonert, desto yngre var de når de gikk til utlandet. Av norske spillere i ligaer ranket 18 eller bedre i Europa (N=122), viste analysen at keepere i snitt går til utlandet når de er 28,2 år, forsvarerne snittet på 26,1 år, mens midtbanespillere og angrepsspillere snittet på utgangsalderne 24,9 og 24,3 år. Det viste seg å være en signifikant forskjell (målt ved Anova Post Hoc Test) mellom Keepere og Angripere ($p=0.46$). Analysen viste også en tendens til signifikans mellom posisjonene ($p=0.12$, $F=3.84$). I forhold til utvalget i denne studien kan det tyde på at keepere og forsvarere har vanskeligere for å komme seg til utlandet tidlig. Dette kan ha med et større forventningspress til disse posisjonene å gjøre. Eksempelvis kan man forklare dette med at når disse spillerne gjør feil, i form av en dårlig prestasjon, vil det kunne ha mer å si for det totale kamputfallet. Med dette sies det ikke at midtbanespillere og angripere har et mindre press, men deres feil fører oftere til at deres lag ikke greier å komme til målsjanser, eller å score mål. Enkelt forklart kan dette tyde på at keepere og forsvarere har et større ansvar på banen, noe som kan føre til fatale feil, som igjen påvirker hele kampbildet til lagets uheld. Dette er kun en grov antagelse, men det kan forklare noe av tendensen til at forsvarere og

keepere går til utlandet i seinere alder, og derfor må utvikles lenger i sine lederroller med ansvar i den hjemlige ligaen.

Hvilke ligaer går spillerne til? Figur 4.7 viser at Norge helt klart har eksportert flest spillere til det engelske ligasystemet. Av Norges utenlandsproffer gjennom tidene (N=433) har 91 av disse spilt i det engelske ligasystemet. 52 har spilt i toppserien (Premier League), 15 i den nest høyeste divisjonen (Championship), mens de resterende spillerne (N=24) har spilt i klubber på lavere nivåer (League One-Blue Squire League). I dag jobber blant andre footballtalents.com hardt for at utenlandske klubber skal rette synet mot det norske markedet, slik at antall norske proffspillere skal øke (www.footballtalents.com, 14.04.11). Hvis man klarer å øke markedsføringen av norske spillere parallelt med talentutviklingen vil dette kunne medføre flere proffspillere, som også kan tjene gode penger på fotballen. I 2006 var snittlønnen i Premier League 1,2 millioner dollar, noe som øker med 60-100 prosent etter prestasjonsbonuser, videre hadde en championship (1.divisjon) spiller en snittlønn på 2 millioner, mens nivå 3 og 4 spillere i snitt hadde henholdsvis 700000 og 500000 i årslønn. Dette fører til store muligheter for å sikre seg et liv man kan leve av.

Fotballtalenter (footballtalents.com) har satt opp et passende eksempel på denne situasjonen: *“For å illustrere mulighetene har vi satt opp følgende hypotese: La oss si at det er 20 land i Europa (av 44 selvstendige nasjoner totalt) en norsk spiller hypotetisk sett kan bli proff i. I hvert av disse landene er det minst 50 klubber med spillere på proffkontrakter. Dermed 1000 klubber totalt en kan bli proff i. Hver klubb har 25 spillere i stallen, altså totalt 25.000 spillere på proffkontrakt. Hver spiller antas å ha et ”fotballiv” på ti år, noe som vil kreve et påfyll på 2.500 spillere hvert år. Norge har som tidligere nevnt 30 spillere på proffkontrakt i utlandet, og mulighetene bør være store for å øke dette tallet, da norske fotballspillere i utlandet er kjent som lojale, hardtarbeidende spillere med et gjennomgående godt rykte. Dette er selvfølgelig en i overkant generalisert virkelighet, og en må nok ta høyde for kvalitet og ligaenes attraktivitet også. Eksempelet illustrerer likevel det faktum at behovet for nye spillere er stort, hvert eneste år.”* (www.footballtalents.com, 14.04.11). I forhold til disse antagelsene kan det tyde på at det er gode muligheter for norske spillere til å få en proffkontrakt i utlandet, selv om man ikke spiller i de største norske klubbene. Dette med bakgrunn i at det er blitt vist at mange av de seneste års proffspillere har kommet

fra mindre klubber i Norge. Derfor er mulighetene for unge spillere absolutt innenfor rekkevidde, selv om man ikke befinner seg i en norsk toppklubb.

Hvorfor går derimot så mange norske spillere til det engelske ligasystemet? Er dette tilfeldig eller ligger det mer bak dette valget? Som tidligere nevnt har norske spillere rykte på seg for å være lojale, hardtarbeidende spillere, med et gjennomgående godt rykte. Norske og engelske spilleres personlige egenskaper kan sies å være ganske like, gjennom sin robuste spillestil. I andre ligaer der tekniske egenskaper blir verdsatt mer, blir ikke den norske fysiske spillestilen satt pris på i samme grad. Derfor kan norske spilleres egenskaper ofte falle litt igjennom i disse ligaene, og sjansen for å lykkes her vil kunne være mindre enn i det engelske ligasystemet. Dette kan linkes opp mot Stead og Maguire (2000) som i sin studie tok for seg skandinaviske spilleres motivasjon til å spille i det engelske ligasystemet. De påpekte at spillere ofte blir lokket av muligheten for å arbeide som fotballspiller på heltid, motta høye lønninger og i tillegg trene og spille under vesentlige bedre forhold enn i skandinavia. Dette er med på å bidra til at spillere oftere forlater de mindre skandinaviske ligaene til fordel for den engelske. Likevel må man spørre seg hvorfor flest skandinaviske og norske spillere velger spill i England? Det finnes antageligvis ikke noe godt fasitsvar på dette. Likevel har det blitt lagt frem antagelser om migrasjonsmønstre av spillerne. Giulianotti (2002) argumenterer for at det har blitt en internasjonalisering av ulike typer mønstre i dagens fotballverden. Han påpeker dette gjennom å vise til hvordan engelske klubber først og fremst har hentet spillere fra de britiske øyer og Nord-Europa. Spanske og portugisiske klubber henter primært spillere fra Sør-Amerika, mens Frankrike har hatt en tendens til å hente afrikanske spillere. Dette kan tyde på at det faktisk finnes et slags mønster i spillermigrasjonen, og at dette dermed ikke er tilfeldig av norske spillere får muligheten til å spille i det engelske ligasystemet.

5.3 Når er det mest hensiktsmessig å gå til utlandet for å få spille A-landskamper?

Hvor mange av spillerne får landskamper? I forhold til figur 4.9 (N=433) har hele 248 (57,3 %) norske spillere dratt til utlandet uten å få A-landskamper for Norge i løpet av sin karriere. Dette betyr at 185 (42,7 %) av de norske spillerne som gikk til utlandet fikk A-landskamper i løpet av karrieren. Mange ville kanskje trodd at majoriteten av norske utenlandsproffer har spilt A-landskamper for Norge. Selv om dette ikke stemmer, må det samtidig påpekes at mange av spillerne som ikke fikk A-landskamper for Norge har

spilt i ligaer på lavere nivå. Derfor er det naturlig at disse ikke har fått sjansen med flagget på brystet.

Når er det så hensiktsmessig og riktig å gå til utlandet for å få spille A-landskamper? I dette studiet ble spillerne som fikk A-landskamper analysert, kategorisert og delt inn i aldersgrupper etter utgangsalder (se figur 4.10 og 4.11). Figur 4.9 viser en oversikt over utenlandsproffer som fikk A-landskamper i løpet av sin karriere. Undersøkelsen viser en klar tendens til at spillere som går til utlandet i alderen 21-26 år vil få A-landskamper for Norge. Hele 83 % (N=30) av spillerne som gikk til utlandet når de var 21-22 år fikk spille landskamper for Norge, 84 % (N=37) av spillerne som gikk ut ved 23-24 års alderen fikk landskamper, mens 86 % (N=35) av spillerne som gikk til utlandet i 25-26 års alderen fikk kamper for Norge. Dette viser at over 8 av 10 spillere som går til utlandet i disse aldersgruppene kan vente seg å få spille A-landskamper. Videre viste undersøkelsen at 38 % (N=26) av spillerne som gikk ut ved 16-20 års alder fikk kamper for Norge.

Figur 4.9 viser oss hvor mange av spillerne som fikk A-landskamper i løpet av karrieren. Dette sier derimot ingenting om hvor mange av spillerne som fikk A-landskamper etter at de reiste utenlands. Med bakgrunn i dette ble det kartlagt hvor mange av spillerne som fikk A-landskamper etter at de dro til utlandet (Figur 4.11). Analysen viste at spillere uten landskamper har best sjanse til å få dette hvis de går til utlandet i 21-24 års alderen. Hele 81 % (N=30) av spillerne på 21-22 år og 79 % (N=37) av spillerne på 23-24 år fikk kamper for Norge etter at de dro til utlandet. Her fant vi velkjente spillere som har bemerket seg internasjonalt for Norge ved mange anledninger. Dette omhandler blant annet Alf-Inge Håland, Ragnvald Soma, Erik Nevland, Martin Andresen, Eirik Bakke og Jørn Andersen, som gikk til utlandet i 21-22 års alderen. I alderen 23-24 år fikk spillere som Thomas Myhre, Henning Berg, Stig-Inge Bjørnebye, Vegard Heggem, Morten Gamst Pedersen, Ole Gunnar Solskjær, Vidar Riseth og Kai Erik Herlovsen alle landskamper etter at de dro til utlandet.

Det er vanskelig å finne støtte til disse funnene i lignende studier. Likevel kan dette være en indikator i den pågående diskusjonen, relatert til når spillere bør forlate den norske ligaen for å kunne lykkes i utlandet (Tv2sporten, 2010).

5.3.1 Hvor viktig er utenlandsproffer for det norske A-landslaget?

Det kan argumenteres både for og imot at norske spillere skal gå til utlandet for å utvikle seg videre. Når man velger spill i utlandet, vil spilleren uansett bli en erfaring rikere, uavhengig om denne er god eller mindre god. De senere årene har Norge eksportert en rekke spillere til utlandet (en oversikt blir vist lenger ned i diskusjonen). Likeledes har landslaget hatt suksess under ledelse av både Egil Olsen og Nils Johan Semb på 90-tallet, gjennom oppløftende resultater i VM og EM. I etterkant av disse mesterskapene gikk mange av spillerne til utenlandske ligaer og mange norske spillere bemerket seg internasjonalt på 90-tallet. Dette førte igjen til at norske spillere også ble mer attraktive på det internasjonale spillermarkedet, og da spesielt i England. På bakgrunn av dette kan man spørre seg hvor viktig det er å ha utenlandsproffer i en norsk landslagstropp? Dersom den norske VM troppen fra 1998 studeres, ser man at kun 4 av de norske i den hjemlige serien, mens resten av spillerne var i utlandet (www.fotball.no). Når Norge møtte Danmark på Ullevaal i EM kvalifiseringskampen i 2011, spilte kun 6 av spillerne i den hjemlige ligaen (www.fotball.no). Dette viser at Norge har fortsatt å produsere utenlandsproffer som gir spill med flagget på brystet. I tillegg sier dette noe om viktigheten av å ha spillere i utlandet for å levere resultater med landslaget.

Baur & Lehmann (2008) undersøkte viktigheten av å ha spillere i utenlandske ligaer for at nasjonens landslag skulle levere gode resultater og oppnå suksess. De tok for seg de 32 nasjonene som deltok i VM i Tyskland i 2006, noe som innebar over 700 spillere med en vanvittig markedsverdi til sammen. Funnene ble karakterisert som svært avgjørende, da de foreslo at alle nasjoner som ville oppnå suksess burde sende spillerne sine utenlands. Et eksempel som viste dette tydelig var stormaktene Brasil og Tysklands spillere. I begge nasjonenes tilfeller viste det seg at majoriteten av disse spillerne spiller utenlands, og at dette viste seg å være helt avgjørende for landslagets suksessfaktor.

Det er likevel viktig å gjøre rede for alternative forklaringer knyttet til Bauer & Lehmann sin studie. Det er ikke gitt at en nasjons suksess på landslaget er knyttet til å ha spillere i utenlandske ligaer. I de beste ligaene i Europa kan det påpekes at dette går motsatt vei (Europa League Ranking, 2010). Ut fra denne rankingen ligger den spanske ligaen rangert som nummer to. Spania har de seneste årene gjort stor suksess med sitt landslag, basert på spillere fra sine hjemlige ligaer. Dette viser at Baur & Lehmann (2008) sine funn ikke nødvendigvis stemmer, spesielt basert på dagens spanske

landslag. Knytter man funnene opp mot Stead & Maguire (2000), viste de til at i sesongen 2004/2005 var (20,2 %) av spillerne i den engelske ligaen expatriates. Dette understreker at England har flest av sine spillere i hjemlige ligaer, og at det er mulig å oppnå suksess med sitt landslag, basert på dette, selv om Englands har hatt manglende suksess i mesterskap.

5.4 Norske spillere til utlandet

Når sendte Norge flest spillere til utlandet? Helt siden Oskar Petter Serck som første utenlandsproff gikk til Viktoria St. Petersburg i 1901, har Norge fostret mange spillere som har gått til utlandet. Siden 1901 og frem til 1970, har Norge sendt 34 spillere til utlandet, og etter dette har migrasjonen eksplodert. På 1970-tallet gikk 15 spillere ut, på 1980-tallet gikk 45 norske spillere ut, mens på 1990-tallet gikk 200 spillere til utlandet. Fra år 2000 til oktober 2010 gikk 214 spillere ut. Norge sendte klart flest spillere til utlandet i siste halvdel av 90-tallet, men totalt sett har vi sendt flere spillere på 00-tallet, med bakgrunn i den svake migrasjonen tidligst på 90-tallet. Man kan se en tendens til at prestasjonene i VM i 1994 og 1998, og EM i 1996 lot høre for seg. Norge sendte flest spillere til utlandet i årene 1999 og 2000 med henholdsvis 32 og 33 spillere. Nesten like mange gikk ut i 1996 (29) og 1997 (31), dette viser at den norske ligaen ble mer attraktiv etter mesterskapene.

Å bli utenlandsproff dreier seg om å ha levert gode prestasjoner over tid i den hjemlige ligaen. Teoretisk sett korrelerer disse funnene godt med Stead & Maguires (2000) sine antagelser om antall norske og skandinaviske spillere i England på 90-tallet. De viste til at nordiske, og spesielt norske spillere har bidratt sterkt til at rekrutteringen av utenlandsproffer til den engelske ligaen har økt stort de senere årene. I 1994/1995 sesongen var 17 (42,5 %) av de utenlandske spillerne i England fra skandinavia, og i 1996/1997 sesongen hadde dette økt til 28 spillere, derav mange var norske. I den samme studien ble det lagt frem statistikk på nordiske spillere i England mellom sesongene 1945/1946 og 1995/1996. Danmark og Norge sendt flest spillere til England, med henholdsvis 33 % og 32 % av de nordiske spillerne. Sverige sendte 19 % av spillerne, mens island og Finland var representert med 8 % av spillerne hver (Stead & Maguire, 2000). Tallene i Stead & Maguire (2000) sin studie, støtter oppunder tallene som ble funnet i dette studiet.

5.5 Eksport og import

Hvilke klubber i Norge lønner det seg å spille i hvis man vil til utlandet? Rosenborgs mangeårige suksess i Champions league er velkjent for mange, og trønderne hadde ikke mindre enn imponerende 8 deltagelser på rad mellom 1995/1996 og 2002/2003 sesongene. De har totalt deltatt i turneringen hele 11 ganger, noe som er eksepsjonelt bra for et norsk lag. De fleste med lidenskap for fotball vil huske de sterke resultatene med seire mot både Blackburn, Real Madrid, AC Milan, Borussia Dortmund og Valencia for å nevne noen. Faktum er at Rosenborgs suksess i Europa har spilt en uvurderlig rolle for det norske spillermarkedet, og landslagets resultater de seneste årene.

Med bakgrunn i dette undersøkte vi hvilke norske klubber som har sendt ut og hentet inn flest spillere til/fra utlandet opp gjennom årene. Ligaer rangert bedre enn den norske (europa league ranking, 2010), ble brukt og spillere som ikke lenger er aktive ble sett på (med bakgrunn i at disse fortsatt kan gå ut). Funnene viser at det vil være en fordel å spille i Rosenborg hvis man vil til utlandet. Hele 18 av spillerne forlot Rosenborg til fordel for spill i utlandet. I tillegg tenderte det mot at både Brann (N=15), og Lillestrøm (N=14) eksporterte mange spillere til utlandet.

Et kritisk aspekt ved dette resultatet er at det kun baserer seg på tallene fra tidligere år. Dette innebærer Rosenborgs enorme suksess på nasjonalt, og internasjonalt nivå. Skal man råde spillere til å velge riktig norsk klubb hvis man vil til utlandet, er det derfor flere faktorer som spiller inn. Den viktigste innebærer at Rosenborg de senere årene ikke har bemerket seg internasjonalt, og at den norske ligaen har jevnet seg ut bemerkelsesverdig. Dette medfører at det er muligheter for å gå til utlandet i flere norske klubber, og at våre analyser kan være basert på Rosenborgs suksess.

Re-eksport eller import av norske spillere fra utlandet er en del av norske klubbers arbeidsområde. Verdifulle spillere som har spilt på seg enorm erfaring, blir sett på som attraktive for norske toppklubber. De siste ti-årene har man sett eksempler på at spillere som tidligere har gjort suksess i tippeligaen, har kommet tilbake for å spille i Norge. Blant annet har Steffen Iversen, Jahn Ivar "Mini" Jakobsen, Veigar Pall Gunnarson og Yssouf Kone kommet tilbake til den norske ligaen de senere årene. Basert på dette ble det også undersøkt hvilke klubber i Norge som har importert tilbake flest spillere fra utenlandsopphold. Rosenborg viste seg også her som den klubben som har hentet

tilbake flest spillere fra utlandet (N=15). Videre har Lyn (N=11), Brann (N=10) og Vålerenga (N=9) også hentet tilbake en god del spillere fra utlandet. Mange av de eldre utenlandsproffene er ofte villige til å komme tilbake til spill i Norge etter en karriere ute. Dette gir selvfølgelig en god porsjon erfaring til den klubben som velger å hente tilbake spilleren. Likevel bør norske klubber passe på å kartlegge den respektive spillerens ambisjoner, før man henter han hjem igjen. Dette med bakgrunn i at det kan lønne seg å gi unge talentfulle unge gutter sjansen, fremfor aldrende spillere som er over "toppen" og ikke lenger har ambisjoner som fotballspillere.

5.6 Karriereløpet til norske spillere

Hvor lenge er spillerne i utlandet? Vi var ute etter å kartlegge spillernes ulike faser i karrieren, samtidig som vi ville se på snittalderen ved de ulike stadiene. Det ble sett på når spillerne etablerte seg i eliteserien i Norge (N=122, M=19.95, SD=3.20). Av undersøkelsen fremgikk det at spillere som vil til utlandet i løpet av karrieren, helst bør spille eller være i nærheten av tippeligaspill ved 20-års alder. Dette stemmer overens med mange av Norges nåværende utenlandsproffer, som allerede var godt etablert i eliteserien ved denne alderen. Videre ble antall år i Norge før utenlandsreise kartlagt (N=122, M=5,72, SD=3,10), antall år i utlandet sett på (N=122, M=5,14, SD=3,84) og antall år i Norge etter utenlands spill sett på (N=122, M=3,37, SD=3,11). Dette er først og fremst tall som viser hvordan det har vært blant spillere som har gjort det bra i utlandet, og det kan ikke måles opp mot en spillers suksess. Likevel kan dette være en god indikator på hvordan det faktisk har vært for spillere som har gjort det bra. Videre kan det brukes som en slags mal for de spillerne som har ambisjoner om å gjøre det bra i utlandet. Det finnes støtte oppunder dette i teorien, der Alfermann & Stambulova (2007) påpekte at utøveren selv måtte velge å sette seg mål i forhold til å ville prestere nasjonalt eller internasjonalt.

Spilleres totale antall år på toppnivå er en viktig faktor for mange. Dette bidrar til å kartlegge mulighetene man har gjennom en lang fotballkarriere. I denne studien ble total karrierelengde på profesjonelt nivå kartlagt (N=122, M=13,57, SD=3,59). Dette viser at spillere i snitt har 13 gode år på toppnivå, noe som er svært lite målt opp mot det daglige arbeidslivet. Funnet korrelerer sterkt med tidligere forskning innenfor idretten. I teorien viste Stråhlman (2006) at mannlige elite utøvere i snitt har en karrierelengde på 13 år. Dette viser at dette utvalget kan sammenlignes opp mot generelle idretter, og at det ligger nært knyttet til eliteidretten generelt.

Mange velger å legge all skolegang til side og satse alt på en vellykket karriere innen fotball. Dette er kanskje veien man må gå hvis man skal lykkes, likevel er det et svært risikabelt karrierevalg. Man har sett eksempler på at utøveres karriere brutalt har blitt stoppet av både skader og ulykker og fått diagnosen "fotballinvalid". Dette innebærer at man kan mislykkes som spiller/utøver å sitte igjen uten noen verdens ting. Kanskje burde det vært innført en egen skole tilpasset toppidrettsutøvere? Man har riktignok toppidrettsgymnas som NTG og Wang, likevel gir ikke dette en utdanning man kan leve av etter endt karriere. Hva med høgschooler for toppidrettsutøvere, tilpasset deres aktive hverdag? Denne tankegangen baserer seg kun på egne tanker, likevel kunne dette vært en god måte å sikre seg mot livet etter endt karriere. Riktignok får mange av utøverne seg jobber innenfor sin aktive idrett, og dette er veien mange bruker for å sikre seg videre inntekt i livet. Uansett burde utøvere tenke seg om før de satser alt på en idrettskarriere som levebrød.

5.7 Karriereavslutning

Hvor gamle er spillerne når de avslutter karrieren? Alle aktive idrettskarrierer har en slutt, og etter mange gode år på topp, venter en tårevåt men også frigjørende karriereavslutning. Funnene viste at spillerne i denne analysen (N=122) avsluttet sin karriere i snitt når de var 33,7 år.

Disse funnene indikerer tall som sier at mange av spillerne valgte å legge opp i relativt ung alder, ufrivillig eller frivillig. I forskningen har Ogilvie (2001) foreslått fire hovedgrunner til hvordan en karriere slutter. Tre av disse er ufrivillige grunner, mens den fjerde er frivillig. De tre første faktorene korrelerer med synkende prestasjoner som i helhet ender med ufrivillige avgjørelser om å avslutte karrieren. Disse tre ufrivillige grunnene til karriereavslutning innebærer aldring, vraking av utøver(e), samt skader. Den fjerde og siste grunnen er fritt valg- altså når utøveren selvvalgt bestemmer seg for å legge opp. Av denne oppgavens spillere, kan man se igjen noen av disse grunnene hos noen av spillerne. Mange fotballinteresserte husker kanskje den fatale bilulykken som skjedde med Branimir Poljac, noe som fikk katastrofale følger. Noen vil kanskje også huske Wimbledon proffen Andreas Lund som bemerket seg positivt i utlandet, helt til en alvorlig skade satte en stopper for hans karriere. Begge disse spillerne har blitt tvunget til å legge opp av ufrivillige grunner, i en alder av 26 år. Andre lignende eksempler på spillere som lidd samme skjebne er blant annet Alf-Inge Håland, Frank

Strandli og Ståle Solbakken. Disse spillerne er også eksempler på hvor brutalt en idrettskarriere faktisk kan bli stoppet.

Det ble undersøkt når spillerne la opp, i forhold til deres utgangsalder. Figur 4.19 viser både spillernes utgangsalder kategorisert i grupper etter alder, og når disse spillerne la opp. Figuren viser klart at spillerne som går ut i ung alder vil få flest år i utlandet, samtidig som de ofte velger å legge opp før de som går ut senere. Det kommer frem at spillerne som går ut tidligst legger opp i snitt når de 31,7 år, videre ser man at spillerne som går ut seint legger opp noen år senere. Det er naturlig å spørre seg hvorfor de som går ut tidlig velger å legge opp tidligere enn de som går ut sent. Det er fristende å konkludere med at disse spillerne har hatt noen "gode" år i utlandet, og er mett på spill i Norge etter at de har hatt suksess i utlandet. I motsetning til de som gikk ut tidlig kan spillerne som har gått ut senere oppleve situasjonen noe annerledes. Disse vil antagelig være mer sultne på spill i hjemlandet når deres utenlands karriere er over. Ut fra dette kan man oppsummere med å si at spillerne som gikk ut tidlig har hatt større suksess, og dette fører til at de legger opp tidligere, mens de fortsatt er på topp. Derimot velger spillerne som går ut senere å holde på noen år ekstra uten suksess, for å tjene noen ekstra penger, men uten den samme suksessen som før. Det er her viktig å påpeke at suksessen som beskrives ikke sier noen verdens ting om at spillerne har lyktes, i forhold til antall kamper. Likevel kan dette gi en viss indikator på suksess, med tanke på at mange år i disse ligaene fører til en antagelse om et vellykket utenlandsopphold.

5.8 Når bør man reise til utlandet i forhold til å lykkes?

Forholdet mellom Utgangsalder og antall år i utlandet ble undersøkt ved hjelp av Pearson's r. Analysen viste en signifikant sammenheng ($r=-.45$ og $p<.01$). Dette vil si at med bakgrunn i studiens utvalg, tenderer det mot at det er større sjanse for en lang karriere i utlandet ved å gå ut tidlig. Forholdet mellom antall år på toppnivå i Norge før utenlandsopphold og antall år i utlandet ble også undersøkt ved hjelp av Pearson's r. Analysen viste en signifikant sammenheng ($r=-.30$ og $p<.01$). Dette innebærer med bakgrunn i studiens utvalg at det tenderer mot at kortvarige opphold i Norge før man går ut, gir en lengre karriere i utlandet.

Teoretisk sett kan man knytte dette opp mot forskning innenfor expatriates. Med bakgrunn i dette har det vist seg at erfaring spiller en vesentlig rolle blant spillere. De som har tidligere erfaring med utenlandsopphold, viser seg å ha lettere for å tilpasse seg

den nye kulturen og vil dermed kunne prestere bedre i en ny gruppe personer (Donaldson, 2006). I den samme studien viste Donaldson (2006) tre ulike type spillere som kom til England. Den første gruppen var spillere som kom med en ytre motivasjon for høye lønninger og goder. Den andre gruppen spillere hadde en genuin lidenskap til å oppleve den engelske ligaen, og var ofte store beundrere av det engelske spillet i seg selv. Den tredje kategorien var de eldre spillerne som nærmet seg slutten på karrieren. Disse hadde ofte mye til felles med hverandre gjennom alder, erfaring, tidligere utenlandsopphold, støtte fra familien og evnen til å sosialisere seg utenfor fotballen. Basert på dette må man ta hensyn til den enkelte for å finne ut hva som er riktig i forhold til spillerens motivasjon. Fotball er komplekst og spillere, posisjoner og miljø må vurderes nøye før man tar et valg.

Det ble også undersøkt antall år på toppnivå i Norge før utenlandsopphold knyttet til antall landskamper ($r = -,05$), de viste seg ikke som signifikant. Dette er litt i motsetning til andre resultater som tyder på at det lønner seg å reise tidlig ut, siden denne korrelasjonen tenderer mot at det ikke har noe å si hvor mange år en spiller på toppnivå i Norge før en går ut. Ifølge de andre resultatene skulle man tro at det ville være fordelaktig ikke å ha mange år på toppnivå i Norge før man går ut, siden man da har større mulighet til en lengre utenlands karriere og dermed større sjanse for flere landskamper. En alternativ hypotese her er at de som har spilt mange landskamper har slått tidlig gjennom i Norge, og dermed oppnådd relativt mange år på toppnivå i Norge før de gikk ut, og det fører da til at korrelasjonen ikke er sterk. Dette sier ingenting om suksess i forhold til antall kamper, likevel kan det gi en indikator med bakgrunn i at lange utenlandsopphold i de beste ligaene fører til en antagelse om et vellykket opphold.

5.9 Tilleggsanalyser

Dette studiet tar for seg veldig mange faktorer, og det er en utfordring og skulle strukturere oppgaven. I den forstand at alle funn og analyser ikke kan bli diskutert like flittig. De viktigste funnene har blitt vist, og det meste har blitt diskutert. Likevel kunne det blitt lagt frem mer informasjon blant spillerne, som innebærer et stort materiale.

Det er viktig å merke seg standardavvikene i denne studien, som er et slags mål på verdienes avvik fra gjennomsnittet i undersøkelser og analyser. I mange av disse ser man et høyt SD, noe som tyder på store variasjoner og forskjeller i svarene og blant

spillermaterialet. Derfor må man ta høyde for at det i studiens utvalg er forskjeller blant spillerne, og at utvalget ved noen tilfeller ikke er homogent nok.

5.10 Styrker og Svakheter

Forskning innebærer ulike metoder og tilnærminger og fremgangsmåtene er mange når man skal gjennomføre en studie som dette. Med denne informasjonen friskt i minne er det viktig å påpeke svakhetene ved sin egen metode, gjennom å opptre kritisk til enhver tid. Man må være oppmerksom på at enkle feil i datamaterialet kan påvirke studiens validitet.

I denne oppgaven ble historiske data brukt for å utføre undersøkelsene. Som tidligere nevnt i metoddelen påpeker Simonton (2003) at denne type data ikke korrelerer spesielt med andre metoder innenfor psykologien. I denne metoden baserer nemlig forskeren primært seg på andres arbeider og utgivelser, og dermed er det ikke forskeren selv som samler inn sitt materiell. Ut fra dette kan følgene være at datainnsamlingen i utgangspunktet ikke blir gjort for å svare på et vitenskapelig spørsmål, men at selve innsamlingen også blir interessant for forskeren selv (Simonton, 2003). Denne studien ble helt klart preget av egen interesse, samtidig som det også vil være data som andre kan ha bruk for ved senere arbeider. Mange av resultatene er tall som kan hjelpe spillere til blant annet å velge riktig tidspunkt å dra til utlandet på, eller en bestemt liga de kan lykkes i. Mange av resultatene i denne studien er opplagte for mange, samtidig korrelerer de med funn fra andre studier. Med bakgrunn i dette vil jeg drøfte styrker og svakheter i studiet.

5.11.1 Styrker

Styrker:

- *Korrelasjonsstudier av historiske data blir ofte kritisert for deres svake indre validitet, dette kompenseres ofte av en bedre ytre validitet.*
- *Historiske data kan bevise gjennomsnitt for å vise det samme som resultater gjort i tradisjonelle studier.*
- *Historiske data viser til informasjon om en begivenhet eller personligheter som har stor praktisk verdi for forskere som vil se signifikante funn og problemer i den virkelige verden.*
(Simonton, 2003, s.629).

Disse punktene ble beskrevet i metodekapittelet, og ble opprettholdt gjennom denne studien. En av styrkene med denne oppgave er det store datamaterialet av spillere. Samtlige norske utenlandsproffer ble kartlagt over en lengre periode (Mai-Oktober

2010), noe som ga et godt grunnlag for analyser og undersøkelser i dette studiet. I forhold til det tredje punktet viser dette seg å stemme for denne studien. Andre forskere vil både kunne bruke den utarbeidede listen av spillere, og studiens resultater som et grunnlag for videre forskning på dette området. Dermed kan denne studien ha en god nytteverdi for andre forskere. I tillegg kan funnene hjelpe til med å råde spillere til å velge riktig tidspunkt og alder å forlate Norge på, når de vil til utlandet.

5.11.2 Svakheter

Ulemper:

- *Kvantitative analyser av historiske data er alltid korrelerende og derfor kan dette bli betraktet som svakt i forhold til kriteriene om intern validitet (Campbell & Stanley, 1966). Med bakgrunn i dette må forskeren trekke slutninger med ekstrem forsiktighet.*
- *Historiske data er ikke alltid like reliable som tradisjonelle data, visse ganger kan dokumentene inneholde hull eller feil som kan påvirke analysene. Historiske data har ofte begrenset teoretisk anvendelighet. (Simonton, 2003, s.628).*

I metodekapittelet ble disse punktene vist som klare svakheter ved historiske data. Alle disse tre punktene kan eksemplifiseres som en svakhet i denne studien. Først og fremst er studiets teori en stor svakhet grunnet dataenes begrensede tilgjengelighet. Store deler av det teoretiske grunnlaget bærer preg av en litt for generell tilnærming til datamaterialet. Denne studien blir preget av at den tar for seg veldig mange ulike faktorer på en gang og dermed blir det vanskelig å sette helheten inn i et større perspektiv i forhold til teori.

En annen svakhet i denne studien baserer seg på at all informasjon er innhentet på bakgrunn av andres arbeider og innsamlinger, og dermed er det ikke vårt eget materiell. Dette innebærer at mangler og feil kan forekomme, gjennom feilaktig informasjon. Likevel må det påpekes at undertegnede har et meget godt innblikk i den aktuelle innsamlingen, og mye av informasjonen kan bekreftes som valid.

6.0 Oppsummering

Målet med denne studien var å se på hvilke faktorer som kjennetegner norske mannlige utenlandsproffer i fotball. Etter at innsamlingen var gjort ferdig, satt vi igjen med 433 spillere som ble brukt som materiale for undersøkelsene.

Det ble utledet syv underproblemstillinger. Den første var når på året spillerne var født. Når på året spillerne er født virket ikke å være et spesielt kjennetegn, men det tenderte mot at flere av utenlandsproffene var født i første halvdel av året. Når sendte Norge flest spillere til utlandet var underproblemstilling to. Norge sendte flest spillere til utlandet i årene 1999 og 2000 med henholdsvis 32 og 33 spillere. Nesten like mange gikk ut i 1996 (29) og 1997 (31), dette viser at den norske ligaen ble mer attraktiv etter de suksessfulle mesterskapene under ledelse av Egil Olsen og Nils Johan Semb.

Tredje underproblemstilling handlet om hvor gamle spillerne var når de gikk til utlandet. Det viste seg at majoriteten av norske spillere har gått til utlandet etter fylte 20 år ($M=24,10$, $SD=3,69$). Undersøkelsen viste at 45 spillere gikk til utlandet når de var 24 år, mens 44 spillere dro ut når de var 25. 70 av spillerne gikk til utlandet når de var 15-20 år, mens 32 spillere dro ut etter fylte 30 år. Neste underproblemstilling handlet om hvilke ligaer spillerne gikk til. Norge har eksportert klart flest spillere til det engelske ligasystemet, hovedsakelig til toppdivisjonen, men flere spillere har også vært i lavere divisjoner. En del nordmenn har også spilt i Tyskland, og noen i Nederland, Skottland, Frankrike og Belgia.

Hvilke ligaer går spillerne til? Av figur 4.7 fremgår det at Norge har eksportert flest spillere til det engelske ligasystemet. Av Norges utenlandsproffer gjennom tidene ($N=433$) har 91 spilt i det engelske ligasystemet. 52 har spilt i toppserien (Premier League), 15 i den nest høyeste divisjonen (Championship), mens de resterende spillerne ($N=24$) har spilt i klubber på lavere nivåer (League One-Blue Squire League). 46 nordmenn har spilt i Tyskland, mens mellom 18 og 25 nordmenn har spilt i Nederland, Skottland, Frankrike og Belgia.

Hvor mange av spillerne får A-landskamper? Dette er kanskje studiens sterkeste funn. 185 (42,7 %) av de norske spillerne som har spilt i utlandet fikk A-landskamper, mens hele 248 (57,3 %) norske spillere har spilt i utlandet uten å få A-landskamper for Norge. Det tenderer mot at spillere som ikke har landskamper når de går til utlandet, har best sjanse til å få dette hvis de går til utlandet i 21-24 års alder. Hele 81 % ($N=30$) av

spillerne på 21-22 år og 79 % (N=37) av spillerne på 23-24 år fikk kamper for Norge etter at de dro til utlandet. Dette tyder på at sjansen til å spille landskamper blir større hvis spillere reiser til utlandet.

Hvor lenge er spillerne i utlandet? Dette var studiets sjette underproblemstilling, her fant vi ut at spillerne i snitt var 5,14 år i utlandet. Det viste seg også at spillerne har en gjennomsnittlig karrierelengde på 13,6 år (toppnivå), noe som samsvarer med tidligere forskning (Stråhlmann, 2007).

Studiens siste underproblemstilling tok for seg hvor gamle spillerne var ved karriereavslutning. Spillerne som har spilt i de antatt beste ligaene i dette utvalget (N=122) avsluttet sin karriere i snitt når de var 33,7 år. Det kommer frem at spillerne som går ut tidligst legger opp i snitt når de 31,7 år, videre ser man at spillerne som går ut seint legger opp noen år senere. Det er naturlig å spørre seg hvorfor de som går ut tidlig velger å legge opp tidligere enn de som går ut sent. Det er fristende å konkludere med at disse spillerne har hatt noen "gode" år i utlandet, og er mettet på spill i Norge etter at de har hatt suksess i utlandet.

Avslutningsvis er det vanskelig å konkludere med konkrete bidrag til når spillere bør reise til utlandet. Det er viktig å understreke viktigheten av at disse funnene baserer seg på utvalget i denne studien, og at dette absolutt ikke er noe fasitsvar på når det lønner seg å gå til utlandet for å lykkes. Man er nødt til å ta hensyn til hver enkelt spiller/individ og prøve å finne ut hva som er riktig for den enkelte. Fotball er en kompleks idrett, derfor må personer, ulike posisjoner og miljø i klubb vurderes før man kan gjøre riktige betraktninger. Dette henger sammen med spillerens personlige egenskaper, miljøet i den klubben spilleren går til og ikke minst den oppfølgingen spilleren har fått i sin moderklubb, og vil få i sin nye klubb. Dette fremstår som helt avgjørende faktorer i veien mot å lykkes som fotballspiller.

7.0 Forslag til videre forskning

Angående videre forskning vil jeg foreslå at vår utarbeidede liste kan brukes til nye arbeider innenfor fotballforskningen. Det foreligger ekstremt mange faktorer man kan ta for seg ved dette spillermaterialet. I dette studiet kom stadig nye faktorer man kunne se på inn i bildet, likevel måtte vi se oss nødt til å begrense informasjonen man kunne få ut av listen med spillere.

I forhold til utenlandsproffene i vår utarbeidede liste, ville det være meget interessant å ta for seg fødested blant spillerne. Hvor mange av spillerne er vokst opp i storbyer, eller mindre bygder? Dette kan hjelpe til med å kartlegge flere faktorer for å lykkes i utlandet. En annen interessant vri kunne være å se hvor mange av de respektive utenlandsproffene som har spilt U-lands kamper for Norge, derav helt fra U-15 til U-21.

En tredje faktor vi selv vurderte å kartlegge var å lage en liste på alle spillere som har vært på prøvespill i utlandet. Dette høres kanskje ut som en ekstremt krevende jobb, likevel vil dette være mulig hvis man går systematisk til verks. Innenfor dette kan man intervju spillere, for deretter å kartlegge faktorer for å lykkes eller mislykkes som prøvespiller i utlandet.

Litteraturliste

Abernethy, B., Farrow, D., Berry, J. (2003). Constraints and issues in the development of a general theory of expert perceptual-motor performance: A critique of the deliberate practice framework. I J.L Starkes & K. A. Ericsson (Red). Expert performance in sports: advances in research on sport expertise, 349-369.

Alfermann, D & Stambulova, N. (2007). Career transitions and career termination. In: G. Tenenbaum, G. & Eklund, R. C. Editors, *Handbook of sport psychology*, 712–733.

Andreason, A. W. (2003). Expatriate adjustment to foreign assignments. *International Journal of commerce and management*, 13(1), 42-60.

Baillie, P, H, F, & Danish, S, J, (1992), Understanding the career transition of athletes. *The Sport Psychologist*, 6, 77-98.

Bale, J. & Maguire, J. (1994) Sports labour migration in the global arena. In J. Bale & J. Maguire (Eds.), *The global sports arena: Athletic talent migration in an interdependent world*, 1–21).

Bauer, D. G., & Lehmann, S. (2008). Does the Mobility of Football Players Influence the Success of the National Team? IIS Discussion Paper No. 217. Tilgjengelig på SSRN: <http://ssrn.com/abstract=980936>

Bergens tidende (2010). Hentet 14 August fra:

<http://fotball.bt.no/internasjonalt/article184235.ece>.

Besson, R., Poli, R., Ravanel, L. (2011). Global player migration report, hentet fra <http://www.eurofootplayers.org/-publications-> 14 April 2011.

- Beunen, G. P., Mirwald, R. L., Baxter-Jones, A. D. G., Bailey, D. A. (2002) An assessment of maturity from anthropometric measurements. *Medicine And Science In Sports And Exercise*, 34 4: 689-694.
- Brustuen, T. (2007). *Storied selves in American expatriate weblogs*. Masteroppgave, universitetet I Oslo.
- BT (2010). Hentet 29. September 2010 fra:
<http://fotball.bt.no/internasjonale/article184235.ece>
- Busmann, G. & Alfermann, D. (1994). Drop-out and the female athlete. In Hackfort (Ed.), *Psycho-social issues and interventions in elite sport*, 90-128.
- Cross, N., & Edmonds, E. (2003). *Expertise in design, creativity and cognition* press, University of Technology, Sydney, Australia (2003).
- Daniel, T.E., & Janssen, C.T.L. (1987). More on the relative age effect. *Canadian Association for Health, Physical Education, and Recreation*, **53**, 21-24.
- Darby, P. (2007). African football labour migration to Portugal: colonial and neo-colonial resource. *Soccer & Society*, 8 (4), 495-509.
- Delorme, N., Boiche, J., & Raspaud, M. (2010). Relative age effect in elite sports: Methodological bias or real discrimination? *European Journal of Sport Science*, 10(2), 91-96.
- Donaldson, I. (2006). *The Experience of Cultural Adjustment and its Relationship with Cultural Intelligence: Evidence from a Diverse Sample of Expatriates Based in the UK*. Masteroppgave. Manchester Business School, Manchester.
- Drawer, S., & Fuller, C. W. (2002). Perceptions of retired professional soccer players about the provision of support services before and after retirement. *British Journal of Sports Medicine*, 36, 33-38.

- Dudink, A. (1994). Birth date and sporting success. *Nature*, 368, 592.
- Durand- Bush, N., & Salmela, J. H. (2001). The development of Talent in Sport. *Handbook of research in sport psychology*, 269-289.
- Eide, P. M., & Ripegut, A. (2009) Fødestedseffekt og relativ alderseffekt på Norges G-15, G-18, U-21 og A-lag i perioden 2004-2008. Bacheloroppgave, Norges Idrettshøgskole, Oslo.
- Ericsson, K.A., Krampe, R.T., & Tesch – Rømer, C. (1993). The role of deliberate practise in the acquisition of expert performance. *Psychological Review*, 100, 366-406.
- Ericsson, K. A., & Charness, N. (1994). Expert performance: Its structure and acquisition. *American Psychologist*, 49, 725-747.
- Ericsson, K. A. (1996). The acquisition of expert performance: An introduction to some of the issues. In K. A. Ericsson (Ed.). *The road to excellence: The acquisition of expert performance in the arts and sciences, sports, and games*, 1-50.
- Ericsson, K. A. (2003). How the expert-performance approach differs from traditional approaches to expertise in sports: In search of a shared theoretical framework for studying expert performance. In J. Starkes and K. A. Ericsson (Eds.), *Expert performance in sport: Recent advances in research on sport expertise* (pp. 371-401). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Ericsson, K. A. (2006) The influence of experience and deliberate practice on the development of superior expert performance. I K. A. Ericsson, N. Charness, P,
- Ericsson, K. A. (2007). Deliberate practice and the modifiability of body and mind: Toward a science of the structure and acquisition of expert and elite performance. *International Journal of Sport Psychology*, 38, 4-34.
- Europaliga ranking (2010). Hentet 15 September fra : <http://www.eurotopfoot.com/paysgb.php3>.

- Farrington- Darby, T. & Wilson, J. R (2006). The nature of expertise: A review. *Applied Ergonomics* 37, 17-32.
- Fotballforbundet (2010). Hentet 19. Oktober 2010 fra:
<http://www.fotball.no/nff/NFF-nyheter/2010/--Ma-utvikle-spillere-med-stort-repertoar/>
- Fotballforbundet (2010). Hentet 17. Oktober 2010 fra:
<http://www.fotball.no/System-pages/Kampfakta/?matchId=1698406>
- FIFA på nett, hentet 21. Oktober 2010 fra:
<http://www.fifa.com/worldfootball/bigcount/index.html> .
- Fotballtalenter på nett, 2011, hentet 14. April fra:
<http://www.footballtalents.org/aktuelt.asp?meny=9&act=read&RecNo=163>.
- Gammelsæter, H. & Jakobsen, S. (2006). Utlendinger og spillerutvikling I norsk football, Arbeidsnotat nr. 18/06, del av SNF- prosjekt 6286, Bergen.
- Gil, S. M., Irazusta, A., Ruiz, F., Gil, F., & Irazusta, J. (2007) Selection of young soccer players in terms of anthropometric and physiological factors. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, 47. 25-32.
- Giulianotti, R. (2002) Soccer Goes Glocal, In: *Sociology*, 36 (1).
- González Aramendi, J. M. (2007). El efecto relativo de la edad en el fútbol [The relative age effect in football]. *Archivos de Medicina del Deporte*, 24, 9-17.
- Grondin, S., Deshaies, P., & Nault, L. P. (1984). Trimestres de naissance et participation au hockey et au volleyball. *La Revue Québécoise de l'Activité Physique*, 2, 97–103.
- Haerle, R. (1975). Career patterns and career contingencies of professional baseball players: An occupational analysis. In D. W. Ball & J. W. Loy (Eds), *Sport and social order*, 461-519.

- Hellevik, O. (1991): *Forskningsmetode i sosiologi og statsvitenskap* (5.utgave). Oslo: Universitetsforlaget.
- Hellevik, O. (2002). *Forskningsmetode i sosiologi og statsvitenskap*. (7.utg). Oslo: Universitetsforlaget.
- Helsen, W. F., Starkes, J. L., & Van Winkel, J. (1998). The influence of relative age in on success and dropout in male soccer players, *American Journal of Human Biology*, 10, 791-798.
- Janelle, C.M. & Hillmann, C. H. (2003). Expert performance in sport: current perspectives and critical issues. I J.L. Starkes & K. A. Ericsson (Red). *Expert performance in sports: advances in research on sport expertise*, 19-47.
- Jordet, G. (2009). *Player development in football. Research plan, PhD projects*. Section for Coaching and Psychology. Norwegian School of Sport Sciences.
- Kruuse, E. (1999): *Kvalitative forskningsmetoder*. I *Psykologi og beslægtede fag*. København: Dansk psykologiske forlag.
- Kuper, S., & Szymanski, S. (2009). *Why England lose & other curious football phenomena explained*.
- Kvale, S. & Brinkman, S. (2009). *Det kvalitative forskningsintervju*. (2.utg). Oslo: Gyldendal.
- Lee, L. Y., & Sukoco, B. M. (2008). The mediating effects of expatriate adjustment and operational capability on the success of expatriation. *Social Behavior and personality*, 36 (9), 1191-1204.
- Loland, S. (2000). *Idrett som akademisk fag: Fra grunnlagsproblemer til praktisk politikk*. Rapport, Karlstad Universitet.
- Maguire, J., & Pearton, R. (2000). The impact of elite labour migration on the identification, selection and development of European soccer players. *Journal of Sports Sciences*, 18, 759-769.

- Malina, R. M., Peña Reyes, M.E., Eisenmann, J. C., Horta, L., Rodrigues, J., & Miller, R. (2000) Height, mass, and skeletal maturity of elite Portuguese soccer players aged 11-16 years. *Journal of Sports Sciences*, 18, 685-693.
- Mayer, R. (1995). Career termination in high-performance sport. Bonn. Germany: Holos.
- Maxwell, J.A. (2002). Understanding and validity in qualitative research. I: A.M. Huberman & M.B.Miles (Red), *The qualitative researchers companion* (s.37-64). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Mcginley, J. (2008). Expatriate adjustment within a social context: examination of a sample in Russia. *Journal of social, evolutionary, and cultural psychology*, 2, 56-68.
- Mihovilovic, M. (1968). The status of former sportsmen. *International Review of sport sociology*, 3, 73-93.
- Musch, J., & Hay, R. (1999). The relative age effect in soccer: Cross-cultural evidence for a systematic discrimination against children born late in the competition year. *Sociology of Sport Journal*, 16, 54-64.
- Musch, J., & Grondin, S. (2001). Unequal competition as an impediment to personal development: a review of the relative age effect in sport. *Developmental Review*, 21, 147-167.
- Nettavisen (2010). Utenlandsproffer hentet 30. September fra: <http://www.nettavisen.no/sport/fotball/article324877.ece>
- Norske fotballspillere i utlandet(2010). Hentet 21.September fra: http://no.wikipedia.org/wiki/Kategori:Norske_fotballspillere_i_utlandet
- Hoelseth (2010). Hentet 17. September fra: <http://www.hoelseth.com/noproff/>.

- Oberg, K. (1960). Culture Shock: Adjustment to new cultural environments. *Practical Anthropology*, 4, 177-182.
- Ogilvie, B & Howe, M. (1986). The trauma of termination from athletes. In Williams, J. W. (Ed). *Applied sport psychology: Personal growth to peak performance*, 365-382.
- Perna, F. M., Zaichowsky, L., & Bocknek, G. (1996). The association of mentoring with psychological development among male athletes at termination of college career. *Journal of Applied Sport Psychology*, 8, 76-88.
- Perna, F. M., Ahlgren, R. L., & Zaichowsky, L. (1999). The influence of career planning, race and athletic injury on life satisfaction among recently retired collegiate male athletes. *Sport Psychologist*, 13, 144-156.
- Reilly, T. and Gilbourne, D. (2003). Science and football: a review of applied research in the football codes. *Journal of Sports Sciences*. 21:693-705.
- Report from the Norwegian Football Association, (2008). Strategiprosessen. Hentet fra: Jordet, G. (2009). Player development in football. Research plan, PhD projects. Section for Coaching and Psychology. Norwegian School of Sport Sciences.
- Schlossberg, N.K (1981). A model for analyzing human adaptation. *The Counseling Psychologist*. Vol. 9(2), 2-18. Sage publications.
- Schorer, J., Cobley, S., Büsch, D., Bräutigam, H., Baker, J. (2009). Influences of competition level, gender, player nationality, career stage and playing position on relative age effects. *Scandinavian Journal of medicine & Science In sports*, 19, 720 -730.
- Shearer, L. B., Baxter-Jones, A. D. G., Faulkner, R. A., Russel, K. W. (2007) Do physical maturity and birthdate predict talent in male youth ice-hockey players?. *Journal of Sports Sciences*, 25:8, 879-886.

- Simonton, D.K. (2003). Qualitative and quantitative analyses of historical data. *Annual Rev. Psych.* 54: 617-40. *Annual Reviews*.
- Singer, R.N., & Janelle, C.M. (1999). Determining sport expertise: from genes to supremes. *International Journal of sport psychology*, 30, 117-150.
- Stambulova, N. (1994). Developmental sports career investigations in Russia: a post-perestroika analysis, *The Sport Psychologist*, 8, 221–237.
- Schlossberg, N. (1981). A model of analyzing human adaptation to transition, *The Counseling Psychologist*, 9, 2–18.
- Starkes, J., & Ericsson, K. A. (2003). (Eds.), *Expert performance in sport: Recent advances in research on sport expertise*, 371-401.
- Stead, D., & Maguire, J. (2000). “Rite De Passage” or Passage to Riches? : The motivation and objectives of Nordic/Scandinavian players in English league soccer. *Journal of sport and social issues*, 24-36.
- Stråhlman, O. (2006). *Elite Sport Retirement Process. Career analysis of former Swedish elite athletes. IPD-reports, Sport Science. NO2006:02.*
- Taylor, J., & Ogilvie, B. (2001). Career termination among athletes. In Singer, R. N., Hausenblas, H. A., & Janelle, M. (Eds). *Handbook of sport psychology*, 672-691.
- Taylor, M. (2006). Global Players? Football, Migration and Globalization, c. 1930-2000. *Historical Social Research*, 31(1), 7-30.
- Taylor, M. (2007). Football, migration and globalization. The perspective of history. Publisert på www.idrottsforum.org 14.03.2007.
- Thomas, J. R., Nelson, & J. K., Silverman, S. J. (2005). *Research methods in physical activity*. 5. Ed. USA. Human Kinetics.
- Thompson, A., Barnsley, R., Stebelsky, G. (1991). “Born to play ball”: the relative age effect and major league baseball. *Sociology of Sport Journal*, 8, 146–151.

Tv2 sporten (2010) hentet 28. September 2010 fra:

<http://www.tv2sporten.no/fotball/tippeligaen/riise-ut-mot-eggens-kritikk-av-unge-utenlandsproffer-3323717.html>.

Utenlandsproffer (2010). Hentet 23. September 2010 fra:

<http://www.tv2sporten.no/fotball/her-er-norges-utenlandsproffer-3104379.html>

Verhulst, J. (1992). Seasonal birth distribution of West European soccer players: A possible explanation. *Medical Hypotheses*, 38, 346 - 348.

VG nett (2010). Diskusjonsforum på norske utenlandsproffer I football, hentet 12 september fra: <http://vgd.no/sport/fotball-norsk/tema/1262774/tittel/norske-utenlandsproffer> .

Vincent, J., Glamser, F. (2006). Gender difference in the relative age effect among US Olympic Development Program youth soccer players. *Journal of Sport Sciences* 24, 405-413.

Ward, C., Bochner, S., & Furnham, A. (2001). *The Psychology of Culture Shock*, 2nd ed. East Sussex. Routledge.

Wium, N., Lie, S. T., Ommundsen, Y., & Enksen, H. R. (2010). Does relative age effect exist among Norwegian professional soccer players? *International Journal of Applied Sports Sciences*, 22 (2), 66-76.

Wikipedia (2010). Hentet 17. September fra

<http://en.wikipedia.org/wiki/Expertwww.soccerassociation.com>.

Winter-Ebmer, R. (1994), "Endogenous growth, human capital and industry wages", *Bulletin of Economic Research*, 46 (4) , 289-314.

Yin, R.K. (2003). *Case study research. Design and methods* (3.utg). Thousands Oaks, CA: Sage.

Zaichkowsky, L., King, E., & McCarthy, J. (2000). The end of an era: The case of forced transition involving Boston University Football. In Lavalee, D., & Wyllemann, P. (Eds). *Career transitions in sport: International perspectives*, 196-206.

Tabelloversikt

Tabell 3.1: Studiets forutsetninger for utvalg av spillere (s.23).

Tabell 4.1: Utvalg (s.28).

Tabell 4.2: Figuren viser antall utenlandsproffer og når på året de er født. (s.29).

Tabell 4.3: Figuren viser Norske utenlandsproffers alderseffekt fordelt på keepere. (s.31).

Tabell 4.4: Figuren viser Norske utenlandsproffers alderseffekt fordelt på forsvarsspillere.(s.31).

Tabell 4.5: Figuren viser Norske utenlandsproffers alderseffekt fordelt på midtbanespillere.(s.32).

Tabell 4.6: Figuren viser Norske utenlandsproffers alderseffekt fordelt på angrepsspillere.(s.32).

Tabell 4.7: Norske utenlandsproffers ulike karrierefaser. (s.41).

Tabell 4.8: Korrelasjon mellom spillernes ulike faser av karrieren. (s.47).

Figuroversikt

Figur 4.1: Utenlandsproffer fordelt på posisjon. (s.30).

Figur 4.2: Figuren viser antall spillere eksportert fra Norge til utlandet per år. (s.33).

Figur 4.3: Figuren viser antall spillere under 18 år som har gått til utlandet per år siden 1980. (s.33).

Figur 4.4: Figuren viser antall spillere under 21 år som har gått til utlandet per år siden 1980. (s.34).

Figur 4.5: Figuren viser antall spillere under 24 år som har gått til utlandet per år siden 1980. (s.34).

Figur 4.6: Figuren viser utgangsalder for de norske fotballproffene.(s.35)

Figur 4.7: Figuren viser antall spillere og hvilket land/liga de drar til.(s.36).

Figur 4.8: Spillere i alderen 16-20 år til utlandet. (s.37).

Figur 4.9: Antall utenlandsproffer med og uten landskamper (s.38).

Figur 4.10: Figuren viser når spillerne gikk til utlandet første gang og hvor mange av disse som fikk landskamper. (s.38).

Figur 4.11: Figuren viser spillere som ikke har landskamper når de drar til utlandet, og hvor mange som fikk landskamper etter at de reiste til utlandet. (s.39).

Figur 4.12: Norske spilleres kjennetegn og mest karakteristiske faser i karrieren. (s.40).

Figur 4.13: Figuren viser hvor mange år i utlandet spillere i ulike alderskategorier får. (s.42).

Figur 4.14: Snittutgangsalder til de ulike ligaene i Europa. (s.43).

Figur 4.15: Ekspertspilleres utgangsalder i forhold til spillerposisjon (s.43).

Figur 4.16: Antall spillere de ulike norske klubbene har eksportert til utlandet.(s.44).

Figur 4.17: Antall spillere under 24 år de ulike norske klubbene har eksportert til utlandet. (s.45).

Figur 4.18: Antall ekspertspillere de ulike norske klubbene har importert tilbake fra utlandet. (s.46).

Figur 4.19: Figuren viser sammenhengen mellom når spillerne gikk til utlandet og når de avsluttet karrieren. (s.47).

Vedlegg 1- Norske Utenlandsproffer gjennom tidene

Her følger studiens utvalg av spillere, listen omfatter samtlige norske utenlandsproffer i fotball gjennom tidene (frem til oktober, 2010).

Når listen ble laget var man nødt til å sette variablene i bredden, noe som medførte et meget langt dokument. Spillernes klubber er ført bortover i dokumentet, og den eneste måten man kunne legge inn dokumentet som vedlegg var å dele hver side opp i 3.

Dette vil si at de samme spillerne ligger 3 ganger etter hverandre nedover sortert på navn. Man kan se at på den andre og tredje av hver side er spillernes neste klubber oppført. Det ble kun plass til 2 klubber på hver side, derfor må man se på siden under for spillernes neste klubber. De spillerne som kun har en eller to klubber er oppført på de neste sidene uten noen informasjon.

Efternavn	Fornavn	Fødselsdato	A-Landsk.	Spillerpos.	Alder V.U.	Liga	Rank.	Klubber	Periode	Kamper	Liga	Rank.	Klubber	Periode	Kamper
Albertsen	Roger	15.03.1957	25	Midtbane	17	BE	13	Winterslag	1981-1982	39	HE	11	Olympiakos	1982-1985	65
Aas	Alexander	14.09.1978	8	Forsvar	27	DA	19	Odense	2005-2006	61	EN	1	Nottingham F.	1981-1982	21
Aas	Einar	12.10.1955	35	Forsvar	24	TY	4	Bayern Munchen	1979-1981	13	EN	1			
Abdelaloue	Mohammed	23.10.1985	9	Angrep	24	TY	4	Hannover 96	2010-	8-	UN	24	Ferencváros	2010	5
Abdi	Liman	05.10.1988	0	Midtbane	20	EN	1	Sheffield United	2007-2010	0					
Agdestein	Torbjørn	18.09.1991	0	Angrep	19	EN	1	Brighton	2010	0					
Ahlisen	Per Egil	04.03.1958	54	Forsvar	33	TY	4	Fortuna D. (lån)	1990-1991	11					
Aksnes	Stig Edvin R.	18.12.1977	0	Angrep	27	FER	u32	Klaksøskar I.	2004	0					
Albrigtsen	Ole Tøndal	21.04.1975	0	Angrep	27	EN	1	Stoke City	2002	0					
Alsaker	Paal Christian	06.11.1973	0	Midtbane	23	SK	10	Dunfermline	1996		EST	u32	Lelle	1997	
Amundsen	Kyrre	09.02.1978	0	Midtbane	25	AUS	u32	Griffith University	2003						
Andersen H.	Allan	22.05.1981	0	Midtbane	23	AUS	u32	Griffith University	2005						
Andersen	Trond	06.01.1975	38	Midtbane	24	EN	1	Wimbledon	1999-2003		DA	19	Aalborg	2003-2005	75
Andersen	Leif Erik	19.04.1971	0	Midtbane	24	EN	1	Crystal Palace	1995-1997	30					
Andersen	Knut	20.07.1927	3	Angrep	23	IT	2	Padova	1950-1953	43	TY	4	Eintracht F.	1988-1990	54
Andersen	Jørn	13.02.1963	27	Angrep	22	TY	4	Nurnberg	1985-1988	78	SE	u32	Ørnyte	1996-1998	
Andersen	Stale	07.03.1970	0	Midtbane	18	SV	u32	Malmö FF	1988-1990						
Andersen	Torben	29.09.1979	0	Midtbane	23	USA	u32	Griffith University	2002						
Andersen	Velle Gregers	20.04.1964	0	Forsvar	20	TY	4	Biau W. Berlin	1984-1985	3	TY	4	Bonussia Berlin	1987	
Andreassen	Svein Are	03.07.1968	0	Angrep	30	EN	1	Portsmouth	1998-1999	3	EN	1	Blackburn	2004	11
Andresen	Martin	02.02.1977	43	Midtbane	22	EN	1	Wimbledon	1999-2000	14					
Andresen	Willy	29.01.1925	6	Angrep	26	FR	6	Stade Francais	1951						
Arnesen	Christer	16.09.1974	0	Midtbane	18	USA	u32	Long Island RR.	2002	17	EN	1	Tottenham	1996-2000	23
Baardsen	Espen	07.12.1974	4	Keeper	29	USA	u32	San Francisco	1996		EN	1	Aston Villa (lån)	2005-2006	14
Bakke	Erik	13.09.1977	27	Midtbane	22	EN	1	Leeds	1999-2006	133	EN	1			
Bakke	Morten	16.12.1968	2	Keeper	30	EN	1	Wimbledon (lån)	1998-1999	0	SV	u32	Helsingborg	1999-2003	
Bakkenud	Lars	01.06.1971	0	Midtbane	27	HE	11	Panionios	1998-1999		EN	1	Southend (lån)	1995-1996	3
Belsøyk	Petter	02.10.1967	0	Angrep	27	DA	19	Aalborg (lån)	1994	3	EN	1			
Bendiksen	Thomas	08.08.1989	0	Midtbane	18	SK	10	Glasgow Rangers	2007	0					
Berg	Harald	09.11.1941	43	Midtbane	28	NE	7	ADO Den Haag	1969-1974		EN	1	Man United	1997-2000	66
Berg	Hennig	01.09.1969	100	Forsvar	23	EN	1	Blackburn	1992-1997	159					
Berg	Runar	07.10.1970	5	Midtbane	29	IT	3	Venezia	1999-2002	30	SP	2	Rayo Vallecano	1989-1991	
Berg	Jan	14.05.1965	23	Midtbane	23	SP	2	Elche FC (lån)	1988-1989	13	DA	19	BK Fremad	2001	
Berg	Thor Magnus	23.09.1979	0	Midtbane	20	DA	19	FC Werthgen	2000-2001	21	TY	4	1860 W. (lån)	1991-1992	
Berg	Ørjan	20.08.1968	19	Midtbane	22	SUI	16	FC Werthgen	1990-1991	21	TY	4	Bonussia D. (lån)	2003-2005	28
Bergdalmo	André	13.10.1971	63	Forsvar	29	NE	7	Ajax	2000-2005	66	TY	4			
Berge	Alfred	10.12.1979	0	Angrep	26	EST	u32	Flora Tallinn	2005-2006	10					
Berge	Rune	01.04.1978	0	Forsvar	22	EN	1	Bristol Rovers(lån)	2000	22					
Bergesen	Kent	08.02.1967	0	Midtbane	29	SK	10	Rath Rovers (lån)	1996	6	HE	11	Panionios	1997-1999	
Bergesen	Tommy	16.10.1972	0	Midtbane	30	SV	u32	GIF Sundsvall	2002-2005	74					
Bergel	Jo Inge	11.09.1990	0	Midtbane	18	IT	3	Udinese	2008	0					
Bergman	Trym	24.01.1969	0	Midtbane	30	SV	u32	Hannarby	1999-2002						
Bernsen	Robin	16.07.1970	0	Forsvar	28	EN	1	Port Vale (lån)	1998-1999	1					
Bernsen	Tommy	18.12.1973	2	Forsvar	28	EN	1	Portsmouth (lån)	1999	2	TY	4	Eintracht F.	2001-2002	3
Bernssen	Thomas	30.07.1970	0	Forsvar	30	ØS	18	Bregenz	2000						
Berre	Morten	10.08.1975	1	Angrep	26	TY	4	ST Pauli	2001-2002	10					
Berstad	Charles	29.11.1964	0	Forsvar	32	DA	19	Ikast	1998-1999						
Bertelsen	Erik	11.02.1980	0	Midtbane	26	SV	u32	Kiruna FF	2006						
Billie	Tomas	27.07.1972	0	Forsvar	23	EN	1	Darlington	1995-1996						
Bitrøland	Bernt Christian	16.07.1974	0	Midtbane	24	DA	19	Lyngby	1998-1999	12	IT	3	Marsala	1999-2000	19

Efternavn	Fornavn	Liga	Rank.	Klubber	Periode	Kamper	Liga	Rank.	Klubber	Periode	Kamper	Liga	Rank.	Klubber	Periode	Kamper
Albertsen	Roger	NE	7	FC Den Haag	1975-1979	114	NE	7	Feyenoord	1979-1980	28	NE	7	FC Den Haag	1980-1981	18
Aas	Alexander															
Aas	Einar															
Abdellaoue	Mohammed															
Abdi	Liman															
Agdestein	Torbjørn															
Ahlsen	Per Egil															
Aksnes	Stig Edvin R.															
Albrigtsen	Ole Tonvald															
Alsaker	Paal Christian	EST	u32	Flora Tallinn	1997-1998		EN	1	Stockport (lån)	1998	1	HE	11	Ionikos	1999-2000	
Amundsen	Kyrre															
Andersen H.	Allan															
Andersen	Trond	DA	19	Brøndby	2005-2008											
Andersen	Leif Erik															
Andersen	Knut															
Andersen	Jørn	TY	4	Fortuna D.	1990-1991	42	TY	4	Eintracht F.	1991-1994	44	TY	4	Hamburger SV	1994-1995	18
Andersen	Ståle															
Andersen	Torben															
Andersen	Vette Gregers	SK	10	Dunfermline (lån)	1987-1988		DA	19	Lyngby	1989-1994		SK	10	Inverness	1997-1998	
Andreassen	Svein Are															
Andresen	Martin															
Andresen	Willy															
Amesen	Christer															
Baardsen	Espen	EN	1	Watford	2000-2002		EN	1	Everton	2002-2003	1					
Bakke	Eirik															
Bakke	Morten															
Bakkerud	Lars															
Beisvik	Petter	ØS	18	Austria Wien (lån)	1997	3										
Bendiksen	Thomas															
Berg	Harald															
Berg	Henning	EN	1	Blackburn	2000-2003	91	SK	10	Glasgow Rangers	2003-2004	30					
Berg	Runar															
Berg	Jan															
Berg	Thor Magnus															
Berg	Ørjan	SUI	16	Basel	1992-1994	8										
Bergdølmo	André	DA	19	FC København	2005-2007	33										
Berge	Alfred															
Berge	Rune															
Bergesen	Kent	EN	1	Stockport	1999-2001											
Bergesen	Tommy															
Berget	Jo Inge															
Bergman	Tyrm															
Berntsen	Robin															
Berntsen	Tommy															
Berntsen	Thomas															
Berre	Morten															
Berstad	Charles															
Bertelsen	Erik															
Billie	Tomas															
Birkeland	Bernt Christian															

Efternavn	Fornavn	Liga	Rank.	Klubber	Periode	Kamper	Liga	Rank.	Klubber	Periode	Kamper	Liga	Rank.	Klubber	Periode	Kamper
Albertsen	Roger															
Aas	Alexander															
Aas	Einar															
Abdellaoue	Mohammed															
Abdi	Iman															
Agdestein	Torbjørn															
Ahlsen	Per Egil															
Aksnes	Stig Edvin R.															
Albrigtsen	Ole Torvald															
Alsaker	Paal Christian															
Amundsen	Kyrre															
Andersen H.	Allan															
Andersen	Trond															
Andersen	Leif Erik															
Andersen	Knut															
Andersen	Jørn	SUI	16	FC Zurich	1995-1997	33	SUI	16	FC Lugano	1997-1999	8	SUI	16	FC Locarno	1999-2001	
Andersen	Ståle															
Andersen	Torben															
Anderssen	Velle Gregers	SV	U32	Halmia	1998		SV	Alets IK		1999						
Andreassen	Svein Aie															
Andresen	Martin															
Andresen	Willy															
Arnesen	Christer															
Baardsen	Espen															
Bakke	Eirik															
Bakke	Morten															
Bakkerud	Lars															
Belsvik	Petter															
Bendiksen	Thomas															
Berg	Harald															
Berg	Hennig															
Berg	Runar															
Berg	Jan															
Berg	Thor Magnus															
Berg	Øijan															
Bergdalmo	André															
Berge	Alfred															
Berger	Rune															
Berger	Kent															
Bergersen	Tommy															
Bergersen	Jo Inge															
Bergel	Trym															
Bergman	Robin															
Berntsen	Tommy															
Berntsen	Thomas															
Berntsen	Morten															
Berrestad	Charles															
Bertelsen	Erik															
Bjille	Tomas															
Blikkeland	Bernt Christian															

Brikeland	Jarfe	25.01.1985	0	Midtbane	18	TY	4	Werder Bremen	2003-2005	0				
Bjarmann	Torgeir	24.06.1968	0	Forsvar	32	ØS	19	LASK Linz	2000	3				
Bjerkeland	Bård	08.12.1961	3	Forsvar	28	TY	4	Nurnberg	1989	0				
Blune	Helge	11.04.1979	0	Midtbane	22	DA	19	Holstebro BK	2001-2003					
Bjørndal	Trond	09.10.1969	0	Forsvar	29	DA	19	Aarhus	1998					
Bjørnebye	Stig Inge	11.12.1969	75	Forsvar	23	EN	1	Liverpool	1992-2000	139				
Bjørvik	Steffen	09.12.1975	0	Angrep	28	AUS	u32	Griffith University	2003					
Bohinen	Lars	18.09.1969	49	Midtbane	21	SUJ	16	Young Boys	1990-1993	58				
Borgesen	Bård	20.05.1972	10	Forsvar	29	DA	19	Aalborg	2001-2004	57				
Braaten	Vegard	30.06.1987	0	Angrep	23	BE	13	Sporting Lokeren	2010-					
Braaten	Daniel	25.05.1982	26	Angrep	25	EN	1	Bolton	2007-2008	7				
Braathen	Kai U.	10.10.1963	0	Angrep	26	TY	4	VFI Osnabruck	1989-1990	29				
Bragsten	Ole Christian	19.11.1974	0	Keeper	26	EN	1	Harrow FC	2000-2001					
Bragstad	Bjørn Okto	05.01.1971	15	Forsvar	29	EN	1	Derby	2000-2002	12				
Bratseth	Rune	19.03.1961	60	Forsvar	26	TY	4	Werder Bremen	1987-1994	230				
Brattbakk	Harald Martin	01.02.1971	17	Angrep	26	SK	10	Celtic	1997-2000	44				
Bredesen	Per	22.12.1930	18	Midtbane	22	IT	3	Lazio	1952-1955	93				
Brendesæther	Geirmund	22.03.1970	6	Forsvar	26	TY	4	Arminia Bielefeld	1996-1997	13				
Bretteville	Jean Louis	15.06.1905	9	Midtbane	20	TY	4	Frankfurt	1925-1932	18				
Brink	Christian	17.03.1983	0	Forsvar	26	SV	u32	GIF Sundsvall	2009					
Brustad	Fredrik	22.06.1989	0	Angrep	19	USA	u32	Stetson Uni	2008-2010					
Buttle	Jan Tore	04.07.1973	0	Forsvar	27	SK	10	IBM AFC	2000-2001					
Børresen	Leif	06.01.1909	1	Angrep	20	DA	19	Odense	1929-1938					
Carew	John	05.09.1979	85	Angrep	20	SP	2	Valencia	2000-2004	84				
Clem	Christian	06.01.1973	0	Midtbane	18	DA	19	Lynby	1991-1993	14				
Clem	Knut	18.02.1968	0	Angrep	19	DA	19	A Boldklub	1987-1988					
Christianslund	Svein Egil	24.07.1971	0	Angrep	28	DA	19	Aarhus	1999-2000					
Dahl	Bjørn	24.05.1954	0	Forsvar	26	USA	u32	U. San Francisco	1980					
Dahl	Thomas	19.02.1968	0	Forsvar	28	SLO	27	Lokomotiv	1996					
Dahlum	Tore André	21.06.1968	15	Angrep	28	HE	11	Skoda Xanthia	1996-1999	9				
Debes	Trond	27.12.1975	0	Midtbane	21	IR	u32	Waterford United	1996-1997					
Dokken	Arne	27.08.1955	24	Angrep	26	HE	11	Panathinaikos	1981-1983	30				
Dybendal	Eirik	21.04.1978	0	Midtbane	25	SV	u32	Häcken	2003-2005	64				
Dybwad	Gunnar	21.08.1928	27	Angrep	28	SV	u32	IFK Östersund	1956					
Dybwad	Jan Børre	28.01.1971	0	Forsvar	22	BRA	u32	Ituano-SP	1993					
Edén	Gustav	29.12.1891	25	Midtbane		DA	19	København BK	?					
Edwards	Einar	21.08.1902	0	Midtbane		USA	u32	SC Gjøa	?					
Eftevaag	Claus	20.12.1969	3	Forsvar	28	BE	13	Lierse	1997-1998					
Eggen	Dan	13.01.1970	25	Forsvar	20	DA	19	BK Frem	1990-1992					
Eggen	Sæmund	26.02.1979	0	Angrep	25	NZ	u32	Dunedin Technical	2004					
Egaas	Asbjørn S.	12.05.1980	0	Angrep	22	AUS	u32	Griffith University	2002					
Eie	Glenn Atle	16.04.1978	0	Angrep	23	NZ	u32	Central United	2001-2002					
Elabdellouji	Omar	05.12.1991	0	Midtbane	17	EN	1	Manchester City	2008-	0-				
Elyounoussi	Tarik	23.02.1988	3	Angrep	20	NE	7	Herenveen	2008-2010	28				
Ensrud	Gudbrand	21.06.1977	0	Forsvar	28	ØS	18	Bregenz	2005	10				
Eriandesen	Arne	20.12.1959	22	Midtbane	22	SV	u32	Djurgården	1981-1982	40				
Ertsås	Rune	24.05.1987	0	Angrep	23	DA	19	Vejle BK	2010-	2-				
Evensen	Vidar	13.07.1971	0	Forsvar	28	PO	23	Wizew L. (lån)	2000					
Fakiri	Hassan El	18.04.1977	8	Forsvar	23	FR	6	Monaco	2000-2005	41				
Falmår	Pål Einar	27.04.1972	0	Midtbane	27	SV	u32	Qviding	2000					
Felic	Dinko	10.11.1983	0	Angrep	20	SV	u32	Enkøpings IF	2004-2006					
Fermann	Frode	29.01.1975	0	Angrep	20	BE	13	Cercle Brugge	1996-1997					

Blirkeland	Jarle															
Blarmann	Torgeir															
Bleikeland	Bård															
Bljune	Helge															
Bljørndal	Trond															
Bljørnbye	Stig Inge	EN	1	Blackburn	2000-2003	63										
Bljørnk	Steffen															
Bohinen	Lars	EN	1	Blackburn	1995-1998	58										
Borgersen	Bård															
Braaten	Vegard															
Braaten	Daniel															
Braathen	Kai U.															
Braathen	Ole Christian															
Bragstad	Blom Otto	ØS	18	Bregenz	2003-2004											
Bratseth	Rune															
Brattbakk	Harald Martin															
Bredesen	Per	IT	3	Milan	1956-1958	27										
Brendesæther	Geirmund															
Bratteville	Jean Louis															
Brink	Christian															
Brustad	Fredrik															
Buttle	Jan Tore															
Borrssen	Leif															
Carew	John	TK	12	Besiktas	2004-2005	24										
Clem	Christian	DA	19	Brøndby	1994-1995											
Clem	Knut	DA	19	Hellerup	1991-1992											
Christianslund	Svein Egil															
Dahl	Bjarn															
Dahl	Thomas															
Dahlum	Tore André	DA	19	Aalborg												
Debess	Trond															
Dokken	Arne															
Dybendal	Eirik															
Dybwad	Gunnar															
Dybwad	Jan Børre															
Edèn	Gustav	FR	6	Ukjent												
Edwards	Einar															
Eftevaag	Claus															
Eggen	Dan	SP	2	Celta Vigo	1997-1999	37										
Eggen	Sæmund															
Egaas	Asbjørn S.															
Eie	Glenn Atle															
Elabdelloui	Omar															
Elyounoussi	Tarik															
Ensrud	Gudbrand															
Enradsen	Arne															
Ertsås	Rune															
Evensen	Vidar															
Fakiri	Hassan EI															
Falmåt	Pål Einar															
Felic	Dinko	SV	u32	Syrianska FC	2007											
Fermann	Frode															

Birkeland	Jarle																						
Bjarmann	Torgeir																						
Bjerkeland	Bård																						
Bjune	Helge																						
Bjørndal	Trond																						
Bjørnebye	Stig Inge																						
Bjørvik	Steffen		DA	19	Farum BK	2001-2002	2																
Bohinen	Lars																						
Borgersen	Bård																						
Braaten	Vegard																						
Braaten	Daniel																						
Braathen	Kai U.																						
Braathen	Ole Christian																						
Bragstad	Bjørn Otto																						
Bratseth	Rune																						
Brattbakk	Harald Martin																						
Bredesen	Per																						
Brendesæther	Geirmund																						
Bretteville	Jean Louis																						
Brink	Christian																						
Brustad	Fredrik																						
Buttle	Jan Tore																						
Børresen	Leif																						
Carew	John																						
Clem	Christian																						
Clem	Knut																						
Christianslund	Svein Egil																						
Dahl	Bjørn																						
Dahl	Thomas																						
Dahlum	Tore André																						
Debes	Tjord																						
Dokken	Arne																						
Dybendal	Eirik																						
Dybwad	Gunnar																						
Dybwad	Jan Børre																						
Eden	Gustav																						
Edwards	Einar																						
Eftevaag	Claus		FR	6	Le Mans	2003-2005	30																
Eggen	Dan																						
Eggen	Sæmund																						
Egaas	Asbjørn S.																						
Eie	Glenn Alle																						
Eiabdellaoui	Omar																						
Elyounoussi	Tarik																						
Ensrud	Gudbrand																						
Erlandsen	Ame																						
Ersås	Rune																						
Evensen	Vidar																						
Fakiri	Hassan El																						
Falmår	Pal Einar																						
Felic	Dinko																						
Fermann	Frøde																						

Fevang	Geir Ludvig	17.11.1980	0	Midtbane	29	BE	13	Sporting Lokeren	2010-	3-			
Fevang	Morten	06.03.1975	1	Midtbane	31	DA	19	Odense	2006-2007	48	FR	6	Grenoble
Fjæved	Per	17.10.1920	0	Angrep	29	FR	6	Sochaux	1950-1951				1951-1959
Enland	Fredrik	31.05.1983	0	Midtbane	21	AUS	u32	Griffith University	2004		EN	1	Swindon
Fjærtot	Jan Age	10.01.1967	71	Angrep	22	ØS	18	Rapid Wien	1989-1993	128	EN	1	Sheffield United
Fjærtot	Karl Oskar	26.07.1975	1	Midtbane	27	SV	u32	Hammarby	2002-2005	42	EN	1	Werder Bremen
Flo	Jostein	03.10.1964	53	Angrep	26	BE	13	Lierse	1990-1991	25	EN	1	Glasgow Rangers
Flo	Håvard	04.04.1970	26	Angrep	24	DA	19	Chaisea	1995-1996	53	TY	4	Werder Bremen
Flo	Tore Andre	15.06.1973	76	Angrep	24	EN	1	Chaisea	1997-2000	112	SK	10	Glasgow Rangers
Forsberg	Jon	11.08.1971	0	Forsvar	25	NI	u32	Colestaine FC	1996-1997				
Fostenold	Knut Anders	04.10.1971	0	Forsvar	29	EN	1	Grimsby (lån)	2000	10			
Fossum	Simen	02.12.1972	0	Midtbane	21	EST	u32	Flora Tallinn	?		EST	u32	Lelles SK (lån)
Frafjord	Håvard	21.12.1974	0	Forsvar	29	WA	u32	Holywell	1996-1997		WA	u32	Rhyl FC
Fredriksen	Jon André	05.04.1982	0	Midtbane	27	EN	1	Hartlepool	2009-2010	13	TY	4	Bonussia Berlin
Frigard	Geir	03.11.1970	5	Angrep	29	ØS	18	LaSK Linz	1997-1999				
Frogner	Anders	13.09.1981	0	Midtbane	20	AUS	u32	Griffith University	2002	80			
Fuglestad	Erik	13.08.1974	0	Midtbane	23	EN	1	Nonwich	1997-2000				
Fugset	Pal Magnus	22.08.1979	0	Forsvar	21	AUS	u32	Peninsula Pirates	2001-2002				
Fugset	Tor	23.04.1951	9	Midtbane	22	NE	7	FC Den Haag	1973-1974	12	SV	u32	Hammarby
Furuseth	Petter	14.08.1978	0	Angrep	26	SV	u32	Ørebro	2004	16			
Fægril	Anders	18.08.1948	0	Midtbane	18	USA	u32	Dallas Tornado	1967-1968		USA	u32	Rochester T.
Færden	Per E.	28.03.1987	0	Midtbane	19	USA	u32	C. N. College	1998-2008		AUS	u32	Bond University
Games	Arthur B.	??.??.1976	0	Midtbane	22	USA	u32	N Illinois U.	2007-2008				
Gashi	Ardian	20.06.1981	7	Midtbane	29	SV	u32	Helisborg	2010-	10-	DA	19	Aarhus
George	Christr	11.08.1979	2	Angrep	23	SP	2	Coroba (lån)	2003-2004	29	DA	19	Predri Kopanina
Gill	Glimd	21.04.1971	0	Angrep	25	TSJ	15	Boston United	1997-1998	9	EN	1	Sleaford town(lån)
Gilbertson	Thomas	25.12.1988	0	Angrep	18	EN	1	Boston United	2007	0	DA	19	Aalborg
Gill	Thomas	16.05.1965	5	Keeper	27	DA	19	Vejle BK (lån)	1993		TY	4	Bayer Leverkusen
Giske	Anders	22.11.1959	38	Forsvar	24	TY	4	Nurnberg	1983-1984	20	TY	4	Bayer Leverkusen
Gjertsen	Finn	20.01.1922	0	Midtbane	22	USA	u32	SC Gjopa	1945-1955		EN	1	Sleaford town(lån)
Glendange	Jonas	25.10.1988	0	Forsvar	18	EN	1	Boston United	2007	0			
Gorteberg	Johann	16.03.1975	0	Keeper	29	AUS	u32	Griffith University	2004				
Gram	Gywind	11.10.1985	0	Midtbane	25	SV	u32	Gelle	2010-	4-			
Gran	Edvard	??.??.1972	0	Midtbane	24	SV	u32	IFK Malmö	1997	9			
Gran	Terje	??.??.1978	0	Forsvar	23	AUS	u32	Bond University	2002				
Granum	Thomas	31.12.1989	0	Forsvar	21	USA	u32	Minnesota Stars	2010-	2-			
Gravem	Karl Mathias	15.03.1976	0	Angrep	23	SV	u32	Lungskile SK	1997	26	SV	u32	IFK Norrköping
Grinde	Ole Erik	??.??.1971	0	Forsvar	27	IR	u32	Bray W/ (lån)	1999-2000				
Griudheim	Christian	17.07.1983	38	Midtbane	25	NE	7	Herenveen	2008-	23-	EN	1	Tottenham
Grodas	Frode	24.10.1964	50	Keeper	32	EN	1	Chelsea	1996-1998	21			
Gulbrandsen	Tom	05.05.1964	17	Midtbane	32	ØS	18	SV Ried (lån)	1996				
Gulden	Bjørn	04.06.1965	0	Midtbane	19	TY	4	Nurnberg	1984-1985	8			
Gundersen	Einar	20.09.1896	33	Midtbane	25	FR	6	FC Catten	1921-1922	30			
Gundersen	Tore Andreas	04.02.1986	0	Angrep	22	DA	19	Lynghy (lån)	2008	9	TY	4	Dynamo Dresden
Gundersen	Finn	16.04.1933	10	Midtbane	24	IT	3	Verona	1957-1959	24			
Guntveit	Cato	06.08.1975	0	Forsvar	24	SK	10	Aberdeen	1993-1995	69			
Haltorsen	Per Andreas	29.06.1970	0	Keeper	22	SV	u32	Forward Ørebro	1993-1995				
Hagen	Rune	20.07.1975	0	Angrep	30	DA	19	Herfølge	2005-2006	0	CYP	u32	Asil
Hagen	Erik	20.07.1975	28	Forsvar	30	RU	8	Zenit St.	2005-2008	67	EN	1	Wigan (lån)
Hagh	Espan	10.07.1974	0	Midtbane	23	TY	4	Hertha Berlin	1998-2000	15	TY	4	S. Berlin
Hagh	Morten	04.09.1981	0	Forsvar	17	TY	4	Hertha Berlin	1999-2000		EN	1	Leeds
Halte	Gunnar	11.08.1965	64	Forsvar	25	EN	1	Oldham	1990-1996	188	EN	1	Leeds
Haltvorsen	Jan Halvor	08.03.1963	5	Forsvar	24	TY	4	Hertha Berlin	1989-1992	74	DA	19	Aarhus

Fevang	Geir Ludvig																		
Fevang	Morten																		
Figved	Per																		
Fintland	Fredrik																		
Fjærtøft	Jan Åge	EN	1	Middlesbrough	1995-1997	41	EN	1	Sheffield United	1997-1998	34	EN	1	Barnsley	1998				34
Fjærtøft	Karl Oskar																		
Flo	Jostein																		
Flo	Håvard	EN	1	Wolverhampton	1999-2001	38													
Flo	Tore Andre	En	1	Sunderland	2002-2003	29	IT	3	Siena	2003-2005	63	EN	1	Leeds	2007-2008	23			
Forsberg	Jon																		
Fostervold	Knut Anders																		
Fossum	Simen																		
Frafjord	Håvard																		
Fredriksen	Jon André																		
Frigård	Geir	FR	6	Sedan (lån)	1999-2000	13	ØS	18	LASK Linz	2000-2001	33	BE	13	Lierse	2001-2004	54			
Frogner	Anders																		
Fuglestad	Erik																		
Fuglset	Pål Magnus																		
Fuglset	Tor																		
Furuset	Petter	DA	19	Viborg	2007	17	DA	19	Midtjylland	2008	16	SV	u32	Assyriska (lån)	2009				
Fægri	Anders																		
Færden	Per E.																		
Garnes	Arthur B.																		
Gashi	Adrian																		
George	Christier	DA	19	FC Fredericia	2010														
Gill	Øyvind																		
Gilbertson	Thomas																		
Gill	Thomas	ØS	18	Sturm Graz	1995-1996		TY	4	Duisburg	1996-1999		DA	19	FC København	1999				
Giske	Anders	TY	4	Nurnberg	1985-1988	74	TY	4	Køln	1989-1992	70								
Gjertsen	Finn																		
Glendrange	Jonas																		
Gotteberg	Johann																		
Gram	Øyvind																		
Gran	Edvard																		
Gran	Terje																		
Granum	Thomas																		
Gravem	Karl Mathias	SV	u32	GAIS	2001-2006	104	SV	u32	Qviding (lån)	2006		SV	u32	Ljungskile SK	2007				24
Grinde	Ole Eirik																		
Grindheim	Christian																		
Grodås	Frode	SP	2	Racing Santander	1999	22	TY	4	Schake 04	1999-2002									
Gulbrandsen	Tom																		
Gulden	Bjørn																		
Gundersen	Einar																		
Gundersen	Tore Andreas																		
Gundersen	Finn																		
Guntveit	Cato																		
Haftorsen	Per Andreas																		
Hagen	Rune	HE	11	Ergotelis	2006-2007		USA	u32	C. Railhawks	2007									
Hågen	Erik																		
Hagh	Espen																		
Hagh	Morten																		
Halle	Gunnar	EN	1	Bradford	1999-2002	83	EN	1	Wolves (lån)	2002	5								
Halvorsen	Jan Halvor																		

Fevang	Geir Luckvig																		
Fevang	Morten																		
Figved	Per																		
Finland	Fredrik																		
Fjærtøft	Jan Age	TY	4	Eintracht F.			1998-2001	51											
Fjærtøft	Karl Oskar																		
Flo	Jostein																		
Flo	Håvard																		
Flo	Tore Andre	EN	1	MK Dons			2008-2009	8											
Forsberg	Jon																		
Fostervold	Knut Anders																		
Fossum	Simen																		
Frafjord	Håvard																		
Fredriksen	Jon André																		
Frigård	Geir																		
Frognør	Anders																		
Fuglestad	Erik																		
Fugset	Pål Magnus																		
Fugset	Tor																		
Furusett	Petter	SV	u32	Hammarby			2010												
Fæggi	Anders																		
Færdén	Per E.																		
Garms	Arthur B.																		
Gashi	Ardan																		
George	Christer																		
Gill	Øivind																		
Gilbertson	Thomas																		
Gill	Thomas	SK	10	Ayr United			1999	8											
Giske	Anders																		
Gjertsen	Finn																		
Glendrange	Jonas																		
Gottleberg	Johann																		
Gram	Øyvind																		
Gran	Edvard																		
Gran	Teije																		
Granum	Thomas																		
Gravem	Karl Mathias	SV	u32	Qvding			2008-2009	38											
Grinde	Ole Erik																		
Grindheim	Christian																		
Grodås	Frode																		
Gulbrandsen	Torn																		
Gulden	Björn																		
Gundersen	Einar																		
Gundersen	Tore Andreas																		
Gundersen	Finn																		
Guntveit	Cato																		
Haftorsen	Per Andreas																		
Hagen	Rune																		
Hagen	Erik																		
Hagn	Espen																		
Hagn	Morten																		
Halle	Gunnar																		
Halvorsen	Jan Halvor																		

Halvorsen	Asbjørn	03.12.1898	19	Forsvar	24	TY	4	Hamburger SV	1922-1933	EST		u32	EN	7
Hanre	Tor Henning	24.04.1979	0	Angrep	22	EST	u32	Flora Tallinn	2001-2003	EN	u32	FC Valga	2002	7
Hangeland	Brede	20.06.1981	64	Forsvar	25	DA	19	FC København	2006-2008	EN	1	Fuham	2008-	80-
Hansen	Daniel M.	18.11.1983	0	Angrep	20	SP	2	Mallorca	2003-2004	SV	u32	Enköping	2004	6
Hansen	Per Joar	17.08.1965	0	Midtbane	25	SV	u32	Umeå	1990-1992	SV	u32	Selånger FK	2003	
Hansen	Vegard	08.08.1969	0	Forsvar	25	EN	1	Bristol City	1994-1996	EN	1	Osset Town AFC		
Hansen	Tore	06.02.1978	0	Midtbane	26	EN	1	Workshop Town FC	2004					
Hansen	Torius	29.10.1973	3	Forsvar	29	TY	4	Arminia Bielefeld	2002-2003					
Hansen	Åge Viggo	02.08.1960	0	Forsvar	27	TY	4	SpVgg Bayeruth	1987-1988					
Hansen	Alexander	06.10.1982	0	Keeper	27	DA	19	Odense	2009-4-					
Hanssen	André	31.01.1981	0	Midtbane	23	NE	7	Heerenveen	2004-2009					
Hanssen	Jonny	13.12.1972	5	Midtbane	25	BE	13	Eendracht Aalst	1997-2000	DA	19	Aarhus	2004-2006	37
Hanstveit	Erlend	28.01.1981	5	Forsvar	28	BE	13	Gent	2009-30-					
Haraldsen	Knut Henry	14.12.1976	0	Forsvar	26	BE	13	Westerlo	2002-2005					
Haraldsen	Tom Reidar	29.08.1980	0	Forsvar	26	DA	19	Viborg	2006-2007					
Hareide	Åge Fridtjof	23.09.1953	50	Forsvar	28	EN	1	Manchester City	1981-1982	EN	1	Norwich	1982-1984	40
Hassel	Eirik	19.05.1981	0	Forsvar	21	AUS	u32	Griffith University	2003					
Haugan	Nicolai	10.07.1981	0	Forsvar	19	AUS	u32	Griffith University	2001					
Haugen	Bjørn Tore	13.12.1964	0	Forsvar	26	SV	u32	Landskrona	1991					
Haugland	Rasmus D.	12.10.1979	0	Forsvar	20	SV	u32	Öster IF (län)	2000					
Haugland	Trond Inge	20.03.1976	0	Forsvar	22	EST	u32	Flora Tallinn	1998-1999	EST	u32	FC Kuressaare	1999	
Heggelund	Bård	05.12.1971	0	Midtbane	26	AUS	u32	Surfers P. Apollo	1997-1998	AUS	u32	Griffith University	2003	
Heggelund	Per-Jarle	17.05.1976	0	Forsvar	25	AUS	u32	Bond University	2001-2002	SV	u32	Hägersten SK	2003	
Heggen	Vegard	13.07.1975	20	Forsvar	29	EN	1	Liverpool	1988-2003					
Heidenstrøm	Bjørn	15.01.1968	0	Midtbane	23	EN	1	Leyton Orient	1997	SV	u32	Assyriska	2006	5
Hejazi	Mahmod	19.07.1984	0	Angrep	21	SV	u32	Vásby United	2005					
Helgeland	Asbjørn	04.02.1966	0	Midtbane	33	SV	u32	Örebro	1999-2000					
Helland	Roger	26.09.1973	2	Midtbane	26	DA	19	Brøndby	1999-2000					
Helstad	Torstein	28.04.1977	37	Angrep	25	ØS	18	Austria Wien	2002-2004	FR	6	Le Mans	2008-	39-
Henriksen	Hans Herman	03.01.1958	22	Forsvar	21	USA	u32	Chicago Stings	1980-1981	FR	6	Le Havre	1981-1982	
Henriksen	Ole Johan	15.05.1970	0	Angrep	28	SV	u32	Luleå	1999					
Henriksen	Charles	15.06.1891	12	Midtbane	21	TY	4	Hannover 96	1912					
Herlovsen	Kai Erik	25.09.1959	34	Forsvar	23	TY	4	Mönchengladbach	1982-1989					
Hestad	Daniel Berg	30.07.1975	8	Midtbane	28	NE	7	Heerenveen	2003-2005					
Hestad	Harry	07.11.1944	31	Angrep	26	NE	7	FC Den Haag	1970-1972					
Hjelde	Jon Olav	30.07.1972	0	Forsvar	25	EN	1	Nottingham Forest	1997-2003	S-KO	u32	Busan Icons	2003-2004	
Hjellestad	Knut Ivar	09.05.1980	0	Forsvar	24	NZ	u32	Dunedin T.	2004					
Hoftun	Christopher	25.02.1982	0	Midtbane	25	BRA	u32	Gama	2008					
Hoftvedt	Trond	30.05.1941	0	Midtbane	22	SV	u32	IFK Stockholm	1964	USA	u32	California C.	1967-1969	
Holgelsen	Stig Marius	23.08.1980	0	Midtbane	24	NZ	u32	Dunedin T.	2004					
Holland	Martin	10.08.1974	0	Keeper	22	EN	1	Hartlepool	1997-2002					
Holm	Thomas	19.02.1981	4	Forsvar	17	NE	7	Heerenveen	1998-2002	NE	7	BV Veendam (län)	2002	12
Holm F.	Daniel	30.07.1985	3	Angrep	24	DA	19	Aalborg	2009-17-					
Hordnes	Lars	06.12.1973	0	Forsvar	30	AUS	u32	Griffith University	2003					
Hornmoen	Bjørn	20.12.1924	0	Angrep	33	USA	u32	New York H.	1958-1959					
Hoseth	Magne	13.10.1980	22	Midtbane	24	DA	19	FC København	2004-2005					
Hovi	Tom Henning	15.01.1972	0	Forsvar	23	EN	1	Charlton (län)	1995					
Hovind	Ragnar O.	10.02.1988	0	Forsvar	20	EN	1	Solent FC	2008-2010					
Hulsker	Bernt	09.09.1977	0	Angrep	29	SV	u32	AIK	2006-2007					
Huss	Øvind	03.08.1960	2	Forsvar	23	DA	19	Brøndby	1983-1984	SP	2	Granada	1984-1985	
Hussain	Eitzaz	27.01.1993	0	Midtbane	16	EN	1	Manchester City	2009-					
Hvidsten	Ragnar	03.12.1926	21	Midtbane	28	EN	1	Hendon FC	1955					

Halkorsen	Asbjørn	DA	19	Herfølge	2006	9													
Hamre	Tor Henning																		
Hangeland	Brede																		
Hansen	Daniel M.																		
Hansen	Per Joar																		
Hansen	Vegard																		
Hansen	Tore																		
Hansen	Torjus																		
Hansen	Åge Viggo																		
Hansen Lund	Alexander																		
Hanssen	André																		
Hanssen	Jonny																		
Hanssen	Jonny																		
Hansstveit	Erlend																		
Haraldsen	Knut Henry																		
Haraldsen	Tom Reidar																		
Hareide	Åge Fridtjof																		
Hassel	Eirik																		
Haugan	Niccolai																		
Haugen	Bjørn Tore																		
Haugen	Rasmus D.																		
Haugland	Tord Inge	HE	11	Ionikos	1999-2003														
Haugland	Bård																		
Heggelund	Per-Jarle	SV	U32	FC Andreea D.	2007														
Heggem	Vegard																		
Heidenstrøm	Bjørn	FI	U32	FF Jaro (lån)	2006														
Hejazzi	Mahmod																		
Heigeland	Asbjørn																		
Helland	Roger																		
Heistad	Torstein																		
Henriksen	Hans Herman	USA	U32	Chicago Sting	1982	8	FR	6	Valenciennes	1982-1985									1985-1988
Henriksen	Ole Johan																		
Herfoss	Charles																		
Herfossen	Kai Erik																		
Heistad	Daniel Berg																		
Hestad	Harry																		
Hjelde	Jon Olav	EN	1	Nottingham Forest	2004-2005	14	EN	1	Mansfield Town	2005-2007									
Hjeltestad	Knut Kar																		
Hoftun	Christopher																		
Hoftvedt	Trond	USA	U32	New York C.															
Holgersen	Stig Marius																		
Hollund	Marin																		
Holm	Thomas																		
Holm F.	Daniel																		
Hordnes	Lars																		
Hornmoen	Bjørn																		
Hoseth	Magne																		
Hov	Tom Henning																		
Hovind	Ragnar O.																		
Hulsker	Bernt																		
Husby	Øivind																		
Hussain	Etzaz																		
Hvådsten	Ragnar																		

Halvorsen	Asbjørn																		
Hamre	Tor Henning																		
Hangeland	Brede																		
Hansen	Daniel M.																		
Hansen	Per Joar																		
Hansen	Vegard																		
Hansen	Tore																		
Hansøn	Torjus																		
Hansen	Åge Viggo																		
Hansen Lund	Alexander																		
Hanssen	André																		
Hanssen	Jonny																		
Hanstveit	Erlend																		
Haraldsen	Knut Henry																		
Haraldsen	Tom Reidar																		
Hareide	Åge Fridtjof																		
Hassel	Eirik																		
Haugan	Nicolai																		
Haugen	Bjørn Tore																		
Haugland	Rasmus D.																		
Haugland	Trond Inge																		
Heggelund	Bård																		
Heggelund	Per-Jarle																		
Heggern	Vegard																		
Heidenstrøm	Bjørn																		
Hejazi	Mahmod																		
Helgeland	Asbjørn																		
Helland	Roger																		
Helstad	Torstein																		
Henriksen	Hans Herman	FR	6	Abbeville	1988-1999	FR	6	Angoulême	1989										
Henriksen	Ole Johan																		
Henlofson	Charles																		
Herlofson	Kai Erik																		
Hestad	Daniel Berg																		
Hestad	Harry																		
Hjelde	Jon Olav																		
Hjellestad	Knut Ivar																		
Hoftun	Christopher																		
Hoftvedt	Trond																		
Holgersen	Stig Marius																		
Holland	Martin																		
Holm	Thomas																		
Holm F.	Daniel																		
Hordnes	Lars																		
Hommoen	Bjørn																		
Hoseth	Magne																		
Hovi	Tom Henning																		
Hovind	Ragnar O.																		
Hulsker	Bernt																		
Husby	Øivind																		
Hussain	Etzaz																		
Hvmdsten	Ragnar																		

Hæstad	Kristoffer	09.12.1983	27	Midtbane	23	EN	1	Wigan (lån)	2006-2007	2							
Hjøgrno	Per-Mathias	01.12.1959	1	Angrep	26	SV	u32	IFK Norrkøping	1985-1986				SV	u32	Malmø FF	2003-2007	90
Hølland	Jon Inge	20.09.1977	25	Forsvar	22	SV	u32	IFK Göteborg	1999-2002	92			SV	u32	Norge FC	1924-1925	
Hølland	Reidar	13.06.1901	6	Midtbane	22	USA	u32	Boston N.A. SC.	1923-1924				USA	u32	Norge FC	1924-1925	
Håkønsen	Yngvar	29.01.1978	0	Forsvar	27	BE	13	Gent	2005-2006	23							
Håland	Atle Roar	26.07.1977	1	Forsvar	31	DA	19	Odense	2008-	77-							
Håland	All-Inge	23.11.1972	34	Forsvar	21	EN	1	Nottingham Forest	1993-1997	93			EN	1	Leeds	1997-2000	92
Haaland	Stig Krohn	23.02.1975	0	Forsvar	21	DA	19	Aarhus	1996-2000	68			IS	u32	Breidablik	2006-2007	
Ibrahm	Abdisalam	01.05.1991	0	Midtbane	19	EN	1	Manchester City	2010-	1-							
Ingbrigtzen	Kåre	11.11.1965	23	Midtbane	27	EN	1	Manchester City	1992-1994	15							
Ìersen	Odd	06.11.1945	45	Angrep	25	BE	13	Racing Mechelen	1970-1973								
Ìersen	Steffen	10.11.1976	78	Angrep	19	EN	1	Tottenham	1996-2003	143			EN	1	Wolverhamton	2003-2004	16
Jacobsen	Anders	18.04.1968	0	Forsvar	30	EN	1	Sheffield United	1998-1999	12			EN	1	Stoke City	1999-2000	33
Jacobsen	Jan Vår	08.11.1965	65	Midtbane	25	SUI	16	Young Boys	1990-1993	80			BE	13	Leeds (lån)	1993-1994	16
Jálland	Jørgen	09.09.1977	0	Midtbane	28	RU	8	Rubin Kazan	2005-2007	30							
Jantfall	Jørn	24.07.1966	1	Keeper	35	SV	u32	GIF Sundsvall	2002								
Jensen	Kenneth	01.12.1971	0	Forsvar	23	SV	u32	Häcken	1994-1996				DA	19	B1909		
Jensen	Roald	13.01.1944	31	Midtbane	21	SK	10	Hearst	1965-1971	74							
Jensen	Ronny	14.10.1976	0	Midtbane	28	AUS	u32	Griffith University	2004								
Johansen	Bjørn	07.09.1969	0	Midtbane	31	SV	u32	Helingsborg	2000-2001	41							
Johansen	Egil	30.04.1962	12	Midtbane	25	BE	13	Beveren	1987								
Johansen	Eirik	07.12.1992	0	Keeper	16	EN	1	Manchester City	2009	0			FÈR	u32	T. Bøtøfleg	2001	
Johansen	Håkon André	15.09.1969	0	Midtbane	26	FR	u32	Waterford United	1996-1997	7							
Johansen	Rune	01.04.1978	0	Midtbane	22	EN	1	Bristol R. (lån)	2000	2							
Johansen	Stan	10.05.1980	0	Midtbane	23	AUS	u32	Griffith University	2004								
Johansen	Stig Inge	13.06.1972	3	Angrep	25	EN	1	Southampton	1997-1998	6			EN	1	Bristol City	1998	3
Johansen	Thomas	30.03.1973	0	Midtbane	24	EN	1	Stevenage B.	1997-1998	4			EN	1	St. Albans		
Johansen	Tobias	29.08.1990	0	Keeper	20	EN	1	Manchester City	2010-	1-							
Johansen	Tom Erlend	11.05.1968	0	Keeper	19	EN	1	U.O. Surrey Fc	1987-1989	180							
Johansen	Vegard Berg	15.07.1973	0	Angrep	25	PO	5	Belénenses (lån)	1998								
Johansen	Christian	10.06.1977	0	Angrep	27	SV	u32	Òrebro	2004	2							
Johansen	Erlend	05.04.1967	24	Forsvar	21	TV	4	Bayern München	1988-1989	28			EN	1	Chelsea	1989-1997	145
Johansen	Ronny	10.06.1969	62	Forsvar	26	EN	1	Manchester U.	1996-2002	99			EN	1	Aston Villa	2002-2004	49
Johansen	Frode	17.03.1974	33	Angrep	32	JAP	u32	Shimizu S-pulse	2006-2009	78							
Johansen	Marius	28.08.1981	7	Forsvar	25	TY	4	KaIn	2006-2007	12							
Johansen	Ole Andreas	04.04.1980	0	Forsvar	23	AUS	u32	Griffith University	2003								
Johansen	Tom André	24.05.1980	0	Forsvar	23	AUS	u32	Griffith University	2003								
Juve	Jørgen	22.11.1906	45	Angrep	24	SUI	16	Basel	1930-1931								
Kah	Pa-Madou	30.07.1980	10	Midtbane	23	SV	u32	AIK	2003-2004	32			NE	7	Roda	2004-	134-
Kalkenes	Christian	08.03.1977	0	Forsvar	29	SK	10	Dundee United	2006-2008	48			EN	1	Burnley	2008-2010	27
Karadas	Azar	09.08.1981	10	Angrep	23	PO	5	Benfica	2004-2007	27			EN	1	Portsmouth (lån)	2005-2006	20
Karlsen	Geir	18.09.1948	32	Forsvar	25	SK	10	Dunfermline	1973-1975								
Karlsen	Harry Boye	14.03.1921	58	Midtbane	21	SK	10	Dundee United	1943-1945				EN	1	Exeter City	1	
Karlsen	Kenneth W.	29.06.1973	0	Forsvar	26	POL	23	Widzew L. (lån)	2000								
Karlsen	Kent	17.02.1973	0	Angrep	25	DA	19	Ikast (lån)	1998				EN	1	Luton Town	2000-2002	6
Kastrati	Flamur	14.11.1991	0	Angrep	18	NE	7	FC Twente	2009								
Khalili	Aram	28.07.1989	0	Angrep	21	SV	u32	GAIS	2010-				EN	1	Preston (lån)	2010-	
King	Joshua	15.01.1992	0	Midtbane	16	EN	1	Manchester U.	2008-				EN	1	Stoke (lån)	1999-2001	34
Kippe	Frode	17.01.1978	8	Forsvar	20	EN	1	Liverpool	1998-2002	0							
Kjøle	Mike	27.10.1971	1	Forsvar	27	SV	u32	AIK	1998-1999								
Klepp	Olav	13.07.1962	0	Midtbane	25	DA	19	Brøndby	1987	1							
Klunderud	Anders F.	09.01.1977	0	Midtbane	25	IT	3	Casale	2002	7							

Hæstad	Kristoffer																			
Høgmo	Per-Mathias																			
Høiland	Jon Inge	TY	4	Kaisersl. (lån)	2006															
Høiland	Reidar																			
Håkonsen	Yngvar																			
Håland	Aile Roar																			
Håland	Alf-Inge	EN	1	Manchester City	2000-2003	47														
Haaland	Stig Krohn																			
Ibrahim	Abdisalam																			
Ingebrigtsen	Kåre																			
Iversen	Odd																			
Iversen	Steffen																			
Jacobsen	Anders	EN	1	Notts County	2000-2001	29														
Jacobsen	Jan Ivar	TY	4	Duisburg (lån)	1993	2														
Jalland	Jørgen																			
Jamtfall	Jørn																			
Jensen	Kenneth																			
Jensen	Roald																			
Jensen	Ronny																			
Johansen	Bjørn																			
Johansen	Egill																			
Johansen	Eirik																			
Johansen	Håkon André																			
Johansen	Rune																			
Johansen	Stian																			
Johansen	Stig Inge	SV	u32	Heisingborg	1998-2000															
Johansen	Thomas																			
Johansen	Tobias																			
Johansen	Tom Erlend																			
Johansen	Vegard Berg																			
Johansen	Christian																			
Johansen	Erlend																			
Johansen	Ronny	EN	1	Newcastle	2004	3														
Johansen	Frode																			
Johansen	Marius																			
Johansen	Ole Andreas																			
Johansen	Tom André																			
Juue	Jørgen																			
Kah	Pa-Madou																			
Kalvenes	Christian																			
Karadas	Azar	TY	4	Kaisersl. (lån)	2006-2007	11														
Karlsen	Geir																			
Karlsen	Harry Boye																			
Karlsen	Kenneth W.																			
Karlsen	Kent																			
Kastrati	Flamur																			
Khalili	Aram																			
King	Joshua																			
Kippe	Frode																			
Kjeløe	Mike																			
Klepp	Olav																			
Klunderud	Anders F.																			

Kranck	Tommy	01.11.1979	0	Midtbane	19	EN	1	Leeds	1998-2000	0					
Knudsen	Christian	15.10.1980	0		24	AUS	u32	Griffith University	2004						
Knudsen	Jon	20.11.1974	18	Keeper	25	DA	19	Midtjylland	1999-2000	14					
Knudsen	Morten	27.10.1986	0	Forsvar	22	EN	1	Colchester United	2009	2					
Kojeidal	Terje	16.08.1957	66	Forsvar	31	FR	6	Mulhouse	1985-1988		FR	6	Valenciennes	1988-1989	
Korseth	Svenn, Jr.	01.12.1975	0	Angrep	24	NE	7	CVV Blau/Whit	1999-2000						
Kotte	Arne	20.03.1935	19	Midtbane	21	IT	3	Palermo	1956						
Kristensen	Tommy Percy	04.09.1958	0	Midtbane	17	NE	7	FC Den Haag	1975						
Krogh	John Olav	12.09.1938	11	Midtbane	26	SV	u32	Högadals IS	1964						
Kruse	Jan Eiland	31.08.1968	0	Forsvar	31	HE	11	Panionios	1999-2000						
Kval	Frank Petter	17.07.1974	0	Keeper	24	EN	1	Burnley	1998-1999	1					
Kvamme	Bjørn Tore	17.06.1972	1	Forsvar	25	EN	1	Liverpool	1997-1999	45	FR	6	St.Etienne	1999-2001	53
Kvælio	Håvard	??.??,1986	0	Forsvar	21	SV	u32	Skillebo	2007-2010						
Kvisvik	Raymond	08.11.1974	11	Midtbane	28	ØS	18	Austria Wien	2002-2003	21					
Laalab	Abdurahim	21.05.1985	0		21	TY	4	Monchengladiach	2006						
Lamøy	Eirik André	11.07.1984	0	Angrep	22	SV	u32	Degerfors IF	2006						
Landaa	Vegard	28.01.1990	0	Forsvar	19	FR	6	Monaco	2009-2010	0					
Lange	Roger	30.09.1969	0	Forsvar	29	FI	u32	VPS Vasa (Jan)	1998						
Lange	Rune	24.06.1977	1	Angrep	23	TY	12	Trabzonspor	2000	12	BE	13	Club Brugge	2001-2006	108
Larsen	Byrnulf	29.12.1950	0	Midtbane	25	SV	u32	Trollhättans IF	1975-1976						
Larsen	Stig Olav	26.09.1973	0	Angrep	24	EN	1	Hartlepool	1997-1998	4	IT	3	Genoa	1953-1956	92
Larsen	Ragnar N.	07.01.1925	11	Midtbane	26	IT	3	Lazio	1951-1953	57	EST	u32	FC Valga		
Larsen	Glen Atle	24.08.1982	0	Angrep	22	EST	u32	Flora Tallinn	2001-2003	1	SV	u32	Kalmar FF	2006	
Larsen	Kim	09.07.1976	0	Angrep	29	DA	19	Høfjølge	2005-2006						
Larsen	Tommy S.	11.08.1973	24	Midtbane	28	TY	4	Numbeig	2001-2005	109					
Lekjal	Rocky	12.10.1989	0	Midtbane	18	EN	1	Sheffield Wed.	2007-2010	4	EN	1	Liverpool	1997-1999	37
Leonardsen	Øyvind	17.08.1970	86	Midtbane	28	EN	1	Wimbleton	1994-1997	76					
Lianes	Johan Martin	04.06.1976	0	Keeper	24	DA	19	Aalborg Chang	2000-2002						
Lindbæk	Andre Schel	01.11.1977	0	Angrep	25	SP	2	Las Palmas	2002-2003	0	SP	2	Numancia	2003	0
Lindqvist	Reidar	??.??,1979	0	Angrep	25	AUS	u32	Cleyton SC	2004						
Listevand	Lloyd	28.10.1969	0	Forsvar	20	HE	11	OFI Krieta	1989-1991						
Liverød	Terje	18.07.1955	0	Midtbane	22	DA	19	Brønshøj	1977		DA	19	KB	1979	12
Longestøl	Kristian	27.12.1978	0	Midtbane	22	AUS	u32	M.A.Hornais	2000						
Ludsgen	Roy Harry	08.07.1960	0	Forsvar	30	SV	u32	Degerfors IF	1990						
Ludsgsen	Trond Fredrik	22.06.1982	0	Midtbane	19	TY	4	Hertha Berlin	2001-2002						
Lund	Andreas	07.05.1975	8	Angrep	25	EN	1	Wimbleton	2000-2001	11					
Lund	Egil Brenna	01.02.1903	14	Forsvar	24	FR	6	Paris	1928						
Lundeblad	David	05.04.1981	0	Angrep	25	SV	u32	Kiruna	2006						
Lundekvam	Claus	22.02.1973	40	Forsvar	23	EN	1	Southampton	1996-2008	375					
Lydersen	Pål	10.09.1965	20	Forsvar	26	EN	1	Arsenal	1991-1993	16	ØS	18	Sturm Graz	1996-1997	
Løwvik	Kjetil	16.10.1972	0	Angrep	27	SUI	16	Grasshoppers	1999-2003						
Madsen	Stian	29.05.1978	0	Angrep	26	AUS	u32	Griffith University	2005						
Marwa	Ranbir Bjørn	10.01.1980	0	Midtbane	17	EN	1	St.Albans City	2004-2005		EN	1	Dag. & Red.	2005-2006	12
Mathassen	Kare	??.??,1894	0		21	RU	8	R. A Bank	1915						
Mathsen	Stig	24.10.1946	0		23	SV	u32	IK Anka	1970-1976						
Mathsen	Svein	30.09.1952	25	Angrep	26	SK	10	Hibernian	1978-1979						
McDermott	Sean	30.05.1993	0	Keeper	16	EN	1	Arsenal	2009-	0-					
Meinseth	Børre	24.11.1966	8	Forsvar	31	NE	7	Herenvæen	1997						
Midtlian	Aleksander	02.10.1982	0	Midtbane	21	NZ	u32	Kings FC	2003						
Miema	Ole Isak	09.03.1961	0	Midtbane	26	SV	u32	Gällivare SK	1987-1993		SV	u32	Kiruna	1994	
Mirde	Espen	16.05.1983	0	Angrep	22	SV	u32	Bodens BK (Jan)	2005						
Mjelde	Mons Kar	17.11.1967	3	Angrep	27	ØS	18	Austria Wien	1994-1995	62					

Kranak	Tommy																			
Knudsen	Christian																			
Knudsen	Jon																			
Knudsen	Morten																			
Kojedal	Terje																			
Korseth	Svønn. Jr.																			
Korte	Arne																			
Kristensen	Tomm Percy																			
Krogh	John Olav																			
Kruse	Jan Eilend																			
Kval	Frank Petter																			
Kvamme	Bjørn Tore																			
Kvællø	Håvard																			
Kvisvik	Raymond																			
Laalab	Abdurahim																			
Lamoy	Erik André																			
Landaa	Vegard																			
Lange	Roger																			
Lange	Rune																			
Larsen	Bynulf																			
Larsen	Stig Olav																			
Larsen	Ragnar N.																			
Larsen	Glen Atle																			
Larsen	Kim																			
Larsen	Tommy S.																			
Løkai	Rocky																			
Leonardsen	Øyvind																			
Lianes	Johan Martin																			
Lindbæk	André Schei	TY	4			Rott-Weiss Essen	2007-2008	12												
Lindqvist	Reidar																			
Lislevand	Lloyd																			
Livørød	Terje																			
Longvæstøl	Kristian																			
Ludvigsen	Roy Harry																			
Ludvigsen	Trond Fredrik																			
Lund	Andreas																			
Lund	Egil Brenna																			
Lundblad	David																			
Lundekvam	Claus																			
Lydersen	Pål																			
Løwik	Kjetil																			
Madsen	Sian																			
Marwa	Ranbir Bjørn	EN	1			Leyton Orient	1997-1999													
Mathassen	Kåre																			
Mathisen	Stig																			
Mathisen	Svein																			
McDermott	Sean																			
Meinseth	Børre																			
Midtstian	Aleksander																			
Mienna	Ole Isak																			
Mirnde	Espen																			
Mjelde	Mons Var																			

Moen	Roger	31.05.1969	0	Midtbane	30	SV	u32	Grebbestads IF	2000										
Moen	Tor Erik	03.10.1983	0	Angrep	26	IS	u32	Grindavik (lån)	2009										
Moldskred	Lars Ivar	12.11.1978	0	Keeper	32	IS	u32	Reykjavik	2010-0-										
Monsen	Georg	19.12.1922	0	Midtbane	28	FR	6	Nancy	1950						FR	6	Besancon	1951	
Mordt	Per Edmund	25.03.1965	31	Forsvar	21	SV	u32	IFK Gøteborg	1986-1993										
Motland	Torgeir	26.03.1985	0	Angrep	25	IS	u32	FH	2010-										
Myhre	Thomas	16.10.1973	56	Keeper	24	EN	1	EVERTON	1997-2001										
Myhrvold	Kasper V.	24.03.1973	0	Midtbane	19	DA	19	Odense	1992-1993										
Mykland	Erik	21.07.1971	78	Midtbane	24	NE	7	Utrecht (lån)	1995										
Møller	Arne	06.04.1960	4	Midtbane	28	28	11	Aris S.	1988-1990										
Nevland	Erik	10.11.1977	8	Angrep	21	EN	1	Manchester U.	1998-2000										
Nikodemussen Bjørn Stian		20.06.1979	0	Angrep	21	AUS	u32	MARIN C.H.	2000										
Nilsen	Atle	25.05.1973	0	Midtbane	24	SK	10	Stirling A.	1997-1998										
Nilsen	Roger	08.08.1969	32	Forsvar	24	TY	4	Køln	1993										
Nilsen	Steinar	01.05.1972	2	Midtbane	25	IT	3	Milan	1997-1998										
Nilsen	Torkild	17.04.1979	0	Forsvar	26	SV	u32	Ljungkile (lån)	2005										
Nilsen	Werner	24.02.1904	0	Angrep	19	USA	u32	Boston	1923-1925										
Nilsen	Rune M.	24.10.1975	0	Keeper	34	DA	19	København (lån)	2009										
Nordbø	Thøger	29.10.1904	5	Midtbane	27	FR	6	S. Francaise	1931-1933										
Nordst	Anders	14.08.1964	0	Midtbane	23	TY	4	SV. S. L.	1987										
Nordtveit	Håvard	21.06.1990	0	Forsvar	17	EN	1	Arsenal	2007										
Norebø	Gunnar	28.01.1976	0	Midtbane	22	FIN	u32	VPS Vasa (lån)	1998										
Normann	Runar	01.03.1978	0	Midtbane	21	EN	1	Coventry	1999-2003										
Normark	Ivar Morten	27.05.1963	0	Midtbane	21	FR	6	S. Francaise	1984-1985										
Nyan	Ousman	05.08.1976	0	Midtbane	26	FR	6	Ajaccio	2002-2003										
Nylund	Hans	08.06.1939	1	Midtbane	20	FR	6	R. Paris	1959-1960										
Nysæther	Kenneth	17.08.1970	0	Forsvar	22	NE	7	Fortuna S.	1992-1994										
Oldeide	Ståle	25.12.1966	0	Keeper	32	DA	19	Viborg (lån)	1998										
Olsen	Benny	18.02.1976	0	Midtbane	25	SV	u32	Sirius	2001										
Olsen	Jonas F.	23.04.1988	0	Angrep	21	NE	7	MVV Maastricht	2009-										
Olsen	Dag Alexander	09.09.1989	0	Angrep	17	SP	2	Valencia	2008-										
Olsen	Frode	12.10.1967	26	Keeper	33	SP	2	Sevilla	2000-2002										
Olsen	Ken Bjørntvedt	01.10.1967	0	Angrep	20	DA	19	Vejle BK	1997										
Osen	Kjetil Lønning	31.10.1979	0	Midtbane	22	DA	19	Fremad Amager	2001										
Olsen	Teije	22.12.1970	0	Angrep	17	TY	4	Bayer Leverkusen	1988-1989										
Olsen	Thor André	29.04.1964	0	Keeper	30	SV	u32	Djurgården	1994-1998										
Olsen	Trond	???.?.1974	0	Angrep	23	EN	1	Leektown	1997										
Onstad	Kristian Flittie	09.05.1984	0	Forsvar	22	DA	19	Esbjerg	2006-2009										
Ophaug	Jan Tore	25.03.1977	0	Forsvar	27	DA	19	Odense	2004-2008										
Oppheim	Tor Magne	11.02.1979	0	Midtbane	27	SV	u32	Kiruna	2006										
Osmundsen	Per Christian	12.05.1975	0	Angrep	24	SV	u32	IS Halmia	1999										
Osvoild	Kjetil	05.06.1961	37	Midtbane	25	EN	1	Nottingham Forest	1987-1988										
Pambou	Remy André	14.07.1971	0	Midtbane	24	KY	u32	A.P.O.E.L	1995										
Paulsen	Inge Cecil	23.08.1924	1	Angrep	26	FR	6	Sochaux	1950										
Paulsen	Fredrik	???.?.1984	0	Midtbane	22	DA	19	Odense K.S	2006										
Pedersen	Jan Ove	12.11.1968	17	Forsvar	28	BE	13	C. Brugge (lån)	1996-1997										
Pedersen	Kjetil Ruthford	22.05.1973	0	Forsvar	27	SV	u32	Elfsborg	2010-										
Pedersen	Marcus	08.06.1990	0	Angrep	20	NE	7	Vitesse	2010-										
Pedersen	Morten	12.04.1972	0	Midtbane	18	DA	19	Brøndby	1990-1992										
Pedersen	Morten Gamst	08.09.1981	62	Midtbane	23	EN	1	Blackburn	2004-										
Pedersen	Rolf Bliger	23.09.1939	15	Midtbane	30	SV	u32	Bredaryds IK	1971										
Pedersen	Tore André	29.09.1969	45	Forsvar	21	SV	u32	IFK Gøteborg	1990-1992										

Moen	Roger																			
Moen	Tor Erik																			
Moelsted	Lars Vår																			
Monsen	Georg																			
Mordt	Per Edmund																			
Motland	Torgeir																			
Myhre	Thomas	DA	19	FC København	2001	14	TYR	12	Besiktas	2001-2002	13	EN	1	Sunderland	2002-2005	37				
Myrhovold	Kasper V.																			
Mykland	Erik	HJE	11	Panathinaikos	1997-2000	71	TY	4	1860 Munchen	2000-2001	26	DA	19	FC København	2001-2004	51				
Møller	Arne																			
Nekland	Erik	NE	7	Groningen	2004-2008	116	EN	1	Fulham	2008-2010	52									
Nikodemussen	Bjørn Stian																			
Nilsen	Atle																			
Nilsen	Roger	ØS	18	Grazer AK	1999-2000	13														
Nilsen	Steinar																			
Nilsen	Torkild																			
Nilsen	Werner																			
Nilssen	Rune M.																			
Nordbø	Thøger																			
Nordstad	Anders																			
Nordtveit	Håvard	TY	4	Nurnberg (lan)	2009-	16-														
Norebø	Gunnar																			
Normann	Runar																			
Normark	Ivar Morten																			
Nyan	Ousman																			
Nylund	Hans																			
Nysæther	Kenneth																			
Oldelde	Ståle																			
Olsen	Benny																			
Olsen	Jonas F.																			
Olsen	Dag Alexander																			
Olsen	Frode																			
Olsen	Ken Bjørntvedt																			
Osen	Kjetil Lønning																			
Osen	Terje																			
Osen	Thor André																			
Olsen	Trond	SV	u32	Övertorneå SK	2006															
Onstad	Kristian Flitthe																			
Ophaug	Jan Tore																			
Oppheim	Tor Magne																			
Osmundsen	Per Christian																			
Osvoid	Kjetil	SV	u32	Durgården (lan)	1988		HE	11	PAOK	1988-1989										
Pambou	Remy André																			
Paulsen	Inge Cecil																			
Paulsen	Fredrik																			
Pedersen	Jan Ole	ØS	18	Bregenz	1999-2006	171														
Pedersen	Kjetil Ruthford	DA	19	Esbjerg	2002-2005															
Pedersen	Marcus																			
Pedersen	Morten	BE	13	Gent	2000-2003															
Pedersen	Morten Gamst																			
Pedersen	Rolf Birger																			
Pedersen	Tore André	JAP	u32	S. Hiroshima	1994-1995	14	TY	4	St. Pauli	1995-1997	37	EN	1	Blackburn	1997-1998	5				

Pedersen	Erik	11.10.1967	10	Forsvar	29	SK	10	Dundee United	1966-1999	63													
Pedersen	Steinar	06.06.1975	1	Forsvar	21	TY	4	B. Dortmund	1996-1999	4	SV	u32	IFK Gøteborg	1999-2001	53								
Pereira	Steven	31.05.1972	0	Forsvar	24	TY	4	VfB Lichterfelder	1996-1999														
Petersen	Geir Petter	???.?.1964	0	Midtbane	21	FR	6	Garnes	1985-1986														
Petersen	Per	06.07.1946	35	Forsvar	29	EN	1	Romford	1975														
Pithanoulis	Giorgos	04.06.1990	0	Midtbane	16	HE	11	Panathinaikos	2006														
Poljac	Branimir	17.05.1984	0	Midtbane	25	TYR	12	Konyaspor	2009-	33-													
Raddum	Sverre	08.07.1967	0	Angrep	27	SV	u32	Sandvikens IF	1994														
Røfvik	Isak Arne	05.12.1956	7	Angrep	22	SK	10	Hilberinjan	1978-1979														
Regniusssen	Tore	10.04.1986	8	Forsvar	24	TY	4	Schalke 04	2010														
Rekdal	Kjetil	06.11.1968	83	Midtbane	21	TY	4	Mönchengladbach	1989	9													
Rekdal	Sindre	16.07.1970	0	Angrep	29	BE	13	Eendracht Aalst	1999														
Riise	Bjørn Helge	21.06.1983	26	Midtbane	19	BE	13	Standard Liege	2002-2005	17													
Riise	John Arne	24.09.1980	90	Forsvar	17	FR	6	Monaco	1998-2001	44													
Rindarøy	Knut Olav	17.07.1985	1	Forsvar	25	SP	2	Deportivo	2010-	1-													
Riseth	Vidar	21.04.1972	52	Forsvar	23	EN	1	Luton	1995-1996	11													
Risholt	Roger	10.04.1979	3	Midtbane	26	DA	19	Aarhus	2005-2006	23													
Risnes	Ole Jakob	???.?.1978	0	Forsvar	26	ERI	u32	Tarfa FC	2004-2005														
Risnes	Ronny	???.?.1989	0	Midtbane	20	DA	19	Odense KS	2009														
Rnkvik	Petar	28.11.1978	0	Angrep	20	EN	1	Bilston Town FC	1998														
Roberts	Glenn	26.06.1988	0	Angrep	22	SV	u32	Avindabergs (lan)	2010-	1-													
Rogne	Thomas	29.06.1990	0	Forsvar	19	SK	10	Celtic	2010-	4-													
Rossbach	Einar	20.10.1964	6	Keeper	30	DA	19	Silkeborg	1994-1995														
Romes	Lars Henrik	22.01.1977	0	Forsvar	25	AUS	u32	Capalaba B.	2004														
Rudi	Petter	17.09.1973	46	Midtbane	23	BE	13	Gent (lan)	1996-1997	6													
Rushfeldt	Sigurd	11.12.1972	38	Angrep	23	EN	1	Birmingham	1995-1996	7													
Ruid	Espen	26.02.1984	0	Forsvar	24	DA	19	Odense	2008-	83-													
Rønning	Per Verner	09.01.1983	0	Forsvar	24	SV	u32	AIK	2007														
Rønningen	Har	13.02.1975	0	Keeper	24	POL	23	GKS Katowice	1999	0													
Røvde	Marius	26.06.1972	0	Keeper	28	SK	10	Ayr	2000-2002	49													
Saaliti	Karnal	02.08.1979	0	Angrep	24	IT	3	Sassori Torres	2003														
Sagstad	Tom Erik	11.04.1981	0	Angrep	22	AUS	u32	Griffith University	2003														
Sandstø	Ame	21.10.1966	0	Midtbane	27	TY	4	Hertha Berlin	1993														
Schlerven	Espen	02.05.1983	0	Forsvar	20	NZ	u32	Kings FC (lan)	2003														
Schlerven	Pål	31.03.1981	0	Forsvar	21	AUS	u32	Griffith University	2002														
Seemann	Finn Ludvig	18.10.1944	15	Angrep	21	SK	10	Dundee United	1965-1967														
Seland	Leif Arve	12.12.1963	12	Angrep	24	FR	6	Mulhouse	1986-1988	44													
Senck*	Oscar Petter	???.?.1882	0	Forsvar	18	RU	8	V. Petrograd	1901-1908														
Seisaas	Morten Chr.	11.04.1977	0	Forsvar	25	AUS	u32	Griffith University	2002														
Sharif	Amir	15.11.1981	0	Midtbane	25	DA	19	Herfølge	2006														
Skammelsrud	Nedzad	20.03.1985	0	Midtbane	23	PO	5	CF. Uri.	2008														
Skard	Bent	18.05.1966	38	Midtbane	24	SV	u32	Malmø FF	1990-1991	20													
Skjelbred	Vernund B.	11.09.1981	0	Midtbane	24	EN	1	Ipswich	2005-2006	3													
Skoghjem	Bjørn Erik	14.09.1981	0	Midtbane	23	SK	10	Dunbarton FC	2004	7													
Skoghjem	Vegard	28.04.1966	13	Midtbane	22	TY	4	Wender brennan	1988-1989														
Skogsrud	Kim	14.04.1993	0	Forsvar	15	EN	1	Manchester City	2008														
Skonhovt	Tom	14.04.1993	0	Forsvar	15	EN	1	Manchester City	2008														
Skonnord	Odd-Arild	26.09.1973	0	Forsvar	23	SK	10	Raith Rovers	1996-1997	1													
Skoldal	Ole Petter	05.07.1968	0	Midtbane	29	SK	10	Dundee FC (lan)	1997	4													
Sola	Frank Våge	30.07.1970	0	Midtbane	22	SV	u32	Sirius	1992														
Solla	Kenneth	25.08.1985	0	Forsvar	25	USA	u32	Real Maryland FC	2010														
Solbakken	Ståle	27.02.1968	58	Midtbane	29	EN	1	Wimbledon	1997-1998	6													

Pedersen	Erik																		
Pedersen	Steinar																		
Pereira	Steven																		
Pertersen	Geir Petter																		
Pertersen	Per																		
Pittharoulis	Giorgos																		
Poljac	Branimir																		
Raddum	Sverre																		
Revik	Isak Arne																		
Reginussen	Tore																		
Rekdal	Kjetill																		
Rekdal	Sindre																		
Riise	Bjørn Helge																		
Riise	John Arne																		
Rindarøy	Knut Olav																		
Riseth	Vidar																		
Risholt	Roger																		
Risholt	Ole Jakob																		
Risnes	Ronny																		
Rinkovic	Petar																		
Roberts	Glenn																		
Rogne	Thomas																		
Rossbach	Einar																		
Romes	Lars Henrik																		
Rudi	Petter	ØS	18	Austria Wien	2003	4	BE	13	Gent	2007	0								
Rushfeldt	Sigurd																		
Ruud	Espen																		
Rønning	Per Verner																		
Rønningen	Ivar																		
Røvde	Marius																		
Saaiti	Kamal																		
Sagstad	Tom Erik																		
Sandstø	Arne																		
Schjerven	Espen																		
Schjerven	Pål																		
Seemann	Finn Ludvig																		
Seland	Leif Arve																		
Serck*	Oscar Petter																		
Setsaas	Morten Chr.																		
Sharif	Amir																		
Sistic	Nedzad																		
Skammelstrud	Bent																		
Skard	Vernund B.																		
Skjelbred	Bjørn Erik																		
Skogheim	Vegard																		
Skogrud	Kim																		
Skogrud	Tom																		
Skonrud	Odd-Arild																		
Skonrud	Ole Petter																		
Skonmord	Ole Petter																		
Skardal	Frank Våge																		
Sola	Kenneth																		
Solbakken	Ståle																		

Solberg	Cato	29.04.1970	0	Angrep	24	USA	u32	Atlanta R.	1994						
Solberg	Harald Martin	25.12.1973	0	Midtbane	22	TY	4	SV Wehen	1995-1996	3	USA	u32	M. Kickers		
Solberg	Kim	19.02.1981	0	Angrep	18	EST	u32	FC Kuressaare	1999		EST	u32	FC Flora	2001	
Solberg	Thomas	25.01.1970	0	Forsvar	29	SK	10	Aberdeen	1999-2002						
Soler	Erik	06.08.1960	39	Midtbane	24	TY	4	Hamborg SV	1984-1985	25	DA	19	Aarhus	1987-1988	
Solli	Petter	22.04.1966	0	Angrep	22	SV	u32	Trelleborg	1998-1999						
Solli	Tommy	??-??-1978		Midtbane	24	AUS	u32	Bond University	2002						
Solskjær	Ole Gunnar	26.02.1973	67	Angrep	23	EN	1	Manchester U.	1996-2007	235					
Soltvedt	Trond Egil	15.02.1967	4	Angrep	20	EN	1	Coventry	1997-1998	57	EN	1	Southampton	1998-2000	30
Soma	Ragnvald	10.11.1979	5	Forsvar	21	EN	1	West Ham	2000-2001	7	ØS	18	Rapid Wien	2009-	16-
Sperrevik	Tim Henrik	01.01.1976	0	Angrep	24	EN	1	Hartlepool	2000-2001						
Stammes	Einar	15.03.1972	0	Midtbane	27	TY	4	Berlin	1999						
Stangeland	Vette Jeffers	20.04.1964	0	Forsvar	20	TY	4	SV Berlin	1984-1985		TY	4	Bonussia Berlin	1987	
Staurvik	Tom Kåre	13.02.1970	2	Forsvar	26	NE	7	NAC	1996-1997		KIN	u32	FC Shenhua	2002	
Stavrum	Arlid	16.04.1972	2	Angrep	26	SV	u32	Helsingborg	1998-1999	52	SK	10	Aberdeen	1999-2001	54
Stensaas	Ståle	07.07.1971	9	Forsvar	26	SK	10	Glasgow Rangers	1997-2000	21	En	1	Nottingham (Län)	1999	7
Stensland	Gunnar	11.01.1922	0	Midtbane	28	FR	6	Nancy	1950-1951	2					
Stock	Erik	10.05.1971	0	Forsvar	20	NE	7	Nijmegen	1991-1996	131	NE	7	FC Oss	1997-1999	60
Stockinger	Alexander	09.10.1991	0	Midtbane	17	EN	1	Reading	2008-						
Storbæk	Jarl Andre	21.09.1978	17	Forsvar	31	HE	11	Panetolikos	2009-2010	13	DA	19	Sønderjyske	2010-	
Storhaug	Morten	24.02.1980	0	Forsvar	34	AUS	u32	Griffith University	2004						
Storvik	Kenneth	27.02.1972	0	Midtbane	24	DA	19	Lynby	1996	4	DA	19	Frem	2004	7
Strand	Kim Roger	11.01.1983	0	Angrep	25	SV	u32	Trollhättan	2008						
Strand	Tor Kristian	01.03.1978	0	Forsvar	21	WA	u32	Bangor City	1999-2000						
Strandli	Frank	16.05.1972	24	Angrep	21	EN	1	Leeds	1993-1994	16	HE	11	Panathinaikos	1997-1999	60
Strømmes	Steinar	19.05.1987	0	Forsvar	23	SV	u32	Årvädersberg	2010-	6-					
Strømstad	Fredrik	20.01.1982	18	Midtbane	26	FR	6	Le Mans	2008	26					
Sturød	Magne	10.10.1979	0	Midtbane	25	DA	19	Odense	2004-2006						
Sundby	Torn	15.12.1960	39	Midtbane	26	HE	11	Heracles	1986-1988						
Sunde	Harald	21.02.1944	0	Angrep	25	BE	13	Mechelen	1970-1972						
Sundgot	Ole Bjørn	21.03.1972	1	Angrep	21	EN	1	Oldham	1993-1994		EN	1	Bradford	1996-1997	25
Sundland	Atle	25.02.1964	0	Angrep	19	USA	u32	Illinois U.	1983-1986		USA	u32	Schwaben A.c	1988	50
Sveen	Øyvind	12.06.1973	0	Midtbane	26	AUS	u32	Rangers	1999		AUS	u32	Honnets	2000	7
Sveinsson	John Lunde	29.01.1922	3	Forsvar	22	SK	10	Dundee United	1944						
Svønning	Øyvind	29.02.1980	0	Angrep	22	SV	u32	GIF Sundsvall	2002-2005	63					
Sydnæs	Kristian	04.04.1975	0	Forsvar	22	SK	10	Heriot Watt FC	1997-1998	6					
Sæternes	Bengt Henning	01.01.1975	7	Angrep	27	BE	13	Club Brugge	2002-2004	40	DA	19	Odense	2007	9
Sæther	Lars Morten	02.02.1960	0	Midtbane	27	NE	7	Eagles	1981						
Søbstad	Stig Roar	12.03.1982	0	Angrep	21	FÆR	u32	AB	2009-2010		FÆR	u32	B36 Torshavn	2010-	
Søbye	Ståle	30.06.1971	0	Midtbane	23	USA	u32	San Francisco	1994		USA	u32	Atlanta	1995	7
Søderlund	Alexander	03.08.1987	0	Angrep	21	IT	3	SS Lanciano	2008	0	IT	3	Trevsio	2008	
Sørensen	Jan Derek	28.12.1971	21	Midtbane	29	TY	4	B. Dortmund	2000-2003	24					
Sørfonden	Anders	16.03.1977	0	Midtbane	28	DA	19	Odense KS	2005						
Sørli	Gisle Garmann	04.11.1971	0	Forsvar	21	USA	u32	Boston U.	1992-1995		USA	u32	CC Crusaders	1999	
Sørloth	Gøran	16.07.1962	55	Angrep	25	TY	4	Mönchengladbach	1987		TYR	12	Bursaspor	1993-1994	24
Talberg	Ole G.	22.07.1982	0	Forsvar	20	FIN	u32	FF Jaro	2002						
Tangen	Rune	16.12.1964	3	Forsvar	32	ØS	18	Tirol	1996-1997	11	ØS	18	LASK Linz	1997-1999	32
Tenden	Steinar S.	05.04.1978	0	Angrep	25	IS	u32	KA Aukureyri	2003						
Tennebø	Thomas	19.03.1975	0	Midtbane	24	EN	1	Hartlepool	1999-2001						
Tessem	Jo	28.02.1972	9	Angrep	27	EN	1	Southampton	1999-2005	110	EN	1	Millwall (län)	2004	12
Tetrey	Alexander	04.04.1986	6	Midtbane	23	FR	6	Rennes	2009-	11-					
Thane	Per Christian	18.02.1973	0	Keeper	24	TY	4	Berlin	1997						

Thoresen	Hallvar	12.04.1957	50	Angrep	19	NE	7	FC Twente	1976-1981	135	NE	7	PSV Eindhoven	1981-1988	189
Thoresen	Steffen	06.08.1986	0	Forsvar	23	USA	u32	U.O Buffalo	2009		USA	u32	I. Invaders FC	2010	
Thorikidsen	Vegard	04.11.1974	0		30	AUS	u32	Griffith University	2004						
Thorstvedt	Erik	28.10.1962	97	Keeper	24	TY	4	Mönchengladbach	1986	12	SV	u32	IFK Gøteborg	1987-1988	22
Thywissen	Carl Erich	28.02.1978	0	Forsvar	25	SUI	16	FC Brütisellen	2003		SK	10	E. Stirlingshire FC	2004-2005	
Torgesen	Torgeir	10.03.1923	22	Keeper	28	FR	6	Francaise	1951						
Tran	Hai Ngoc	10.01.1975	1	Forsvar	22	ØS	18	LASK Linz	1997-1998	4					
Ulvn	Jan Tore	04.07.1973	0	Forsvar	27	SK	10	IBM AFC	2000-2001		EN	1	Rozel Rovers	2001	
Vaaler	Roger	23.01.1971	0	Keeper	28	SK	10	Heart of Midlothian	1999		EN	1	Bristol R. (lån)	2000-2001	
Valencia	Alex	21.09.1979	5	Midtbane	28	DA	19	Aarhus	2007-2008	24					
Valestad	Blarte	13.06.1973	0	Angrep	26	IT	3	Rodengo Sariano	2000		IS	u32	Klaksvikar		
Vindheim	Rune	15.05.1972	0	Forsvar	27	EN	1	Hartlepool	1999-2000		EN	1	Burnley	2000	
Wallin	Joachim	25.06.1974	0	Forsvar	20	SV	u32	Markaryd	1994						
Warholm	Rune	13.08.1975	0	Angrep	22	FIN	u32	MyPa	1997		SUI	13	Wii	1998	
Wassberg	Roy	28.09.1970	0	Forsvar	24	HE	11	Ethnikos Asteras	1994-1995	46					
Wee	Jarle	02.02.1972	0	Angrep	29	SV	u32	Motela AIF	2001						
Weinholdt	Tom	09.03.1947	0		21	USA	u32	Dallas Tornado	1968						
Winsnes	Fredrik	28.12.1975	19	Midtbane	27	SV	u32	Hammarby (lån)	2002	25	DA	19	Aalborg	2006-2007	45
Winsnes	Peder	07.02.1980	0	Forsvar	21	SV	u32	IF Sylma	2001-2002						
Winther	Håkon André	15.09.1969	0	Midtbane	26	SV	u32	Køping FF (lån)	1995	8	IRL	u32	Waterford United	1996-1997	7
Wolff Ekrem	Magnus	08.08.1990	0	Midtbane	16	EN	1	Manchester U.	2006						
Wæhler	Kjetil	16.03.1976	19	Forsvar	23	EN	1	Wimbledon	1999-2002	0	DA	19	Aalborg	2009-	13-
Wæhler	Thomas	28.07.1973	0	Forsvar	23	DA	19	Lyngby	1996						
Økland	Arne Larsen	31.05.1954	54	Angrep	26	TY	4	Bayern Leverkusen	1980-1983	101	FR	6	RC Paris	1983-1985	37
Økland	Egil	02.01.1972	18	Angrep	24	EN	1	Southampton	1996-1999	96	EN	1	Blackburn	1999-2003	62
Østli	Anders	08.01.1983	0	Forsvar	21	DA	19	BK Skjold	2004-2008	49	DA	19	Sønderyske	2008-	55-
Aaltvedt	Vetle Lunde	27.08.1976	0	Keeper	24	AUS	u32	L.T. University	2000		NE	7	SVDH	2001-2002	9
Aames	Remy	21.06.1979	0	Midtbane	21	NE	7	SVV	2000-2001		NE	7	V.V Venlo	1953-1959	
Aamseth	Sveinung	15.05.1933	5	Angrep	25	TY	4	Marburg	1958		NE	7			
Arst	Ole Martin	19.07.1974	22	Angrep	23	BE	13	Andelrecht	1997-1999	33	BE	13	Gent	1999-2000	33

Thoresen	Hailvar																				
Thoresen	Steffen																				
Thorkildsen	Vegard																				
Thorstvedt	Erik	EN	1	Tottenham	1989-1996	218															
Thywissen	Carl Erich																				
Torgersen	Torgeir																				
Tran	Hai Ngoc																				
Ulvin	Jan Tore																				
Vaaler	Roger																				
Valencia	Alex																				
Vatlestad	Bjarte																				
Vindheim	Rune																				
Wallin	Joachim																				
Warholm	Rune																				
Wassberg	Roy																				
Wee	Jarle																				
Weinholdt	Tom																				
Winsnes	Fredrik																				
Winsnes	Peder																				
Winther	Håkon André	F/ER	u32	T.B	2001																
Wolff Erikrem	Magnus																				
Wøehler	Kjetil																				
Wøehler	Thomas																				
Økland	Arne Larsen																				
Østenstad	Egil	EN	1	Man. City (lån)	2001	4	SK	10	Glasgow Rangers	2003-2004	11										
Østli	Anders																				
Aaltvedt	Vette Lunde																				
Aarnes	Remy	DA	19	Frederiksberg	2004																
Aarnseth	Sveinung																				
Árst	Ole Martin	BE	13	Standard Liege	2000-2003	72															

